

2014

**DOĞAL GAZ PİYASASI
SEKTÖR RAPORU**

**T.C. ENERJİ PİYASASI
DÜZENLEME KURUMU**

DOĞAL GAZ PİYASASI 2014 YILI SEKTÖR RAPORU

Bu raporda yer alan tüm bilgi, tablo ve şekillerin her hakkı saklıdır.

Kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

T.C. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

ANKARA, 2015

Önemli Hatırlatma: Lisans sahibi firmalar, Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde bildirim düzeltme talebinde bulunarak daha önce Kuruma sundukları verilerde düzeltme yapabilmektedir. Bu sebeple yayımlanan raporlar arasında veri farklılıkları olabilmektedir.

Başkanın Mesajı

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu olarak piyasaya ilişkin tüm düzenleme ve denetim faaliyetlerimizde, etkinlik ve verimliliğin sağlanması, isabetli ve sağlıklı kararlar alınması temel amacımızdır.

Bu amaca yönelik doğru ve güvenilir piyasa bilgilerine sahip olma zorunluluğunun bilinci içerisinde, bildirim sistemi sayesinde doğal gaz piyasasına ilişkin tüm verilerin zamanında ve doğru bir şekilde Kurumumuz tarafından toplanmasına, analizine, raporlanmasına ve nihayetinde ilgili tüm taraflarla ve kamuoyuyla paylaşılmasına büyük önem vermekteyiz.

Bilindiği gibi, 2013 yılı Nisan ayından itibaren, Kurumumuzun Analiz ve Raporlama Sisteminin geliştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında, doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren kişiler, faaliyetlerine ilişkin bildirimlerini elektronik imza ile yapmaya başlamışlardır. Nitekim 2013 Yılı Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu bahse konu sistemden alınan verilerle hazırlanmıştır. Zamanında ve doğru bir şekilde elektronik ortamda yapılan bildirimler neticesinde hazırlanan 2014 Yılı Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu ile bir kez daha tüm paydaşlara hızlı, tarafsız ve doğru bilgi sunmanın mutluluğunu yaşamaktayız.

Diğer taraftan, raporlarda yer alan verilerin bütünlüğünün ve tutarlılığının sağlanabilmesi için, bildirimlerin güvenilirliği ve dolayısıyla lisans sahibi şirketlerin veri gönderirken dikkatli ve özenli olması, sistemde tanımlanan bildirimleri bildirim dönemleri içerisinde yapmaları büyük önemi haizdir.

Sisteme veri girişi yapan kullanıcı hatalarının en aza indirilmesi, veri girişinin en kolay şekilde yapılması ve sektör raporunun yayımlanma aralıklarının azaltılması için çalışmalarımız son hızla devam etmektedir. Söz konusu çalışmalarımızın, paydaşların görüşleriyle daha zenginleşeceğinin bilincindeyiz. Bu kapsamda 2014 yılında, elektronik imza kullanılarak bildirim sistemi üzerinden alınan veriler çerçevesinde hazırlanan sektör raporuna yönelik olarak tüm paydaşlardan gelecek yapıcı eleştirilere açık olduğumuzu da ifade etmek isterim.

Bu çerçevede, 2014 yılı Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporunun ilgili tüm kişi, Kurum ve Kuruluşlara faydalı olmasını temenni ederim.

Mustafa YILMAZ
Kurum Başkanı

Yönetici Özeti

➤ Üretim

Yurt içinde üretim yapan toptan satış lisansı sahibi 9 şirket tarafından 2014 yılında 479,39 milyon Sm³ doğal gaz satışa sunulmuştur. Üretimi yapılarak satışa sunulan gaz miktarı 2013 yılına göre %10,8 azalmıştır.

➤ İthalat

2014 yılında, 9 adet uzun dönemli ve 2 adet spot (LNG) ithalat lisansı sahibi tarafından toplam 49.262 milyon Sm³ doğal gaz ithal edilmiştir. Doğal gaz ithalatı 2013 yılına kıyasla %8,82 oranında artmıştır. 2014 yılında, ithalat %54,76'lık payla en fazla Rusya'dan yapılmıştır.

2014 yılında toplam 7.280,87 milyon Sm³ LNG ithalatı yapılmış olup, söz konusu miktar toplam ithalatın %14,78'idir. Toplam LNG ithalatının %23,19'luk bölümü Spot LNG ithalatı olup, geri kalan kısmı BOTAŞ tarafından Cezayir ve Nijerya'dan ithal edilen miktar oluşturmaktadır.

➤ İhracat

2014 yılında ihracat lisansı sahibi 9 şirketten yine sadece BOTAŞ faaliyette bulunmuş olup bahse konu şirket tarafından Yunanistan'a 632,6 milyon Sm³ doğal gaz ihraç edilmiştir.

➤ Depolama

2014 yılında depolama tesis kapasitelerinde bir değişiklik olmamıştır. Depoların yıl sonu toplam stok miktarı 1.873,08 milyon Sm³ olarak gerçekleşmiştir.

➤ Tüketim

30.01.2014 tarih ve 4855 sayılı Kurul Kararı ile 46.500.000.000 Sm³ olarak belirlenen 2014 yılı ulusal doğal gaz tüketim miktarı 4,77% sapmayla, 48.717.179.257 Sm³ olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılında, 521,29 milyon Sm³ LNG tüketilmiştir. Söz konusu miktarın toplam ulusal doğal gaz tüketimi içindeki payı % 1,07 olarak hesaplanmıştır.

➤ Şehir İçi Doğal Gaz Dağıtım

2014 sonu itibariyle; doğal gaz dağıtım lisansı almış şirketlerce gerçekleştirilen toplam yatırım tutarı (işletme giderleri ve KDV hariç), 10.415.762.090 TL, inşa edilen çelik hat uzunluğu 9.486.368 m ve polietilen boru hatlarının uzunluğu 63.967.872 m olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı sonu itibariyle doğal gaz hizmeti götürülen 71 ilde toplam konut abone sayısı 10.758.400'e; serbest tüketici sayısı ise yaklaşık 440.241'e ulaşmıştır.

2014 YILI DOĞAL GAZ PİYASASI GENEL GÖRÜNÜMÜ

Üretim Yapan Toptan Satış Lisansı Sahibi Şirketlerce Satışa Sunulan Doğal Gazın Üretim Yapıldığı İllere Göre Dağılımı (milyon Sm³)

İLLER	Miktar
ADİYAMAN	0,31
DÜZCE	64,31
EDİRNE	12,18
İSTANBUL	41,99
KIRKLARELİ	71,02
MARDİN	9,55
TEKİRDAĞ	279,96
Toplam	479,39

Kaynak Ülkelere göre Doğal Gaz İthalat Miktarları (milyon Sm³)

Rusya	İran	Azerbaycan	Cezayir	Nijerya	Diğer*	Toplam
26.975	8.932	6.074	4.179	1.414	1.689	49.262

* Spot LNG ithalatının yapıldığı ülkeleri temsil etmektedir.

İhracat Miktarı (milyon Sm³)

İhracat yapan şirket	Doğal gazın ihraç edildiği ülke	Miktar
BOTAŞ	Yunanistan	632,6

Yıl Sonu Toplam Stok Miktarları (milyon Sm³)

Yıllar	Miktar
2012	1.979,97
2013	1.493,41
2014	1.873,08

Sektörlere Göre Doğal Gaz Tüketim Miktarları (milyon Sm³)

Sektörler	Miktar	Payı (%)
Dönüşüm/Çevrim Sektörü	23.441,97	48,12
Enerji Sektörü	367,41	0,75
Ulaşım Sektörü	86,56	0,18
Sanayi Sektörü	12.375,53	25,40
Hizmet Sektörü	3.018,49	6,20
Konutlar	9.304,42	19,10
Diğer	122,80	0,25
Genel Toplam	48.717,18	100

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE DOĞAL GAZ PİYASASI.....	1
1. Üretim	1
1.1. İl Bazında Üretim Miktarı	3
1.2. Şirket Bazında Üretim Miktarı.....	4
2. Yurtdışı İle Doğal Gaz Ticareti	6
2.1 İthalat.....	6
2.1.1 Boru Hatlarıyla İthalat.....	6
2.1.2 Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) ve Spot LNG İthalatı	6
2.1.3 Doğal Gaz İthalat Verileri.....	7
2.2 Üretim - İthalat Değerlendirmesi	15
2.3 İhracat	15
3. Depolama.....	17
3.1 Yer Altı Doğal Gaz Depolama	18
3.2 LNG Depolama	18
4. Toptan Satış	19
4.1 Boru Hatlarıyla Toptan Satış.....	20
4.2 LNG Toptan Satışı	21
4.3 Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahipleri Arasındaki Doğal Gaz Ticareti	22
5. Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG)	23
6. İletim	25
6.1 Boru Hatlarıyla İletim.....	25
6.2 LNG İletimi.....	28
7. Dağıtım.....	30
7.1 Dağıtım Lisans İhaleleri	30
7.2 Şebeke Yatırım Performansları.....	30
7.3 Abonelik ve Bağlantı Bilgileri	36
7.4 Doğal Gaz Dağıtım Hizmetinin Durdurulması (Geçici Gaz Kesintisi)	40

7.5 Başvuru ve Şikâyetler	41
7.6 Fatura İtirazları.....	42
7.7 Acil Müdahale.....	42
7.8 İstihdam.....	42
8. Tüketim	45
8.1 Sektörel Tüketim	45
8.2 İl Bazında Tüketim.....	51
8.3 Lisans Sahiplerince Nihai Tüketicie Yapılan Doğal Gaz Satış Miktarları	52
9. Tarife ve Fiyatlandırma	60
9.1 Dünya	60
9.2 Avrupa Birliği ve Türkiye	61

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1:	2007-2014 Yılları Doğal Gaz Üretim Miktarları (Milyon Sm ³)	1
Tablo 1.2:	2014 Yılı İllere ve Aylara Göre Doğal Gaz Üretimi (Milyon Sm ³)	3
Tablo 1.3:	Toptan Satış Lisansı Sahibi Doğal Gaz Üretim Şirketlerinin 2014 Yılı Aylık Doğal Gaz Üretim Miktarları (Milyon Sm ³)	4
Tablo 2.1:	2005-2014 Yılları Doğal Gaz İthalat Miktarları (Milyon Sm ³)	7
Tablo 2.2:	2014 Yılı Şirketler Bazında Doğal Gaz İthalatı (Milyon Sm ³)	8
Tablo 2.3:	2012-2014 Yılları Aylık Doğal Gaz İthalatının Karşılaştırılması (Milyon Sm ³)	9
Tablo 2.4:	2014 Yılı Uzun Dönemli İthalat ve Spot LNG İthalatı Aylık Verileri (Milyon Sm ³)	11
Tablo 2.5:	2013-2014 Yılları Uzun Dönemli LNG İthalatı ve Değişim Oranı (Milyon Sm ³)	12
Tablo 2.6:	2014 Yılı Spot LNG İthalatı (Milyon Sm ³)	13
Tablo 2.7:	2008-2014 Yılları Spot LNG İthalatını Gerçekleştiren Şirketlerin Payları (%)	14
Tablo 2.8:	2007-2014 Yıllarında Gerçekleşen İhracat Miktarları (Milyon Sm ³)	15
Tablo 2.9:	Yıllara Göre İhraç Edilen Doğal Gaz Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm ³)	16
Tablo 3.1:	Yıllara Göre Ay Sonu Doğal Gaz Stok Miktarları (Milyon Sm ³)	17
Tablo 3.2:	2014 Yılı Aylara Göre LNG Depo Tesislerinden Çıkan Gaz Miktarı (Milyon Sm ³)	19
Tablo 4.1:	Boru Gazı Olarak Yapılan Satışların Lisans Türüne Göre Miktarları (Milyon Sm ³)	20
Tablo 4.2:	2007-2014 LNG Satış Miktarlarının Tüketimi Karşılama Oranları (%)	21
Tablo 4.3:	2014 Yılında Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahiplerinin Aralarında Yaptıkları Toplam Doğal Gaz Satış Miktarı (Milyon Sm ³)	22
Tablo 4.4:	2014 Yılında Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahiplerine En Fazla Doğal Gaz Satan 10 Şirketin Satış Payları (Milyon Sm ³)	22
Tablo 4.5:	Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahiplerinin 2014 Yılında Diğer Lisans Sahiplerinden Satın Aldıkları Toplam Doğal Gaz Miktarı (Milyon Sm ³)	22
Tablo 4.6:	2014 Yılında Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahiplerinden En Fazla Doğal Gaz Satın Alan Doğal Gaz Lisansı Sahibi 10 Şirketin Alış Payları (Milyon Sm ³)	23
Tablo 5.1:	2007-2014 Yılları CNG Satış Miktarları (Milyon Sm ³)	24
Tablo 6.1:	2014 Yılında En Yüksek Günlük Çekiş Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm ³)	26
Tablo 6.2:	Yıllara Göre İletilen Aylık LNG Miktarları (Milyon Sm ³)	28
Tablo 7.1:	Dağıtım Bölgeleri Toplam Yatırım Tutarı, Çelik ve Polietilen Şebeke Uzunlukları	30
Tablo 7.2:	Dağıtım Bölgeleri Toplam Servis Hattı Uzunlukları ve Servis Hattı Sayıları	33

Tablo 7.3:	2014 Yılı Sonu İtibariyle İl bazında Konut Abone Sayısının Dağılımı.....	36
Tablo 7.4:	2014 Yılı Sonu İtibariyle Dağıtım Şirketi Bazında Konut Abone Sayısının Dağılımı.....	38
Tablo 7.5:	2014 Yılında Tüketiciler Tarafından Dağıtım Şirketlerine Yapılan Başvuru ve Şikâyet Konularının Dağılımı.....	41
Tablo 7.6:	2014 Yılı Aralık Ayı Sonu İtibariyle Dağıtım Şirketlerinin Personel Sayısı Bilgileri	43
Tablo 8.1:	2014 Yılı Sektörel Tüketim Tablosu (Milyon Sm ³).....	45
Tablo 8.2:	2014 Yılı Lisans Sahiplerinin Nihai Tüketicie Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarlarının Sektörel Dağılımları (Milyon Sm ³).....	49
Tablo 8.3:	2014 yılı İl Bazında Tüketim Miktarları (Sm ³).....	51
Tablo 8.4:	2014 Yılı İthalat Lisansı Sahiplerinin Nihai Tüketicie Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarları (Milyon Sm ³).....	52
Tablo 8.5:	2014 Yılı Sıkıştırılmış Doğalgaz Lisansı Sahiplerinin Nihai Tüketicie Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarları (Milyon Sm ³)	53
Tablo 8.6:	2014 Yılı Toptan Satış Lisansı Sahiplerinin Nihai Tüketicie Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarları (Milyon Sm ³).....	54
Tablo 8.7:	2014 Yılı Doğal Gaz Dağıtım Lisansı Sahiplerinin Nihai Tüketicie Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarları (Milyon Sm ³)	55
Tablo 8.8:	2014 Yılı Dağıtım Şirketlerinin Serbest Tüketicilere Taşıma Yaptığı Gaz Miktarları ve Payları (Milyon Sm ³).....	57
Tablo 9.1:	Tüketim Aralıklarına Göre Konut Doğal Gaz Fiyatları (vergiler hariç), 2014	61
Tablo 9.2:	Tüketim Aralıklarına Göre Konut Doğal Gaz Fiyatları (vergiler dâhil), 2014.....	61
Tablo 9.3:	Tüketim Aralıklarına Göre Sanayi Doğal Gaz Fiyatları (vergiler hariç), 2014	62
Tablo 9.4:	Tüketim Aralıklarına Göre Sanayi Doğal Gaz Fiyatları (vergiler dâhil), 2014	62

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1:	2007-2014 Yılları Doğal Gaz Üretim Miktarları (Milyon Sm ³)	2
Şekil 1.2:	2012-2014 Yılları Aylık Doğal Gaz Üretimi Karşılaştırması (Milyon Sm ³)	2
Şekil 1.3:	2014 Yılı Üretim Sahalarının Bulunduğu İllere Göre Doğal Gaz Üretim Oranları (%)	3
Şekil 1.4:	Toptan Satış Lisansı Sahibi Doğal Gaz Üretim Şirketlerinin 2014 Yılı Aylık Doğal Gaz Üretim Payları (%)	4
Şekil 1.5:	2014 Yılı Doğal Gaz Üretimi Yapan Toptan Satış Lisansı Sahibi Şirketlerin Üretim Payları (%)	5
Şekil 1.6:	2014 Yılı Üretim Yapan Toptan Satış Lisansı Sahibi Şirketlerin Satış Yaptıkları Müşterilerin Payları (%)	5
Şekil 2.1:	2014 Yılı Kaynak Ülkeler Bazında Türkiye'nin Doğal Gaz İthalatı (%)	7
Şekil 2.2:	2005-2014 Yılları İthalat Kaynakları Payları Değişimi (%)	8
Şekil 2.3:	2014 Yılı Doğal Gaz İthalatında Şirketlerin Payları (%)	9
Şekil 2.4:	2012-2014 Yılları Aylık İthalat Miktarları Karşılaştırması (Milyon Sm ³)	9
Şekil 2.5:	2014 Yılı Toplam İthalatta Boru Gazı-LNG Payları (%)	10
Şekil 2.6:	2014 Yılı Toplam İthalatta Uzun Dönemli İthalat Lisansı ile Yapılan İthalat ve Spot LNG İthalatı Payları (%)	10
Şekil 2.7:	2014 Yılı Uzun Dönemli İthalat Lisansı Sahibi Şirketlerin İthalat Miktarlarının İthalatın Gerçekleştiği Ülkelere Göre Dağılımı (%)	11
Şekil 2.8:	2014 Yılı Uzun Dönemli İthalat ve Spot LNG İthalatı Aylık Karşılaştırması (Milyon Sm ³)	12
Şekil 2.9:	2013-2014 Yılları Uzun Dönemli LNG İthalatının İthalat Yapılan Ülkelere Göre Dağılımı (Milyon Sm ³)	12
Şekil 2.10:	2005-2014 Yılları Arası Spot LNG İthalatı Değişimi (Milyon Sm ³)	13
Şekil 2.11:	2014 Yılı Spot LNG İthalatının İthalat Yapılan Ülkelere Göre Dağılımı (%)	13
Şekil 2.12:	2008-2014 Yılları Spot LNG İthalatını Gerçekleştiren Şirketlerin Payları (%)	14
Şekil 2.13:	2014 Yılı Toplam Doğal Gaz Arzının Karşılandığı Kaynakların Payları (%)	15
Şekil 2.14:	Yıllara Göre Doğal Gaz İhracat Miktarları (Milyon Sm ³)	16
Şekil 2.15:	2012 ve 2014 Yıllarında İhraç Edilen Gaz Miktarının Aylara Göre Karşılaştırması (Milyon Sm ³)	16
Şekil 3.1:	Yıllara Göre Ay Sonu Doğal Gaz Stok Miktarları (Milyon Sm ³)	17
Şekil 3.2:	Aylara Göre İthalat-Tüketim-Stok Miktarları Karşılaştırması (Milyon Sm ³)	18

Şekil 4.1:	2014 Yılı İthalatçı Şirketler ve Üretim Şirketlerinin Doğal Gaz Arzındaki Payları (%)	19
Şekil 4.2:	2014 Yılı Toplam Boru Gazı Toptan Satışlarının Lisans Türlerine Göre Dağılımı (%)	21
Şekil 5.1:	CNG (Satış) Lisansı Sahiplerinin Tedarikçilerinin Lisans Türlerine Göre Payları (%)....	24
Şekil 5.2:	2014 Yılında Nihai Tüketicilere Yapılan CNG Satışlarının Lisans Türüne Göre Dağılımı (%)..	24
Şekil 6.1:	2014 Yılında İletim Şebekesine Giriş ve Çıkış Yapan Doğal Gaz Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm ³)	25
Şekil 6.2:	2014 Yılında En Yüksek Günlük Çekiş Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm ³).....	26
Şekil 6.3:	2014 Yılında Gerçekleşen Sanal Ticaretin Aylık Dağılımı (Milyon Sm ³).....	27
Şekil 6.4:	2014 Yılında İletim Şebekesinde Gerçekleşen Dengesizlik Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm ³)	27
Şekil 6.5:	2014 Yılında İletim Şebekesinde Gerçekleşen Gün Sonu Ticaretinin Aylık Dağılımı (Milyon Sm ³)	28
Şekil 6.6:	Yıllara Göre İletilen Aylık LNG Miktarları (Milyon Sm ³)	29
Şekil 6.7:	Yıllara Göre İletilen LNG Miktarlarının Karşılaştırması (Milyon Sm ³)	29
Şekil 7.1:	2014 Yılı Sonu İtibariyle Abone-Serbest Tüketici Sayısının Dağılımı (%).....	36
Şekil 7.2:	Doğal Gaz Abonelerinin 2014 Yılı Aylık Doğal Gaz Tüketim Miktarları (Milyon Sm ³) ..	40
Şekil 7.3:	2014 Yılı Geçici Doğal Gaz Kesintisi Nedenleri (%)	40
Şekil 7.4:	2014 Yılında Tüketiciler Tarafından Dağıtım Şirketlerine Yapılan Başvuru ve Şikâyet Konuları (%)	41
Şekil 7.5:	2014 Yılı Tüketicilerin Fatura İtiraz Başvuruları (%)	42
Şekil 8.1:	2014 Yılı Doğal Gaz Sektörel Tüketim Dağılımı (%)	47
Şekil 8.2:	Aylık Bazda Sektörel Tüketim Dağılımlarının Toplam Tüketime Etkileri (Milyon Sm ³) .	47
Şekil 8.3:	2014 Yılı Aylık Doğal Gaz Sektörel Tüketim Seyri (Milyon Sm ³)	48
Şekil 8.4:	2014 Yılı Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Toplam Doğal Gaz Satış Bilgileri (Milyon Sm ³)	59
Şekil 9.1:	2009-2014 Yılları Arasında Dünya Doğal Gaz Fiyatları (\$/1000m ³)*.....	60
Şekil 9.2:	2014 Yılında Dünya Doğal Gaz Fiyatları (\$/1000m ³)*	60

TÜRKİYE DOĞAL GAZ PİYASASI

Türkiye doğal gaz piyasasının hukuki altyapısını oluşturan “4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu”nda (Kanun) ithalat, iletim, depolama, toptan satış, ihracat, dağıtım, sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) dağıtım ve iletimi faaliyetlerinin yürütülmesi için, lisans alınması zorunlu piyasa faaliyetleri olarak sayılmıştır. Doğal gazın üretilerek satışa sunulması ile Kanunda piyasa faaliyeti olarak sayılan faaliyetlere ve tüketime ilişkin veri ve Şekillere alt başlıklar halinde bu bölümde yer verilmiştir.

1. Üretim

Doğal gaz arama ve üretim faaliyetleri, 6491 sayılı Türk Petrol Kanununa göre Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (PIGM) tarafından verilen arama ve işletme ruhsatları kapsamında gerçekleştirilmektedir. Üretim faaliyeti, Kanunda piyasa faaliyeti olarak sayılmamakla birlikte üretim şirketleri, ürettikleri doğal gazı Kurumdan toptan satış lisansı almak kaydıyla toptan satış şirketlerine, ithalatçı şirketlere, ihracatçı şirketlere, dağıtım şirketlerine, kuyu başından olmak kaydıyla CNG satış şirketleri ile CNG iletim ve dağıtım şirketlerine veya serbest tüketicilere pazarlayabilir. Ayrıca, üretim şirketleri ihracat lisansı almak kaydıyla ürettikleri doğal gazı ihraç da edebilirler.

Bu kapsamda Kurum’dan toptan satış lisansı almış olan;

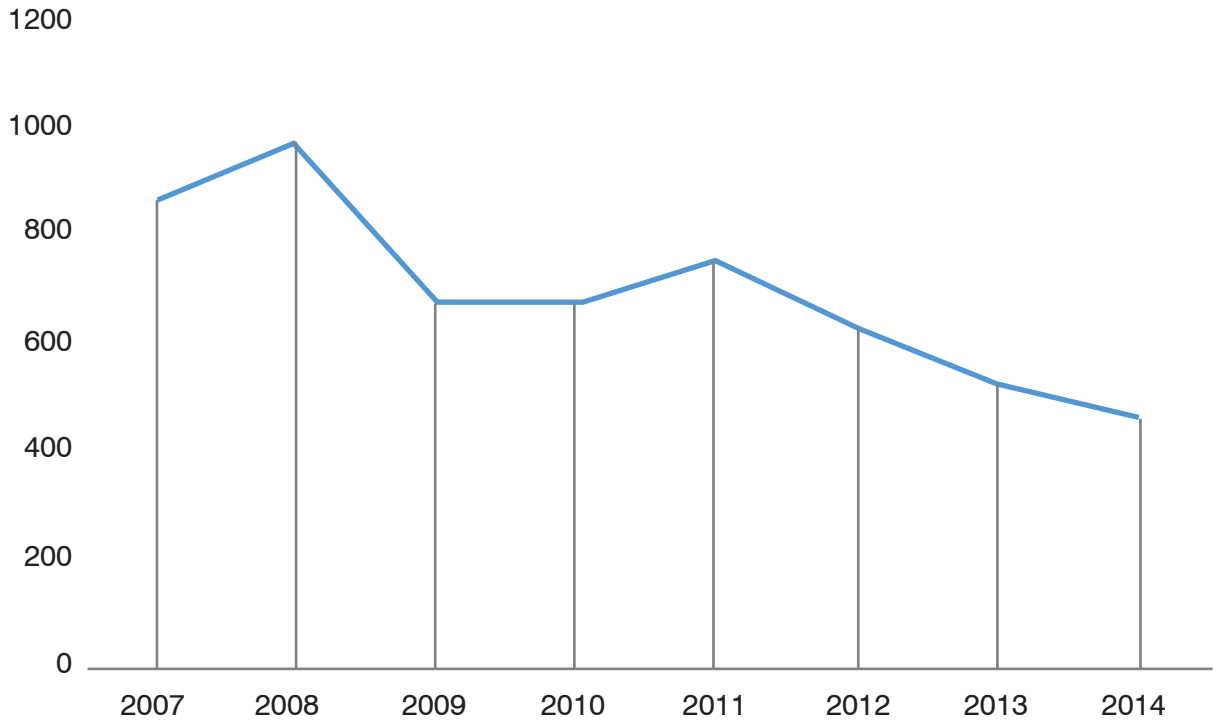
- *Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)*
- *Transatlantic Exploration Mediterranean International Pty.Ltd. (Merkezi: Avustralya) Türkiye İstanbul Şubesi (TEMI)*
- *Tiway Turkey Limited Ankara Türkiye Şubesi (TIWAY)*
- *Thrace Basin Natural Gas Corporation Türkiye-Ankara Şubesi (THRACE BASIN)*
- *Petrogas Petrol Gaz ve Petrokimya Ürünleri İnşaat San. ve Tic. A.Ş. (PETROGAS)*
- *Tiway Turkey Petrol Arama Üretim A.Ş.*
- *Foinavon Energy, Inc. (Merkezi: Kanada) Türkiye-Ankara Şubesi (FOINAVON)*
- *Amity Oil International Pty. Limited Merkezi Avustralya Türkiye İstanbul Şubesi (AMITY)*
- *MARSA Turkey B.V. (Merkezi Hollanda) Türkiye Ankara Şubesi*

tarafından Güney Doğu Anadolu, Trakya ve Batı Karadeniz bölgelerinde üretilen doğal gaz, üretim bölgelerinde bulunan sınai ve ticari kuruluşlara, dağıtım şirketlerine, ithalatçı şirketlere, toptan satış şirketlerine ve kuyu başından sıkıştırılmış doğal gaz lisansı sahibi şirketlere sunulmaktadır.

Toptan satış lisansı sahibi üretim şirketlerince gerçekleştirilen toplam doğal gaz üretim miktarları yıllar bazında Tablo 1.1’de verilmektedir.

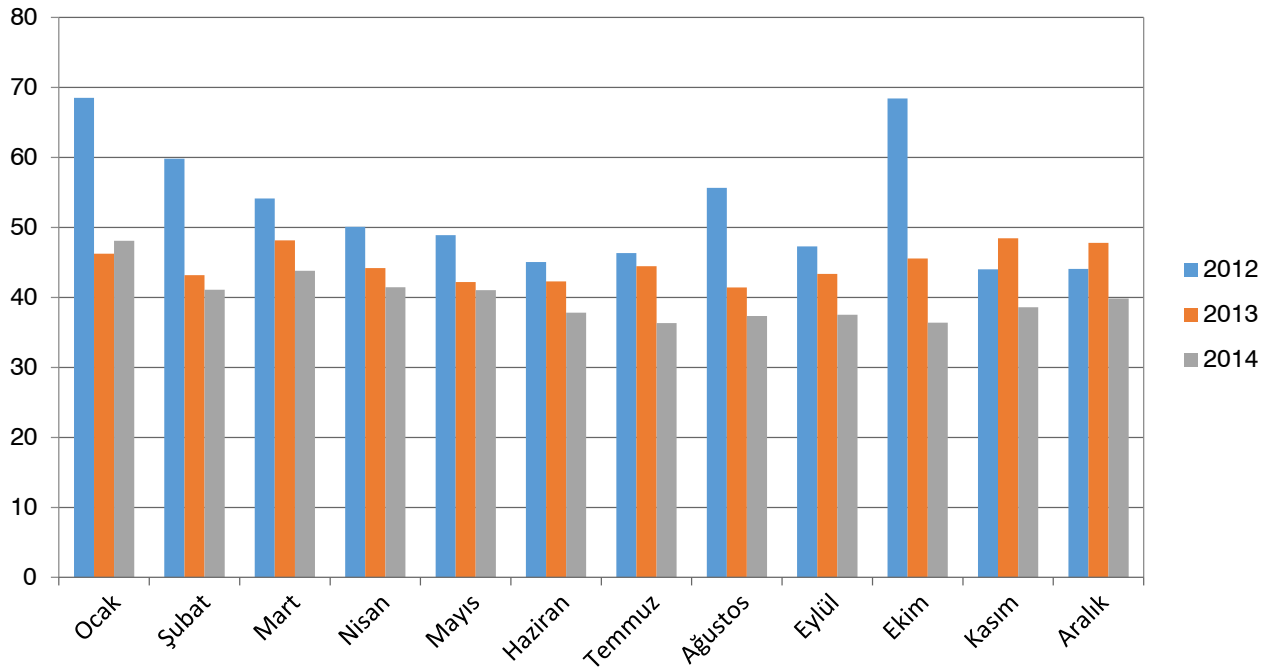
Tablo 1.1: 2007-2014 Yılları Doğal Gaz Üretim Miktarları (Milyon Sm³)

Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Miktar	874	969	684	682	759	632	537	479

Şekil 1.1: 2007-2014 Yılları Doğal Gaz Üretim Miktarları (Milyon Sm³)

2014 yılında söz konusu toptan satış lisansı sahibi şirketlerce gerçekleştirilen üretim miktarı 2013 yılına göre %10,8 oranında düşüş göstermiştir. Şekil 1.2'de görüldüğü gibi 2014 yılında Ocak-Aralık ayları arasında üretim miktarı aylık bazda çok değişim göstermemiştir.

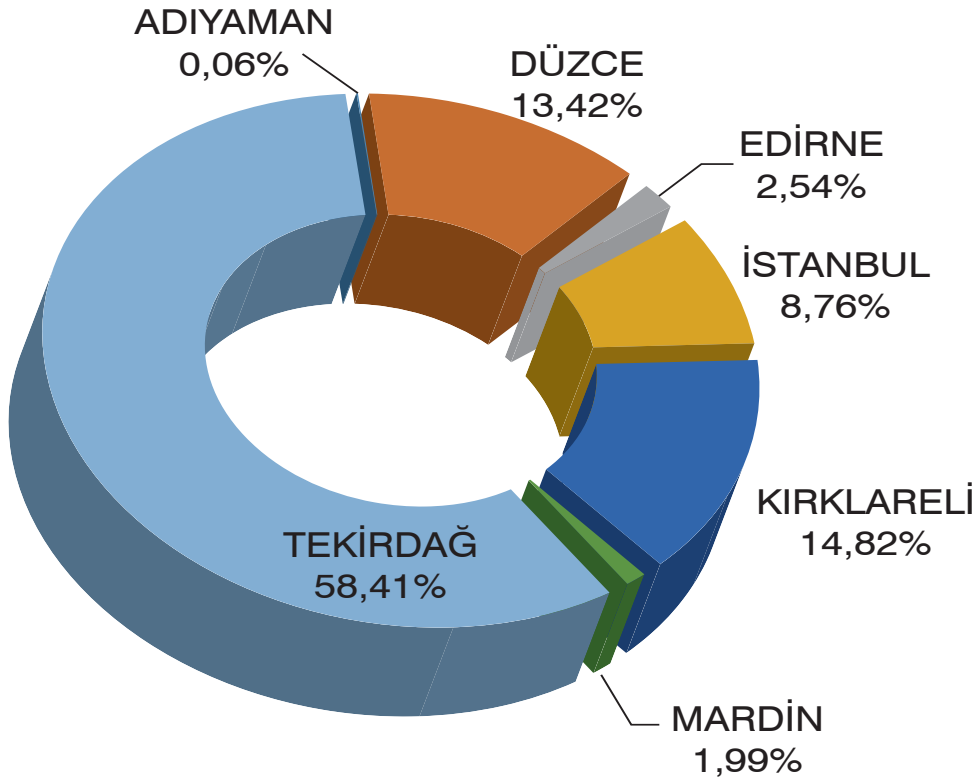
Şekil 1.2: 2012-2014 Yılları Aylık Doğal Gaz Üretimi Karşılaştırması (Milyon Sm³)

1.1. İl Bazında Üretim Miktarı

Doğal gaz üretiminin gerçekleştirildiği sahalara bakıldığında, %58,41'lik payla en fazla üretimin Tekirdağ ili içerisinde yer alan sahalarda yapıldığı görülmektedir. Ardından %14,82 ile Kırklareli ve %13,42 ile Düzce gelmektedir. Gerçekleştirilen üretimin sahaların yer aldığı illere ve aylara göre dağılımı Tablo 1.2'de verilmiştir.

Tablo 1.2: 2014 Yılı İllere ve Aylara Göre Doğal Gaz Üretimi (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Genel Toplam
ADİYAMAN	0,06	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,31
DÜZCE	7,58	6,46	6,43	6,09	5,90	4,60	5,16	4,36	4,60	4,71	4,30	4,13	64,31
EDİRNE	2,06	1,45	1,30	1,14	1,18	1,10	1,00	0,69	0,65	0,59	0,54	0,48	12,18
İSTANBUL	2,73	2,53	2,11	2,64	2,99	3,74	3,50	3,85	5,24	4,32	3,70	4,65	41,99
KIRKLARELİ	7,08	5,67	6,37	6,19	6,33	5,55	5,40	6,20	5,69	5,39	5,50	5,66	71,02
MARDİN	0,81	0,94	0,82	0,54	0,50	1,13	0,80	1,14	1,06	0,86	0,60	0,35	9,55
TEKİRDAĞ	27,78	24,02	26,75	24,84	24,13	21,68	20,46	21,10	20,27	20,51	23,92	24,57	279,96
Genel Toplam	48,09	41,10	43,80	41,45	41,05	37,82	36,33	37,35	37,53	36,40	38,59	39,86	479,39

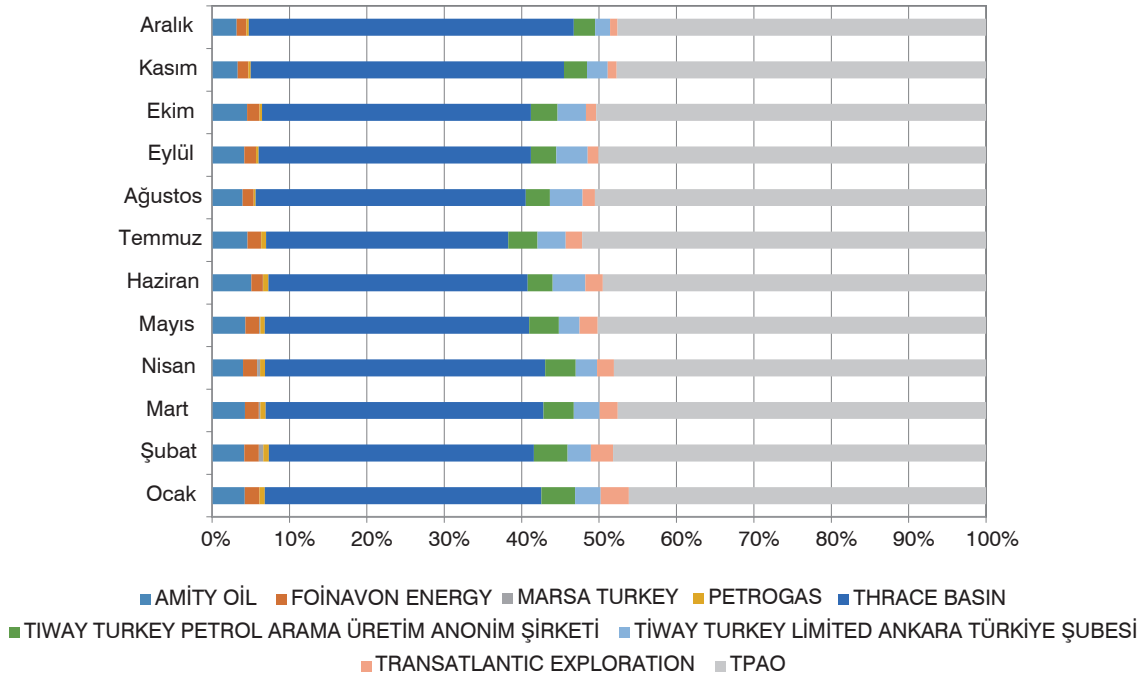
Şekil 1.3: 2014 Yılı Üretim Sahalarının Bulunduğu İllere Göre Doğal Gaz Üretim Oranları (%)

1.2. Şirket Bazında Üretim Miktarı

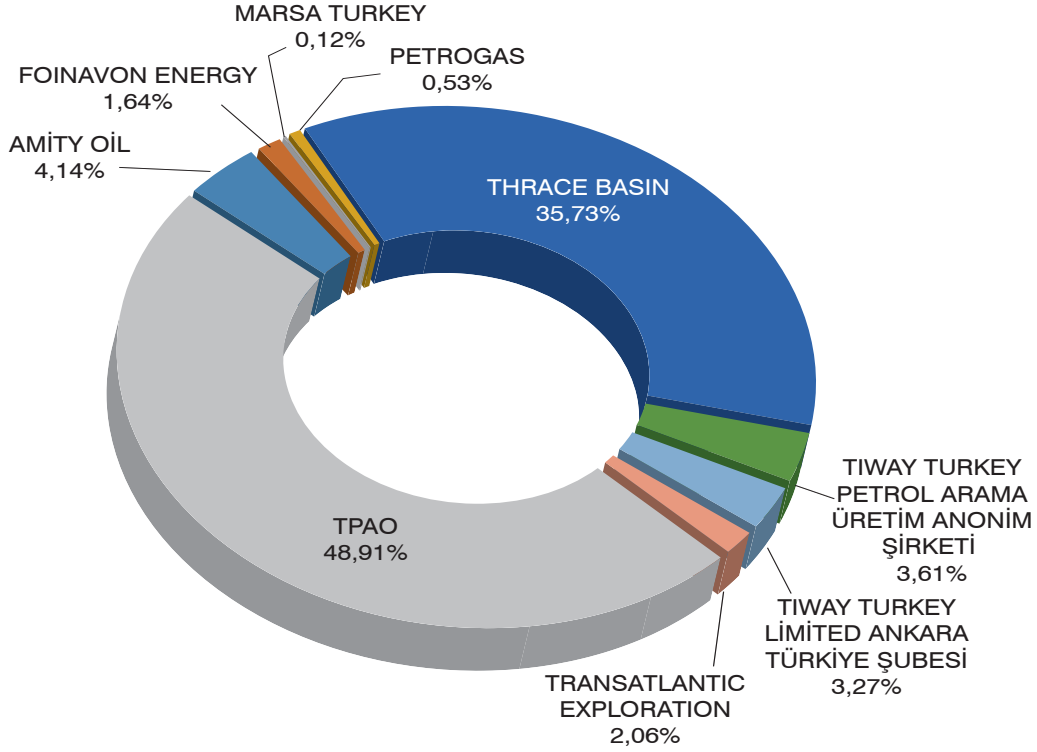
Üretim yapan toptan satış lisansı sahibi şirketler tarafından 2014 yılında gerçekleştirilen 479,39 milyon Sm³lük doğal gaz üretiminin önemli miktardaki kısmı TPAO ve Thrace Basin Natural Gas Corporation şirketleri tarafından gerçekleştirilmiştir. Toptan satış lisansı sahibi üretim şirketlerinin üretim miktarları ve payları Tablo 1.3 ve Şekil 1.4'te gösterilmektedir.

Tablo 1.3: Toptan Satış Lisansı Sahibi Doğal Gaz Üretim Şirketlerinin 2014 Yılı Aylık Doğal Gaz Üretim Miktarları (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Genel Toplam
AMİTY OİL	2,029	1,709	1,860	1,661	1,763	1,917	1,661	1,474	1,564	1,647	1,279	1,263	19,826
FOİNAVON ENERGY	0,911	0,777	0,788	0,747	0,723	0,563	0,632	0,534	0,563	0,576	0,527	0,506	7,846
MARSA TURKEY	0,000	0,230	0,081	0,162	0,069	0,008	0,008	0,000	0,003	0,000	0,000	0,000	0,561
PETROGAS	0,334	0,297	0,303	0,271	0,241	0,261	0,239	0,097	0,131	0,128	0,119	0,118	2,538
THRACE BASIN	17,186	14,076	15,718	15,004	14,020	12,668	11,361	13,033	13,201	12,643	15,621	16,741	171,273
TİWAY TURKEY PETROL ARAMA ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	2,092	1,785	1,721	1,630	1,579	1,229	1,379	1,166	1,230	1,259	1,150	1,104	17,325
TİWAY TURKEY LİMİTED ANKARA TÜRKİYE ŞUBESİ	1,589	1,240	1,464	1,147	1,094	1,589	1,317	1,577	1,521	1,328	1,031	0,761	15,660
TRANSATLANTIC EXPLORATION	1,751	1,175	1,024	0,896	0,966	0,862	0,778	0,598	0,526	0,484	0,445	0,385	9,889
TPAO	22,201	19,809	20,840	19,936	20,597	18,722	18,957	18,875	18,795	18,336	18,417	18,984	234,470
Genel Toplam	48,091	41,099	43,800	41,454	41,054	37,818	36,332	37,354	37,535	36,402	38,589	39,862	479,389

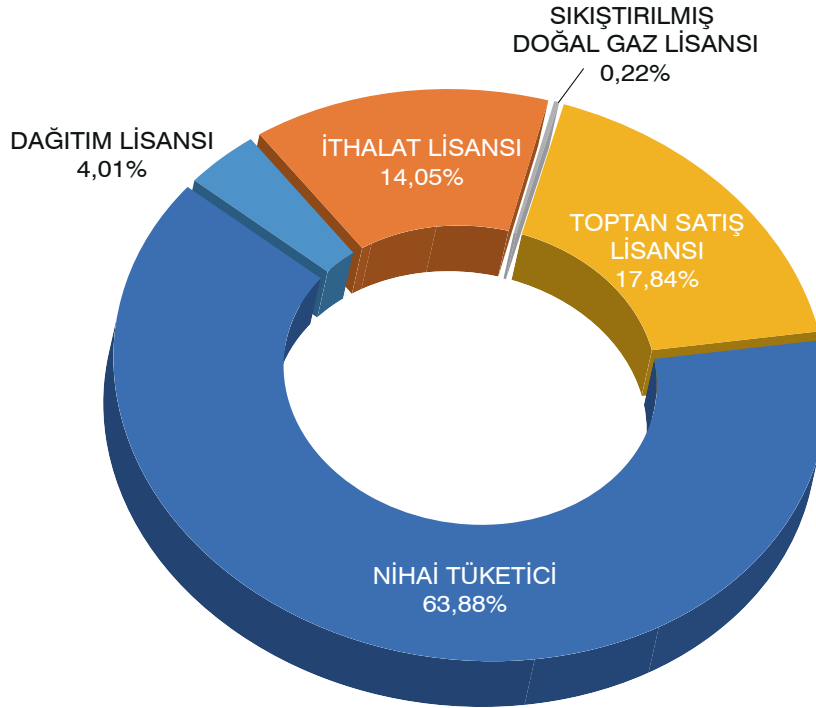

Şekil 1.4: Toptan Satış Lisansı Sahibi Doğal Gaz Üretim Şirketlerinin 2014 Yılı Aylık Doğal Gaz Üretim Payları (%)

Şekil 1.5: 2014 Yılı Doğal Gaz Üretimi Yapan Toptan Satış Lisansı Sahibi Şirketlerin Üretim Payları (%)

Söz konusu şirketler ürettikleri gazın %63,88'ini dolaysız hatlarla nihai tüketicilere satmaktadır. 2013 yılından farklı olarak kuyu başından CNG satış şirketleri ile CNG iletim ve dağıtım şirketlerine %0,22 oranında satış yapıldığı görülmektedir. Üretim yapan toptan satış lisansı sahibi şirketlerin satış yaptıkları müşteri payları Şekil 1.6'da gösterilmektedir.

Şekil 1.6: 2014 Yılı Üretim Yapan Toptan Satış Lisansı Sahibi Şirketlerin Satış Yaptıkları Müşterilerin Payları (%)

2. Yurtdışı İle Doğal Gaz Ticareti

2.1 İthalat

1970'lerde kullanımına başlanan ve enerji talebindeki artışa paralel olarak sahip olduğu avantajlar nedeniyle kullanım oranı ve alanları gittikçe artan doğal gazın, mevcut ve potansiyel kullanımının karşılanmasında yurt içi rezerv ve üretim miktarlarının oldukça sınırlı düzeylerde kalması, Türkiye için doğal gaz ithalatını zorunlu hale getirmiştir.

2.1.1 Boru Hatlarıyla İthalat

Rusya'yla 1986 yılında imzalanan yıllık 6 milyar m³ (plato) miktarındaki ilk alım anlaşmasının ardından, artan tüketim miktarının karşılanabilmesi amacıyla imzalanan diğer alım anlaşmaları kapsamında sırasıyla Rusya (İlave Batı Hattı), İran ve Rusya (Mavi Akım Hattı)'dan doğal gaz alımına devam edilmiştir. 12.03.2001 tarihinde imzalanan alım anlaşması kapsamında 2007 yılından itibaren Azerbaycan'dan da doğal gaz alımına başlanmıştır. Böylece mevcut durum itibarıyla Türkiye 3 farklı ülkeden uzun dönemli doğal gaz alım anlaşmaları kapsamında boru hatlarıyla doğal gaz ithalatı gerçekleştirmektedir.

2.1.2 Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) ve Spot LNG İthalatı

Doğal gazın boru hatları ile iletiminin teknik veya ekonomik açıdan mümkün olmadığı durumlarda doğal gaz, -162° C'ye kadar soğutulularak sıvılaştırılır ve hacmi 600 kata kadar küçültülen sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) özel olarak imal edilmiş tankerler vasıtasıyla taşınır.

Arz kaynaklarının çeşitlendirilerek arz güvenliğinin ve tedarikte esnekliğin artırılması amacıyla BOTAŞ tarafından, 1988 yılında imzalanan alım anlaşması kapsamında 1994 yılından itibaren Cezayir'den, 1995 yılında imzalanan alım anlaşması kapsamında ise 1999 yılından itibaren Nijerya'dan LNG alımına başlanmıştır.

2006 yılında Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan doğal gaz krizi sonrasında Batı Hattından gelen doğal gazın azalması, İran'ın teknik sorunlar ve iç tüketimini karşılayamadığı gerekçeleriyle ihrac ettiği doğal gazı kış aylarında kesmesi, yeterli depolama kapasitesine sahip olmayan Türkiye'nin boru hatlarından gelen doğal gazda arz sıkıntısı yaşamasına neden olmuştur. Tedarikçi ve transit ülkelerden kaynaklanan nedenler ve teknik nedenlerle özellikle kış aylarında günlük gaz sözleşme değerlerinin altında doğal gaz arzının gerçekleştiği ve dolayısıyla günlük arz-talep dengesinin sağlanmasında sıkıntılar yaşandığı durumlarla karşı karşıya kalınmıştır. Diğer taraftan, 09.07.2008 tarihli ve 5784 sayılı 'Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun' ile LNG ithalatı, BOTAŞ ve diğer piyasa katılımcıları için serbest bırakılmış ve daha önce Kanun ile düzenlenmemiş olan ithalat (spot LNG) faaliyeti düzenleme altına alınmıştır. Ayrıca, alınacak tek bir ithalat (spot LNG) lisansı kapsamında birden fazla ülkeden ithalat yapılabilmesinin önü açılmıştır.

Cezayir ve Nijerya'dan uzun dönemli sözleşmelerle alınan LNG ile spot piyasadan alınan LNG'nin depolanması, gazlaştırılması ve iletim hattına gönderilmek üzere kurulan ve faaliyeti olan iki adet LNG terminali bulunmaktadır. Bunlardan biri 1994 yılında işletmeye alınan BOTAŞ mülkiyet ve işletmesindeki Marmara Ereğlisi LNG Terminali, diğeri de Ege Gaz A.Ş. tarafından 2001 yılında Aliağa'da kurulan ve 2006 yılında kullanılmaya başlanan Ege Gaz A.Ş. LNG Terminalidir.

2.1.3 Doğal Gaz İthalat Verileri

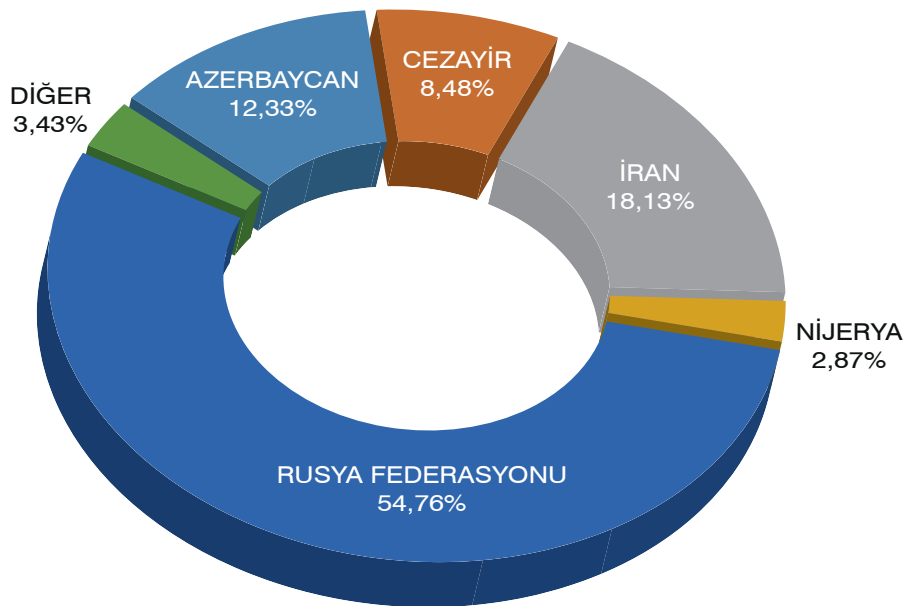
2005-2014 yılları arasında gerçekleşen ithalat miktarları kaynak ülke bazında Tablo 2.1'de verilmektedir.

Tablo 2.1: 2005-2014 Yılları Doğal Gaz İthalat Miktarları (Milyon Sm³)

	Rusya	İran	Azerbaycan	Cezayir	Nijerya	Diğer*	Toplam
2005	17.524	4.248	0	3.786	1.013	0	26.571
2006	19.316	5.594	0	4.132	1.100	79	30.221
2007	22.762	6.054	1.258	4.205	1.396	167	35.842
2008	23.159	4.113	4.580	4.148	1.017	333	37.350
2009	19.473	5.252	4.960	4.487	903	781	35.856
2010	17.576	7.765	4.521	3.906	1.189	3.079	38.036
2011	25.406	8.190	3.806	4.156	1.248	1.069	43.874
2012	26.491	8.215	3.354	4.076	1.322	2.464	45.922
2013	26.212	8.730	4.245	3.917	1.274	892	45.269
2014	26.975	8.932	6.074	4.179	1.414	1.689	49.262

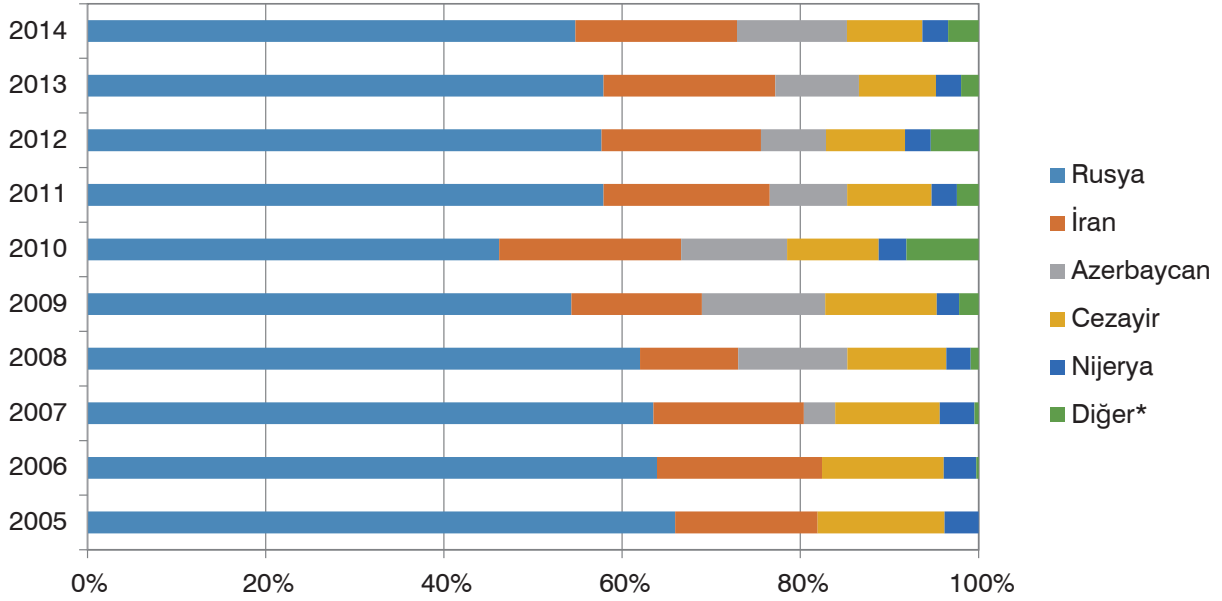
* Spot LNG ithalatının yapıldığı ülkeleri temsil etmektedir.

Tablo 2.1'de görüldüğü üzere; ülkemizin, doğal gazda önemli ölçüde ithalata ve ithalatta da büyük ölçüde Rusya'ya bağımlılığı söz konusudur. Spot LNG ithalatının artmasıyla birlikte Rusya'dan yapılan ithalat payının 2013 yılına oranla azaldığı görülmektedir.

* Spot LNG ithalatının yapıldığı ülkeleri temsil etmektedir.

Şekil 2.1: 2014 Yılı Kaynak Ülkeler Bazında Türkiye'nin Doğal Gaz İthalatı (%)

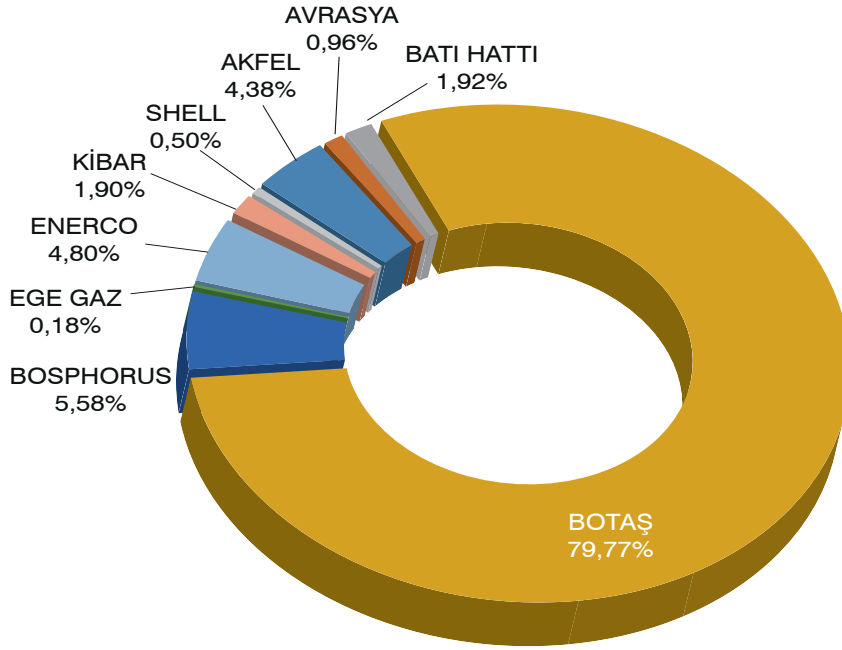
* Spot LNG ithalatının yapıldığı ülkeleri temsil etmektedir.

Şekil 2.2: 2005-2014 Yılları İthalat Kaynakları Payları Değişimi (%)

2014 yılında doğal gaz ithalatı gerçekleştiren şirketlerin ithalat miktarları aylık olarak Tablo 2.2'de gösterilmektedir. BOTAŞ 2014 yılı toplam ithalatının (boru gazı ve LNG toplam) %79,77'sini gerçekleştirmiştir.

Tablo 2.2: 2014 Yılı Şirketler Bazında Doğal Gaz İthalatı (Milyon Sm³)

Şirket Unvanı	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Genel Toplam
AKFEL GAZ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	202,30	185,32	189,68	146,25	227,60	131,66	215,76	169,68	158,66	144,16	136,49	251,37	2.158,92
AVRASYA GAZ ANONİM ŞİRKETİ	44,91	40,14	40,77	32,83	51,14	29,27	49,27	38,67	35,22	31,91	30,33	50,42	474,87
BATI HATTI DOĞALGAZ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	76,05	67,97	82,59	78,35	99,46	50,94	106,06	75,63	78,35	69,80	60,66	100,46	946,31
BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ	3.892,29	3.398,09	3.673,14	3.167,71	2.797,05	2.709,99	2.682,69	2.939,89	3.130,96	2.804,07	3.954,39	4.147,61	39.297,88
BOSPHORUS GAZ CORPORATION ANONİM ŞİRKETİ	230,46	226,08	222,08	392,23	335,77	154,66	331,86	244,33	229,23	173,02	149,32	59,10	2.748,13
EGE GAZ ANONİM ŞİRKETİ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,59	0,00	0,00	0,00	0,00	90,59
ENERCO ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	238,76	202,71	211,67	191,00	258,98	152,12	201,21	182,76	169,65	135,74	151,65	268,98	2.365,23
KİBAR ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	84,41	78,79	92,53	84,41	89,35	57,09	80,55	74,46	74,78	65,14	60,66	92,42	934,59
SHELL ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	22,68	20,61	23,00	22,13	22,58	15,54	22,35	12,65	17,20	18,19	15,17	33,67	245,77
Genel Toplam	4.791,87	4.219,70	4.535,44	4.114,91	3.881,93	3.301,27	3.689,75	3.828,66	3.894,04	3.442,02	4.558,66	5.004,02	49.262,28

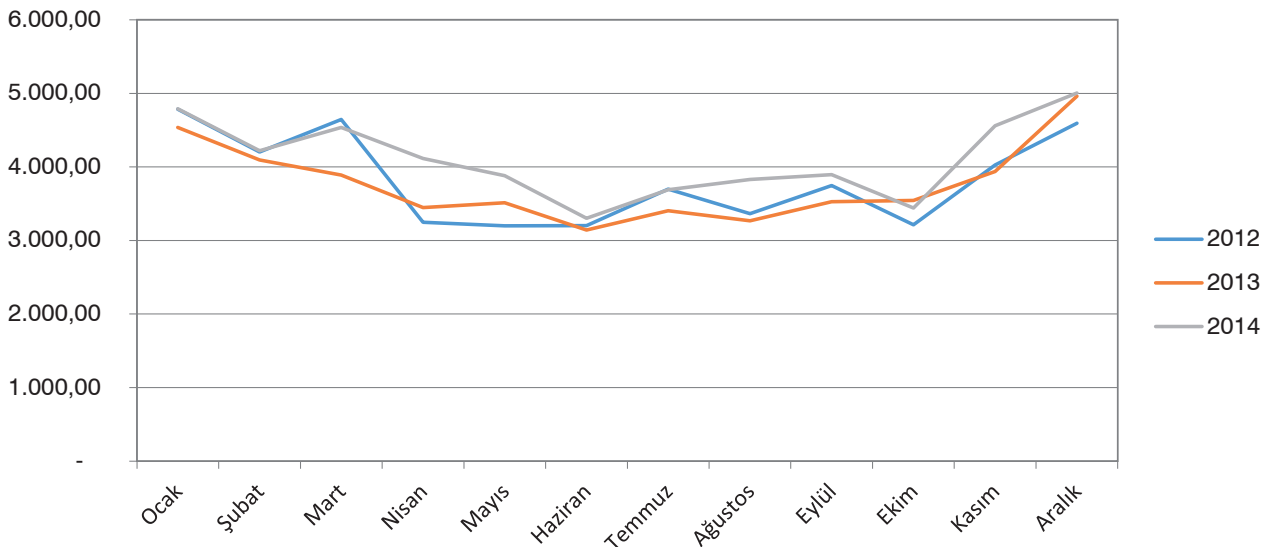

Şekil 2.3: 2014 Yılı Doğal Gaz İthalatında Şirketlerin Payları (%)

2014 yılı doğal gaz ithalatı 2013 yılında göre %8,82 oranında artmıştır. Tablo 2.3 ve Şekil 2.4'te veriler aylık karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir.

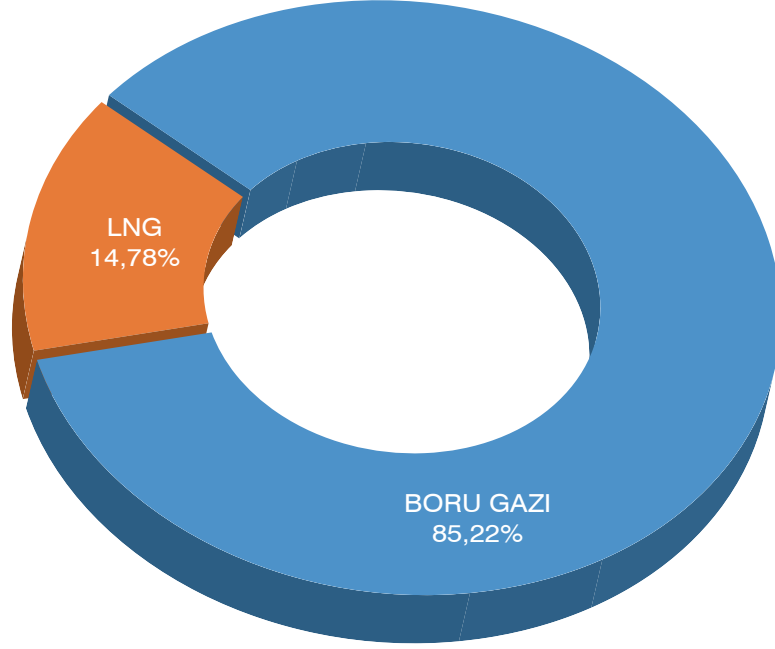
Tablo 2.3: 2012-2014 Yılları Aylık Doğal Gaz İthalatının Karşılaştırılması (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2012	4.783,60	4.202,65	4.645,52	3.248,44	3.198,17	3.202,72	3.698,37	3.365,72	3.746,61	3.213,49	4.025,00	4.592,42	45.922,71
2013	4.536,21	4.095,23	3.889,33	3.447,54	3.512,94	3.143,21	3.404,38	3.268,74	3.526,97	3.545,24	3.936,82	4.962,36	45.268,98
2014	4.791,87	4.219,70	4.535,44	4.114,91	3.881,93	3.301,27	3.689,75	3.828,66	3.894,04	3.442,02	4.558,66	5.004,02	49.262,28

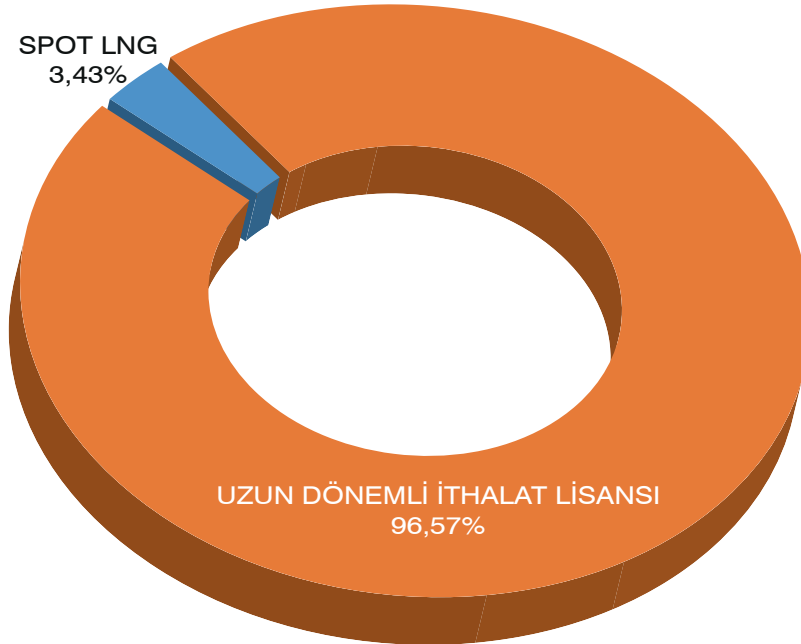
Şekil 2.4: 2012-2014 Yılları Aylık İthalat Miktarları Karşılaştırması (Milyon Sm³)

Şekil 2.5'te görüleceği gibi, 2014 yılında 7.280,87 milyon Sm³ LNG (Uzun Dönemli ve Spot) ithalatı yapılmış olup, söz konusu miktar toplam ithalatın %14,78'idir.

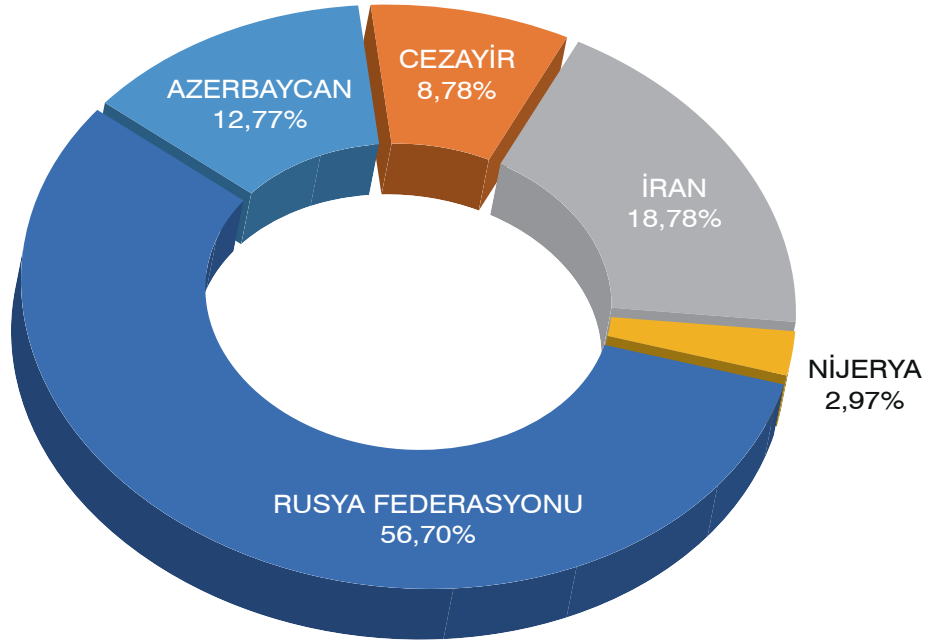
Şekil 2.5: 2014 Yılı Toplam İthalatta Boru Gazı-LNG Payları (%)

2014 yılında gerçekleştirilen doğal gaz ithalatının %96,57'si uzun dönemli ithalat lisansı kapsamında yapılmış olup %3,43'lük kısım spot LNG olarak yapılmıştır.

Şekil 2.6: 2014 Yılı Toplam İthalatta Uzun Dönemli İthalat Lisansı ile Yapılan İthalat ve Spot LNG İthalatı Payları (%)

Uzun dönemli ithalat lisansı sahibi olan şirketler doğal gaz ithalatını en çok Rusya'dan, ardından İran'dan gerçekleştirmişlerdir.

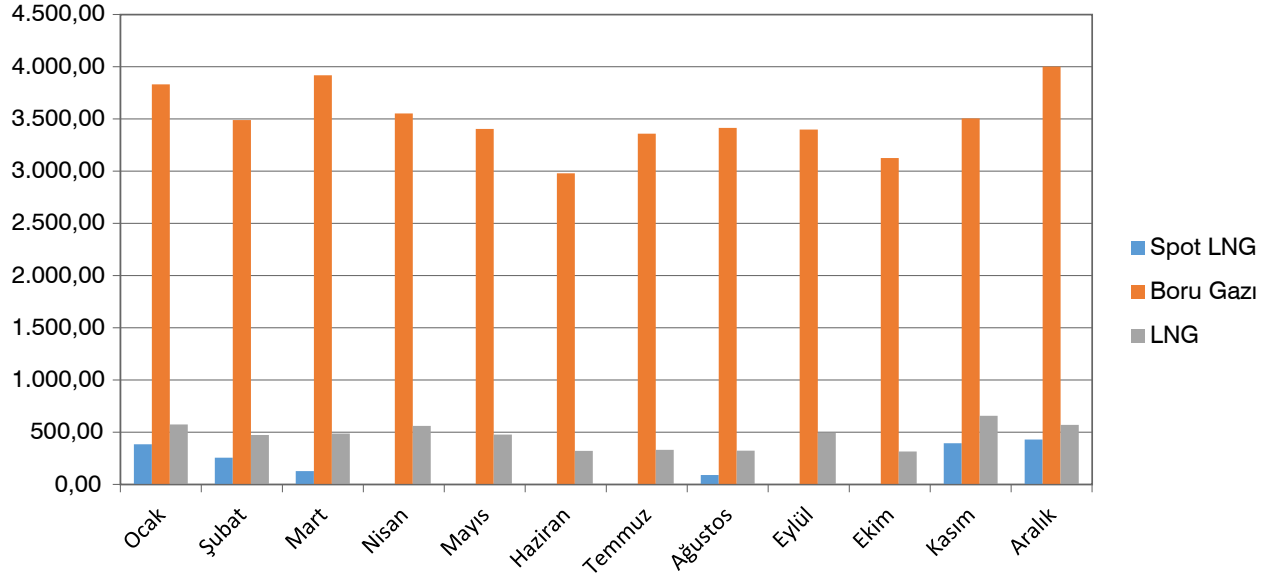

Şekil 2.7: 2014 Yılı Uzun Dönemli İthalat Lisansı Sahibi Şirketlerin İthalat Miktarlarının İthalatın Gerçekleştiği Ülkelere Göre Dağılımı (%)

Spot LNG ithalatı 2014 yılında Tablo 2.4'te de belirtildiği üzere 6 ayda gerçekleştirilmiştir.

Tablo 2.4: 2014 Yılı Uzun Dönemli İthalat ve Spot LNG İthalatı Aylık Verileri (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
Spot LNG	385,35	257,56	128,83	0,00	0,00	0,00	0,00	90,59	0,00	0,00	395,02	431,37	1.688,72
Boru Gazı	3.830,80	3.488,67	3.918,42	3.553,67	3.404,04	2.980,21	3.358,67	3.414,47	3.399,51	3.125,16	3.506,17	4.001,61	41.981,41
LNG	575,71	473,47	488,19	561,24	477,89	321,06	331,08	323,60	494,53	316,86	657,47	571,04	5.592,15
Toplam	4.791,87	4.219,70	4.535,44	4.114,91	3.881,93	3.301,27	3.689,75	3.828,66	3.894,04	3.442,02	4.558,66	5.004,02	49.262,28

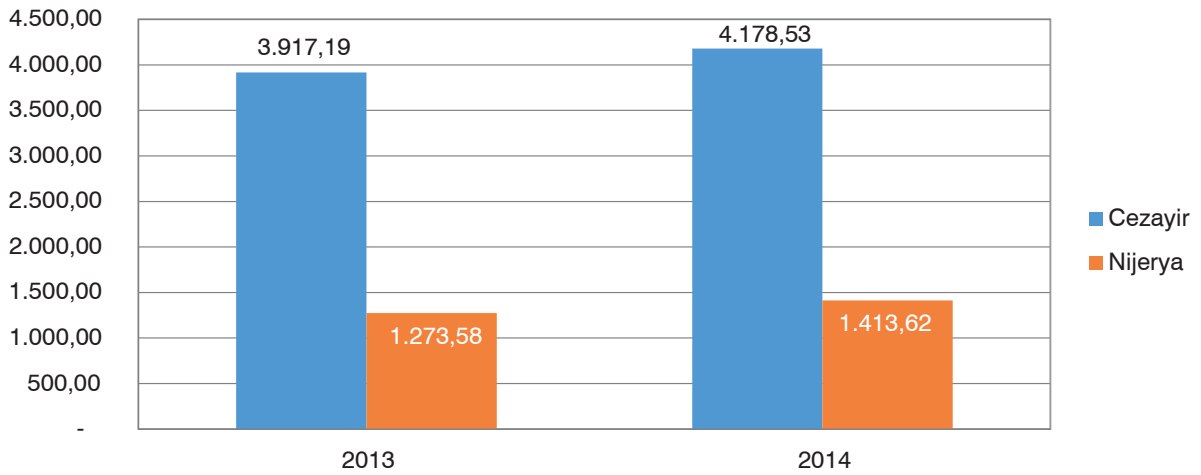

Şekil 2.8: 2014 Yılı Uzun Dönemli İthalat ve Spot LNG İthalatı Aylık Karşılaştırması (Milyon Sm³)

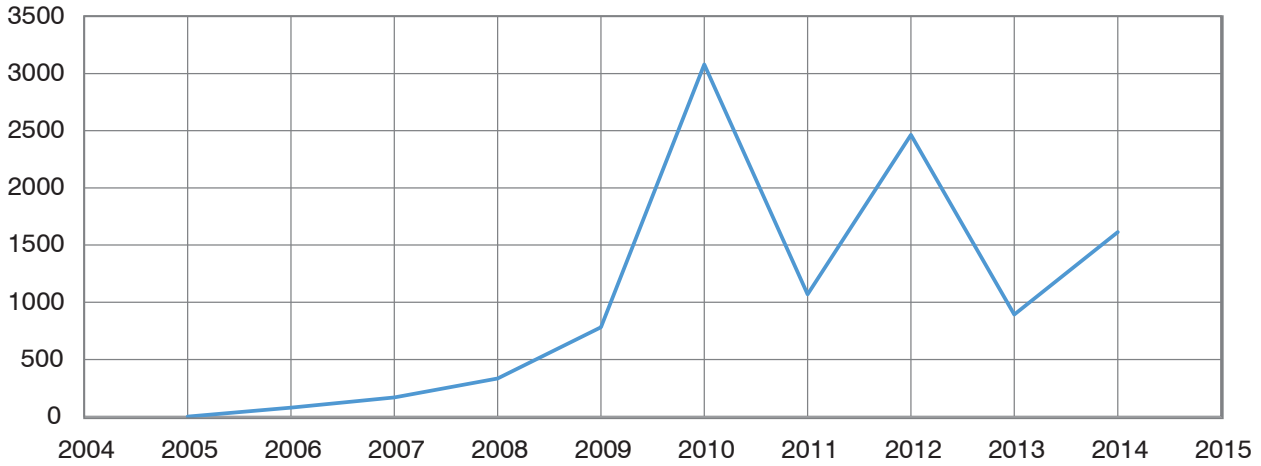
LNG ithalatının % 74,72'lik kısmını Cezayir ve %25,28'lik kısmını Nijerya'dan uzun dönemli sözleşmelerle alınan LNG oluşturmaktadır.

Tablo 2.5: 2013-2014 Yılları Uzun Dönemli LNG İthalatı ve Değişim Oranı (Milyon Sm³)

Ülke Adı	2013	2014	Değişim (%)
Cezayir	3.917,19	4.178,53	6,67
Nijerya	1.273,58	1.413,62	11,00
Toplam	5.190,77	5.592,15	7,73

Şekil 2.9: 2013-2014 Yılları Uzun Dönemli LNG İthalatının İthalat Yapılan Ükelere Göre Dağılımı (Milyon Sm³)

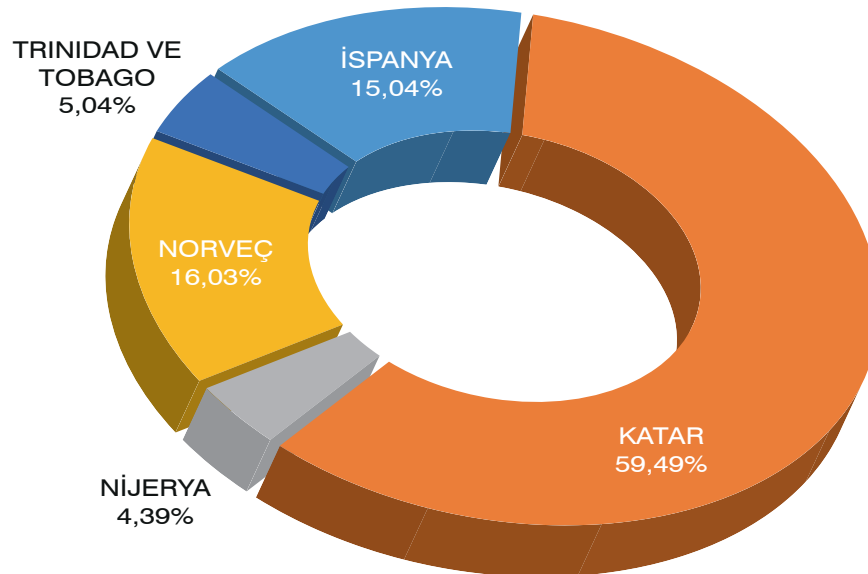

Şekil 2.10: 2005-2014 Yılları Arası Spot LNG İthalatı Değişimi (Milyon Sm³)

alatı içinde %3,43'lük bir paya sahip olmakla birlikte 4 farklı ülkeden gerçekleştirilmiştir. Bu ülkeler arasında Katar % 62,22'lik bir pay ile ilk sırada yer alırken Norveç % 16,77'lik pay ile ikinci sırada yer almaktadır. Verilere ilişkin detaylar Tablo 2.6 ve Şekil 2.11'de verilmektedir.

Tablo 2.6: 2014 Yılı Spot LNG İthalatı (Milyon Sm³)

Ülke Adı	Miktar
İspanya	254,06
Katar	1.004,65
Nijerya	74,13
Norveç	270,70
Trinidad ve Tobago	85,17
Toplam	1.688,72

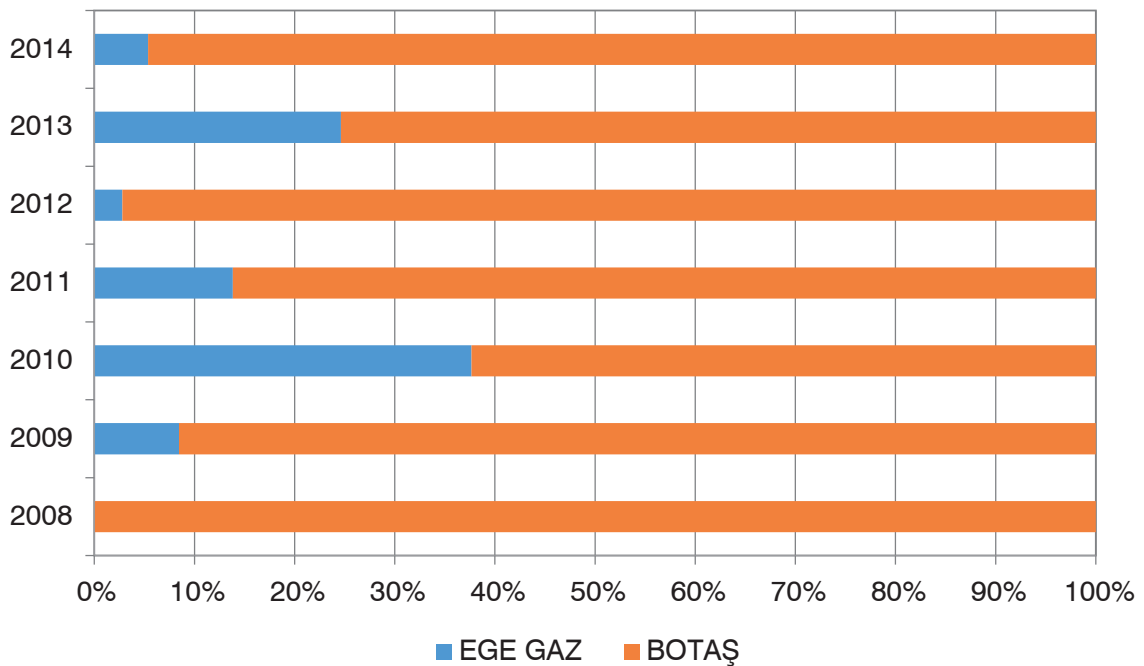
Şekil 2.11: 2014 Yılı Spot LNG İthalatının İthalat Yapılan Ükelere Göre Dağılımı (%)

2014 yıl sonu itibariyle 39 adet ithalat (spot LNG) lisansı sahibi şirket bulunmaktadır. Bunlardan sadece 2 şirket 2014 yılı içerisinde spot LNG ithalatı (BOTAŞ ve EGE GAZ) gerçekleştirmiştir. Geri kalan 37 adet şirketten 9 adeti yurt içinden tedarik ettikleri gazın toptan satışı faaliyetinde bulunmuştur. Kalan 28 adet şirket ise 2014 yılı içerisinde lisansları kapsamında faaliyette bulunmamışlardır.

Türkiye’de BOTAŞ ve Ege Gaz A.Ş. tarafından gerçekleştirilen spot LNG ithalat miktarları kendi içerisinde değerlendirildiğinde, 2008 yılında ithal edilen spot LNG’nin tümünün BOTAŞ tarafından, 2009 yılında % 91,5’inin BOTAŞ, % 8,5’inin ise Ege Gaz A.Ş. tarafından getirildiği görülmektedir. 2010 yılında spot LNG ithalatının, % 62,3’ünün BOTAŞ tarafından, % 37,7’sinin Ege Gaz A.Ş. tarafından; 2011 yılında % 86,2 oranında BOTAŞ, % 13,8 oranında Ege Gaz A.Ş. tarafından; 2012 yılında %97,2 oranında BOTAŞ ve %2,8 oranında Ege Gaz A.Ş tarafından; 2013 yılında %75,38 oranında BOTAŞ ve %24,62 oranında Ege Gaz A.Ş tarafından sağlandığı; 2014 yılına bakıldığında ise %94,64 oranında BOTAŞ ve %5,36 oranında Ege Gaz A.Ş tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu durum Tablo 2.7 ve Şekil 2.12’de verilmektedir.

Tablo 2.7: 2008-2014 Yılları Spot LNG İthalatını Gerçekleştiren Şirketlerin Payları (%)

	EGE GAZ	BOTAŞ
2008	-	100
2009	8,46	91,53
2010	37,66	62,33
2011	13,83	86,17
2012	2,8	97,2
2013	24,62	75,38
2014	5,36	94,64

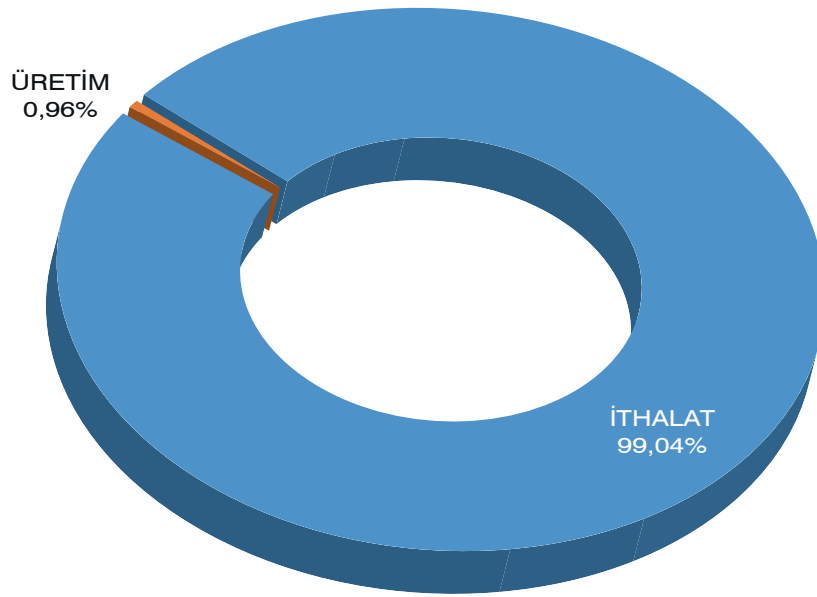

Şekil 2.12: 2008-2014 Yılları Spot LNG İthalatını Gerçekleştiren Şirketlerin Payları (%)

2.2 Üretim - İthalat Değerlendirmesi

2014 yılında, toptan satış lisansı sahibi üretim şirketleri tarafından yurt içindeki yer altında bulunan yataklardan yer üstüne çıkartılarak, temizlenen ve arıtılan daha sonra da toplama hatları vasıtasıyla iletim hatlarına taşınan, başka bir deyişle üretilerek satışa sunulan doğal gazın miktarı 479,389 milyon Sm³tür.

Ülkemizde doğal gaza talebin her geçen gün artması ve yurt içi rezerv ve üretim miktarlarının da bu talepleri karşılamak için yeterli olmaması, 2014 yılında da doğal gaz ithalatını zorunlu kılmıştır. Şekil 2.13'te de görüleceği üzere, ülkemizin toplam doğal gaz arzının % 0,96'sı Türkiye'de üretilen doğal gaz ile geri kalan % 99,04'lük kısmı da yurt dışından ithalat lisansı sahibi şirketler tarafından değişik kaynaklardan gerçekleştirilen ithalat ile karşılanmıştır.

Şekil 2.13: 2014 Yılı Toplam Doğal Gaz Arzının Karşılandığı Kaynakların Payları (%)

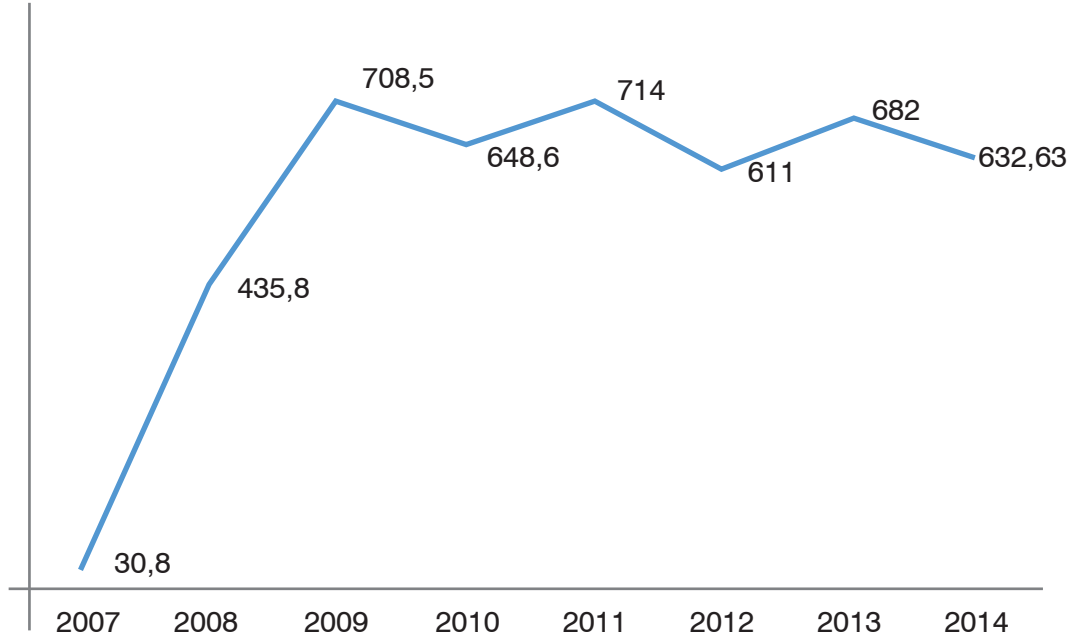
2.3 İhracat

İthal edilmiş veya yurt içinde üretilmiş doğal gazın yurt dışına ihrac faaliyetleri, ihracat lisansı almış tüzel kişiler tarafından, lisanslarında belirtilen ülkeler dâhilinde gerçekleştirilebilmektedir.

İhracat lisansları kapsamında lisans sahibi tüzel kişilerden hali hazırda sadece BOTAŞ faaliyette bulunmaktadır. Türkiye-Yunanistan Doğal Gaz Boru Hattı'nın tamamlanması ile 18.11.2007 tarihinde doğal gaz ihracatına başlayan BOTAŞ'ın, Yunanistan'a ihrac ettiği doğal gaz miktarları Tablo 2.8'de verilmektedir.

Tablo 2.8: 2007-2014 Yıllarında Gerçekleşen İhracat Miktarları (Milyon Sm³)

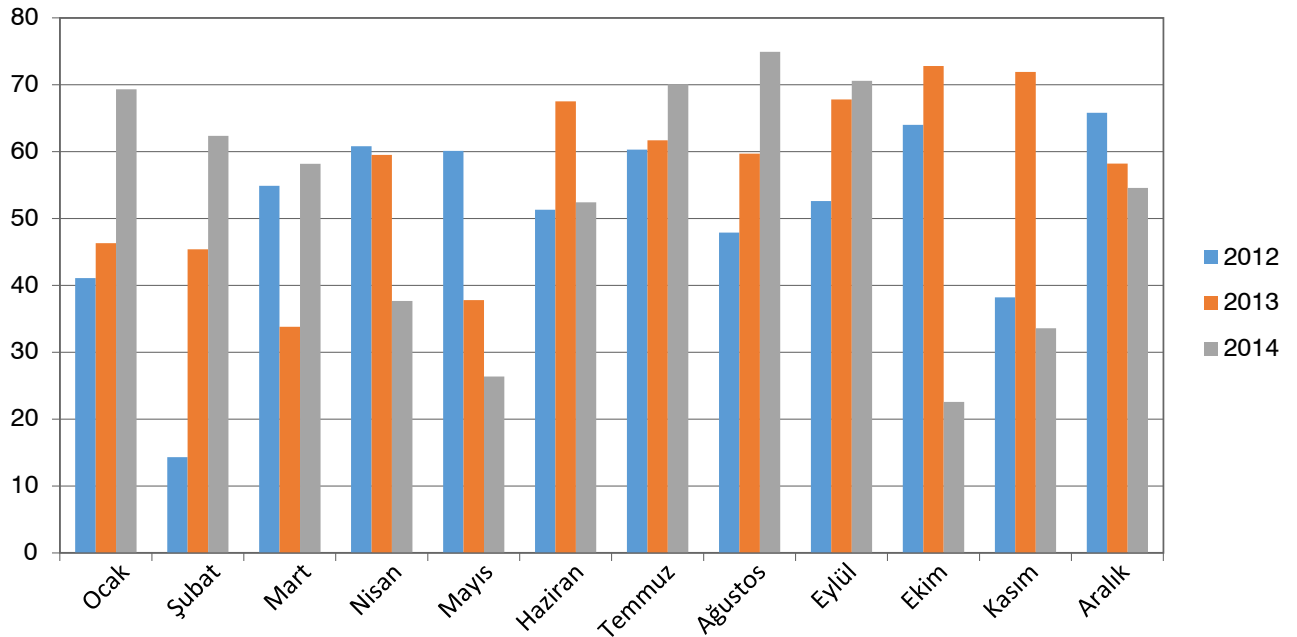
Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Miktar	30,8	435,8	708,5	648,6	714	611	682	632,63

Şekil 2.14: Yıllara Göre Doğal Gaz İhracat Miktarları (Milyon Sm³)

Tablo 2.9: Yıllara Göre İhraç Edilen Doğal Gaz Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2012	41,1	14,3	54,9	60,8	60,1	51,3	60,3	47,9	52,6	64	38,2	65,8	611,1
2013	46,3	45,4	33,8	59,5	37,8	67,5	61,7	59,7	67,8	72,8	71,9	58,2	682,4
2014	69,3	62,4	58,2	37,7	26,4	52,4	70,1	74,9	70,6	22,6	33,6	54,6	632,6

Şekil 2.15: 2012 ve 2014 Yıllarında İhraç Edilen Gaz Miktarının Aylara Göre Karşılaştırması (Milyon Sm³)

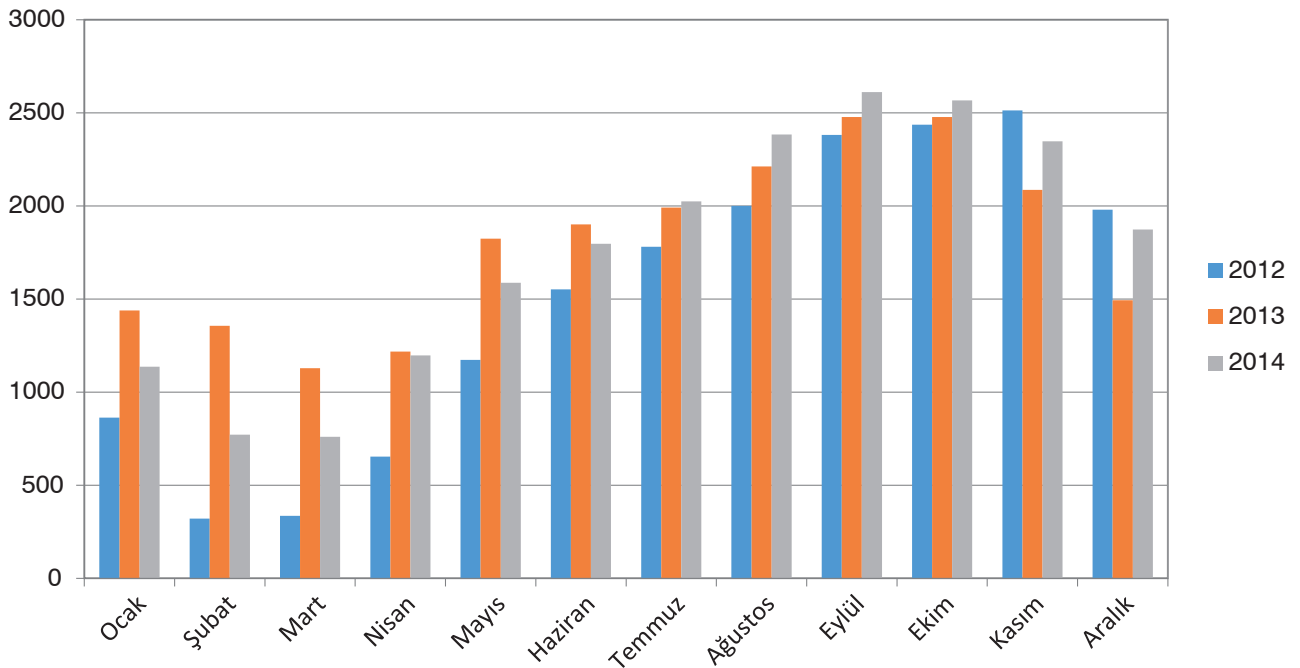
3. Depolama

Günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz açığını gidermek ve sistemin sağlıklı çalışması amacıyla doğal gazın yer altı veya yer üstünde depolanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

2014 yılında mevcut depolama tesisleri için aylara göre toplam stok miktarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

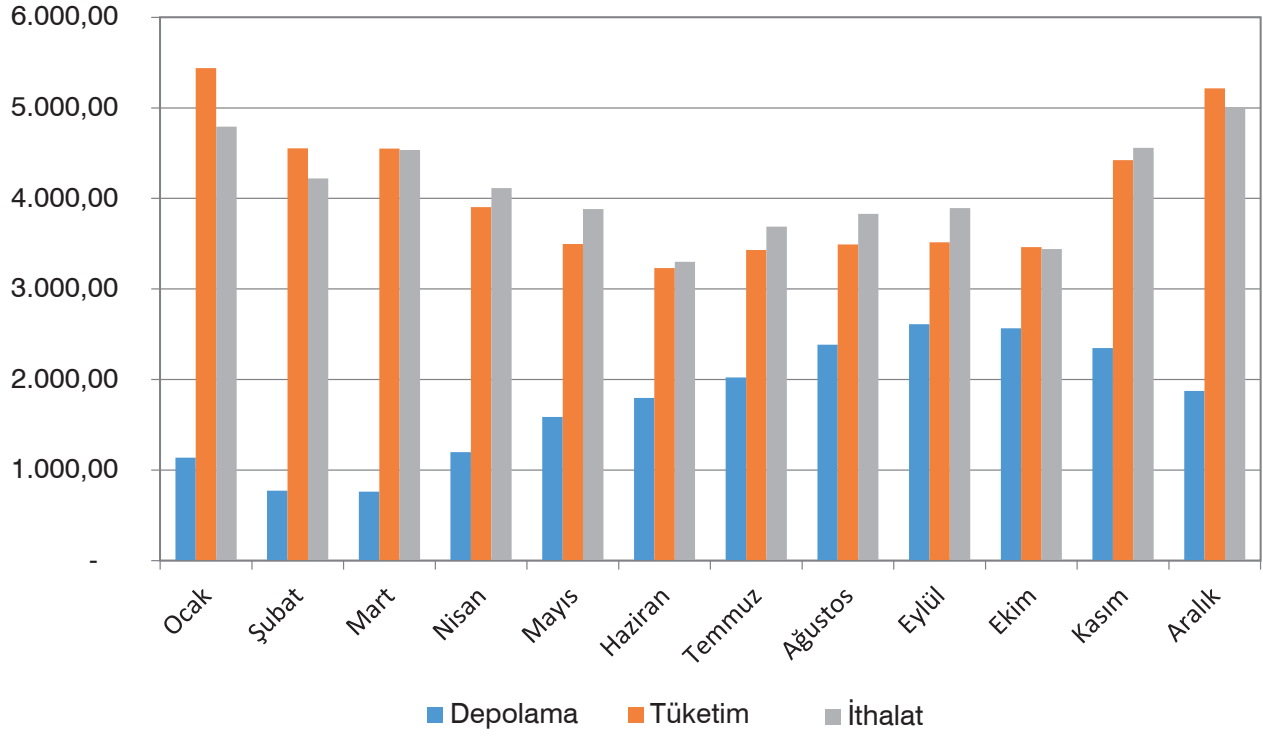
Tablo 3.1: Yıllara Göre Ay Sonu Doğal Gaz Stok Miktarları (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	862,62	320,47	336,18	653,97	1.173,39	1.551,44	1.780,45	2.000,68	2.381,40	2.436,64	2.513,48	1.979,97
2013	1.439,00	1.356,08	1.128,64	1.217,72	1.824,32	1.901,10	1.991,80	2.211,89	2.477,99	2.477,33	2.085,64	1.493,41
2014	1.137,03	771,25	760,34	1.197,15	1.586,83	1.796,99	2.023,92	2.383,78	2.611,47	2.566,16	2.346,69	1.873,08

Şekil 3.1: Yıllara Göre Ay Sonu Doğal Gaz Stok Miktarları (Milyon Sm³)

Şekil 3.1’de depo stok miktarlarının, Mart başı gibi artışa geçtiği, Eylül sonundan itibaren ise hızlı bir düşüşe geçtiği görülmektedir. Depo stok miktarlarının ithalat ve tüketimle birlikte değerlendirilmesi için Şekil 3.2’de verilmektedir.

Şekil 3.2: Aylara Göre İthalat-Tüketim-Stok Miktarları Karşılaştırması (Milyon Sm³)

Şekilden görüldüğü üzere; ithalat miktarının yaklaşık aynı seviyelerde seyrettiği yaz aylarında tüketimin azalması ile birlikte nisan ayı ve sonrasında enjeksiyon başlamakta, depo stok seviyeleri artmakta; tüketimin yoğun olduğu kış aylarında ise, ithalat miktarının artmasına rağmen enjeksiyonun azaldığı görülmektedir.

3.1 Yer Altı Doğal Gaz Depolama

Yeraltı doğal gaz depolama lisansına sahip 4 şirket bulunmaktadır ve TPAO harici diğer depolar henüz faaliyete geçmemiştir.

TPAO tarafından işletilen İstanbul’un Silivri İlçesinde yer alan depolama tesisi 2014 yılında 5’i ithalat lisansı sahibi 4’ü toptan satış lisansı sahibi olmak üzere 9 adet tedarikçiye hizmet vermiştir.

3.2 LNG Depolama

1994 yılında devreye alınmış olan ve halen BOTAŞ mülkiyet ve işletmesinde olan Marmara Ereğlisi Terminali ile 2001 yılında İzmir Aliağa’da kurulan ve 2006 yılında işletmeye alınan Ege Gaz A.Ş. LNG Terminali; LNG gemilerinin boşaltılması, LNG depolanması ve ithal edilen LNG’nin gazlaştırılarak ana iletim hattına sevk edilmesi ve doğal gazın en fazla tüketildiği dönemlerde azami çekişleri düzenleyerek talep değişimlerinin karşılanmasında kullanılmak üzere kurulmuş olan tesislerdir.

2014 yılı içerisinde; LNG depo lisansı sahibi şirketlerce kara tankerlerine teslim edilen LNG miktarları ile gazlaştırılarak ana iletim hattına sevk edilen doğal gaz miktarları aylık bazda aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

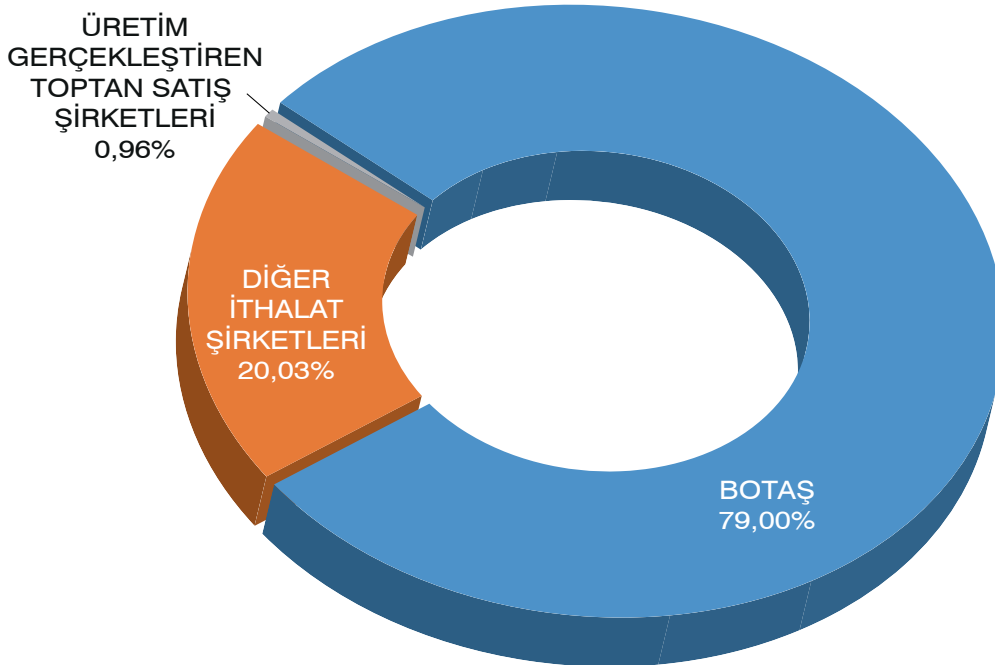
Tablo 3.2: 2014 Yılı Aylara Göre LNG Depo Tesislerinden Çıkan Gaz Miktarı (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Genel Toplam
İletim şebekesine verilen	977,53	586,09	541,30	539,01	414,46	395,24	336,87	347,57	399,18	376,13	860,95	1.106,74	6.881,07
Kara tankerlerine teslim edilen	41,69	36,49	40,73	39,23	44,32	43,75	44,68	50,82	52,86	48,97	49,82	40,18	533,52
Genel Toplam	1019,22	622,58	582,03	578,23	458,78	438,99	381,55	398,39	452,04	425,10	910,76	1146,91	7414,59

4. Toptan Satış

İthal edilmiş veya yurt içinde üretilmiş doğal gazın yurt genelinde CNG, ithalat, ihracat, dağıtım ve diğer toptan satış şirketleri ile serbest tüketicilere satışı faaliyeti, Kurumumuzdan toptan satış lisansı almış tüzel kişiler tarafından gerçekleştirilmektedir. İthalat lisansı sahibi tüzel kişiler, toptan satış lisansı alma zorunluluğu olmadan toptan satış faaliyetlerini yürütmektedirler.

Şekil 4.1'den görüleceği gibi, 2014 yılında ülkemizin toplam 49.741,67 milyon Sm³ olarak gerçekleşen doğal gaz arzının; %79,0'u BOTAŞ, %20,03'ü diğer ithalat lisansı sahibi şirketlerce (ithalat gerçekleştirmiş olanlar), %0,96'sı ise üretim gerçekleştiren toptan satış şirketlerince karşılanmıştır.

Şekil 4.1: 2014 Yılı İthalatçı Şirketler ve Üretim Şirketlerinin Doğal Gaz Arzındaki Payları (%)

Kanunda öngörülen liberal piyasa modeli, rekabetçi dinamiklere sahip olan toptan satış faaliyeti alanında rekabetin oluşturulması temeline dayanmakta olup, bu kapsamda toptan satış faaliyeti alanında piyasa oyuncu sayısının artırılması ve hakim yapıların önlenmesi önem arz etmektedir.

2014 yılsonu itibariyle toptan satış lisansına sahip 47 adet şirket bulunmaktadır. Bunlardan 9 adedi doğal gaz üretimi gerçekleştiren şirketlerdir. 14 adet şirket lisansı kapsamında faaliyette bulunmamıştır. Geri kalan 24 şirketin satışları incelendiğinde, 8 adedinin sadece LNG satışı gerçekleştirdiği, 14 adedinin sadece boru gazı satışı gerçekleştirdiği, 2 adet şirketin hem LNG, hem de boru gazı satışı gerçekleştirdiği görülmektedir.

Toptan satış lisansı sahibi şirketler haricinde, ithalat lisansına sahip olan şirketlerce de toptan satış faaliyeti yürütülmektedir. Bu kapsamda ithalat lisansı sahibi şirketler incelendiğinde;

- 2014 yıl sonu itibariyle 39 adet ithalat (spot LNG) lisansı sahibi şirket bulunmaktadır. Bunlardan sadece 2 şirket 2014 yılı içerisinde spot LNG ithalatı (BOTAŞ ve EGEGAZ) gerçekleştirmiştir. Geri kalan 36 adet şirketten 9 adedi yurt içinden tedarik ettikleri gazın toptan satışı faaliyetinde bulunmuştur. Kalan 27 adet şirket ise 2014 yılı içerisinde lisansları kapsamında faaliyette bulunmamışlardır.
- 2014 yılı içerisinde, uzun dönemli ithalat sözleşmeleri yoluyla gaz ithalatı gerçekleştirmiş olan BOTAŞ haricindeki 7 şirket de (Shell, Avrasya Gaz, Enerco, Kibar, Batı Hattı, Akfel ve Bosphorus Gaz) ithal ettikleri ve yurt içinden temin ettikleri gazların toptan satışını gerçekleştirmişlerdir.

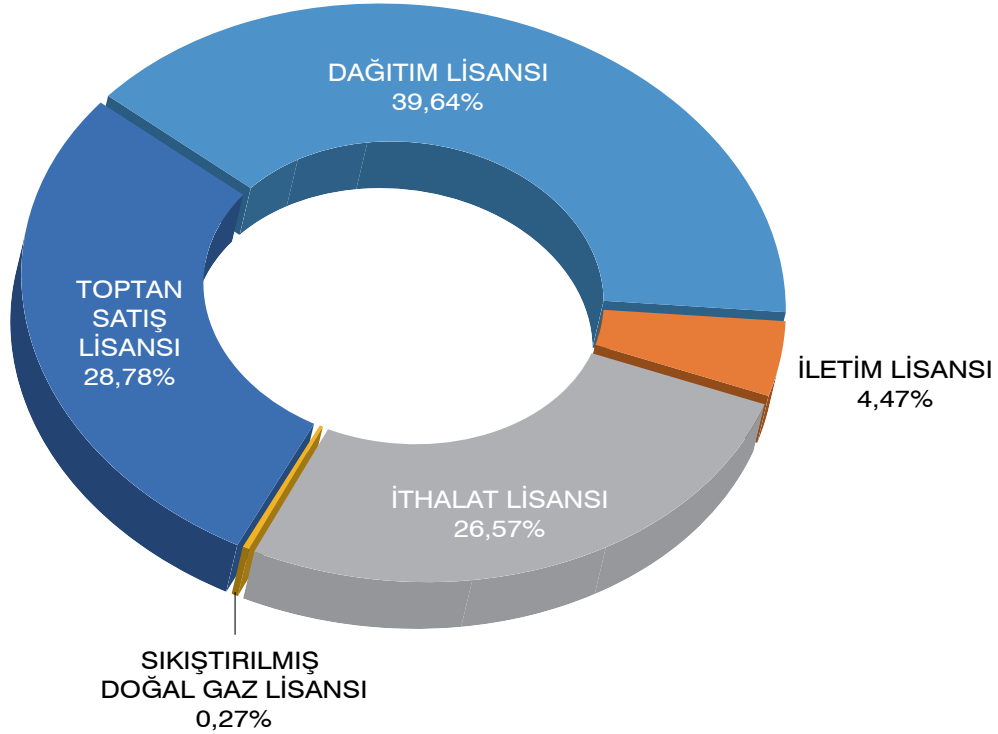
4.1 Boru Hatlarıyla Toptan Satış

2014 yılında 47 adet şirket tarafından boru hatlarıyla toptan satış gerçekleştirilmiştir. Bu şirketlerden bir kısmı doğal gaz üretimi gerçekleştiren şirketler, bir kısmı doğal gaz ithalatı gerçekleştiren şirketler, bir kısmı ise üretim veya ithalat gerçekleştirmeyip, doğal gaz arzı sağlayan söz konusu şirketlerden doğal gazı satın alarak gaz satışı gerçekleştiren şirketlerdir. Boru gazı olarak yapılan satışların lisans türüne göre miktarları Tablo 4.1' de gösterilmektedir.

Tablo 4.1: Boru Gazı Olarak Yapılan Satışların Lisans Türüne Göre Miktarları (Milyon Sm³)

Lisans türü	Lisanslı şirketlere satış yapan şirket sayısı	Lisanslı şirketlere yapılan satış miktarı	Nihai tüketicilere satış yapan şirket sayısı	Nihai tüketicilere yapılan satış miktarı	Toplam satış miktarı
Uzun Dönemli İthalat Lisansı	8	27.588,52	4	26.746,84	54.335,36
Spot (LNG) İthalat Lisansı	10	4.330,29	6	790,34	5.120,63
Toptan Satış Lisansı	20	8.172,86	7	4.657,92	12.830,78
Toptan Satış Lisansı (Üretim yapan)	9	183,09	2	323,73	506,81
Toplam	47	40.274,76	19	32.518,83	72.793,58

Boru gazı olarak yapılan toplam toptan satışların %44,67'si nihai kullanıcılara yapılan satışlar, %55,33'ü lisanslı şirketlere yapılan satışlardan oluşmaktadır. Lisanslı şirketlere yapılan satışların lisans türlerine göre oransal dağılımı aşağıdaki şekilde verilmektedir.

Şekil 4.2: 2014 Yılı Toplam Boru Gazı Toptan Satışlarının Lisans Türlerine Göre Dağılımı (%)

4.2 LNG Toptan Satışı

Doğal gazın boru hatları ile taşınmasının teknik ve ekonomik anlamda uygun olmadığı yerlerde doğal gaz LNG olarak kullanılmakta ve LNG olarak satışı yapılan doğal gaz nihai tüketicilere kara tankerleriyle ulaştırılmaktadır.

İthalatçı şirketlerce ithal edilen LNG formundaki doğal gazın bir kısmının Marmara Ereğlisi ve Aliğa LNG Terminallerinden LNG formunda temin edilerek piyasaya satışını gerçekleştiren Toptan Satış Lisansı Sahibi şirketlerin 2014 yılındaki satış miktarı 521,28 milyon Sm³ olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında nihai LNG kullanıcılarına LNG formunda gaz satışı, 12 adet şirket tarafından gerçekleştirilmiş olup, 2007-2014 yılları LNG satış miktarları toplamının ulusal doğal gaz tüketimi içindeki payları Tablo 4.2'de gösterilmektedir.

Tablo 4.2: 2007-2014 LNG Satış Miktarlarının Tüketimi Karşılama Oranları (%)

Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Oran	1,50%	1,30%	1,30%	1,50%	1,50%	1,50%	1,40%	1,07%

4.3 Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahipleri Arasındaki Doğal Gaz Ticareti

Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren şirketlerin 2014 yılında kendi aralarında satışını yaptıkları gaz miktarı Tablo 4.3'te verilmektedir.

Tablo 4.3: 2014 Yılında Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahiplerinin Aralarında Yaptıkları Toplam Doğal Gaz Satış Miktarı (Milyon Sm³)

Lisans Sahiplerine Satılan Gaz Miktarı	
2014 Yılı	40.349,74

Yukarıda belirtilen 40.349,74 Milyon Sm³'lük gazı satışa sunan 70 şirket içerisinde en fazla gaz arzını sağlayan 10 şirket Tablo 4.4'te belirtilmektedir.

Tablo 4.4: 2014 Yılında Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahiplerine En Fazla Doğal Gaz Satan 10 Şirketin Satış Payları (Milyon Sm³)

Şirket Unvanı	Satış Miktarı	Pay (%)
BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ	15.326,97	37,99
AKFEL GAZ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.957,43	7,33
ENERCO ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.866,56	7,10
BOSPHORUS GAZ CORPORATION ANONİM ŞİRKETİ	2.779,47	6,89
DOĞAL ENERJİ İTHALAT ANONİM ŞİRKETİ	2.452,84	6,08
GASTRANS ENERJİ SANAYİ VE TİCARET AŞ	1.795,18	4,45
EWE ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	1.464,19	3,63
SHELL ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	1.193,04	2,96
SOCAR & TURCAS PETROKİMYA ANONİM ŞİRKETİ	1.142,92	2,83
BATI HATTI DOĞALGAZ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.017,24	2,52

Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren lisans sahiplerinin 2014 yılında diğer lisans sahiplerinden satın aldıkları gaz miktarı Tablo 4.5'te verilmektedir.

Tablo 4.5: Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahiplerinin 2014 Yılında Diğer Lisans Sahiplerinden Satın Aldıkları Toplam Doğal Gaz Miktarı (Milyon Sm³)

Lisans Sahiplerinden Satın Alınan Gaz Miktarı	
2014 Yılı	40.086,62

Yurt içi piyasadaki doğal gaz alımı yapan 130 şirket içerisinde en fazla alım yapan 10 şirket Tablo 4.6'da belirtilmektedir.

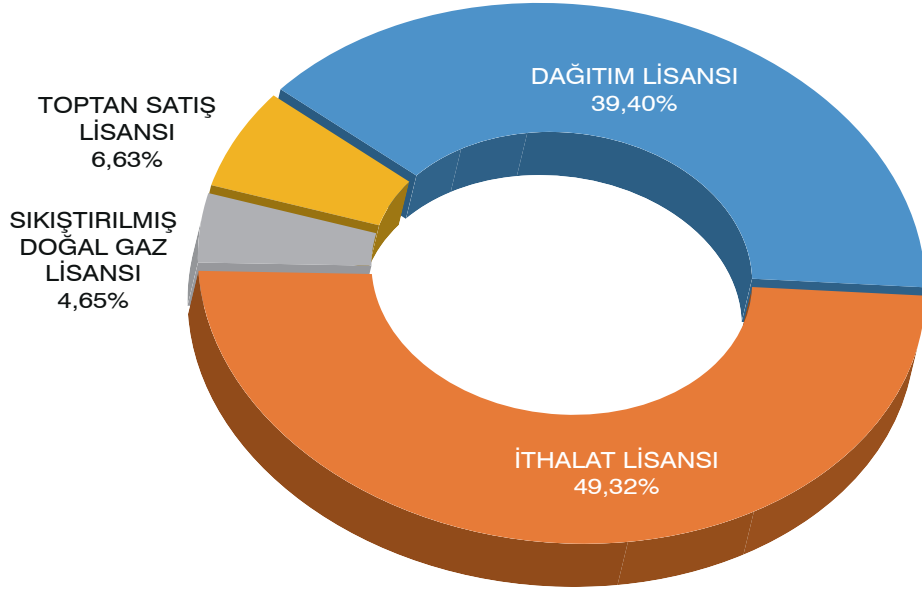
Tablo 4.6: 2014 Yılında Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Sahiplerinden En Fazla Doğal Gaz Satın Alan Doğal Gaz Lisansı Sahibi 10 Şirketin Alış Payları (Milyon Sm³)

Şirket Unvanı	Alış Miktarı	Pay (%)
İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.943,89	12,33
BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ	3.335,81	8,32
DOĞAL ENERJİ İTHALAT ANONİM ŞİRKETİ	2.449,24	6,11
BAŞKENT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	2.148,71	5,36
GASTRANS ENERJİ SANAYİ VE TİCARET AŞ	1.794,94	4,48
EWE ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	1.679,79	4,19
ZORLU DOĞAL GAZ İTHALAT İHRACAT VE TOPTAN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.419,68	3,54
SHELL ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	1.409,15	3,52
OMV ENERJİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1.378,57	3,44
SOCAR GAZ TİCARETİ ANONİM ŞİRKETİ	1.267,27	3,16

5. Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG)

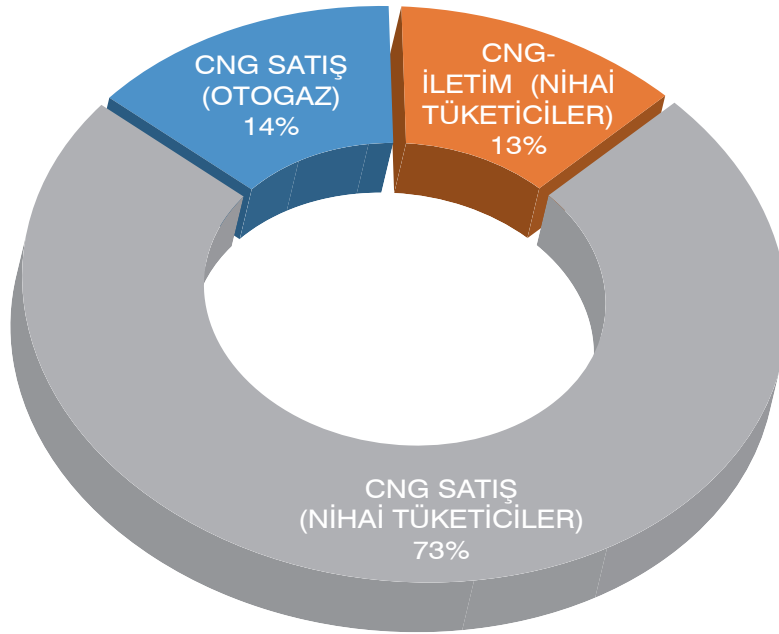
CNG lisansı sahibi şirketler, almış oldukları lisans içeriğine göre yurt genelinde, doğal gazın kuyu başı, ulusal iletim şebekesi veya şehir içi dağıtım sisteminden, tedarikçilerden satın alınıp sıkıştırılması ve basınçlı kaplara doldurulması ve satışı, sıkıştırılmış haldeki doğal gazın özel vasıtalarla şehirlerarasında taşınması, CNG satış istasyonlarından temin edilen ve/veya üretim yapan toptan satış şirketlerinden kuyu başında satın alınarak taşıma vasıtası üzerindeki sıkıştırma ekipmanlarıyla sıkıştırılan ve basınçlı kaplara doldurulan sıkıştırılmış doğal gazın iletim şebekelerinin ulaşamadığı yerlerde basıncının düşürülerek satılması faaliyetlerini gerçekleştirir.

2014 yılında CNG Lisansı sahibi şirketler tarafından %7,54'ü LNG olmak üzere toplam 139,60 milyon Sm³ doğal gaz satın alınmıştır. Tedarikçi şirketlerin, lisans türlerine göre CNG (Satış) Lisansı sahiplerine satış payları Şekil 5.1'de verilmektedir.

Şekil 5.1: CNG (Satış) Lisansı Sahiplerinin Tedarikçilerinin Lisans Türlerine Göre Payları (%)

CNG (İletim ve Dağıtım) Lisansı sahiplerince satın alınan 16,75 milyon Sm³ doğal gazın %64,89'luk kısmı CNG (Satış) Lisans sahibi şirketlerden tedarik edilmiştir.

Şekil 5.2: 2014 Yılında Nihai Tüketicilere Yapılan CNG Satışlarının Lisans Türüne Göre Dağılımı (%)

2007-2014 yıllarında nihai tüketicilere yapılan CNG satış miktarları Tablo 5.1'de gösterilmektedir.

Tablo 5.1: 2007-2014 Yılları CNG Satış Miktarları (Milyon Sm³)

Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Miktar	29,1	36,5	33,9	46,2	55,5	54,9	76,6	120,09

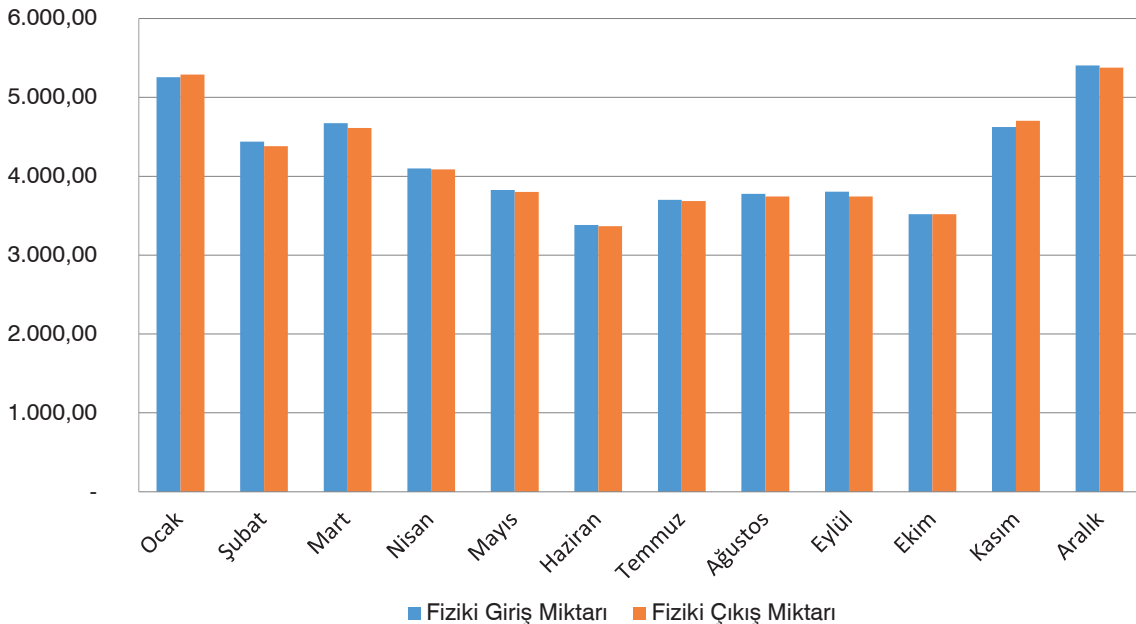
6. İletim

Türkiye’de doğal gazın boru hattı yoluyla iletimi faaliyeti, BOTAŞ tarafından yürütülmektedir. Kanun gereği, BOTAŞ’ın yatay bütünleşmiş tüzel kişiliğe uygun olarak yeniden yapılandırılması sonucunda ortaya çıkacak şirketlerden iletim faaliyeti yapan şirketin kamu niteliğinin devam edeceği öngörülmektedir.

Şebekeye üçüncü taraf erişiminin söz konusu olması, yani şebekenin sahibi ya da işletmecisi olan şirket dışındaki şirketlerin iletim şebekesi üzerinden gazını taşıtabilmeleri, piyasaya giriş yapabilmeleri anlamına geleceğinden rekabet yaratıcı bir sonuç doğurmaktadır. İlgili AB Direktif ve Tüzüklerinin tesislere üçüncü taraf erişimini düzenleyen kuralları çerçevesinde iletim şebekesine üçüncü taraf erişimi düzenlemeye tabi kılınmış ve şebekeye erişimin reddedilmesiyle ilgili gerekçeler kurala bağlanmıştır. İletim şirketlerince hazırlanacak şebeke işleyişine ilişkin düzenlemelerde yer alması gereken usul ve esasların belirlenmesi amacıyla 26.10.2002 tarihli ve 24918 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği, doğal gaz boru hattı şebekesi vasıtasıyla iletim faaliyeti yapan iletim şirketlerince hazırlanacak olan şebeke işleyişine ilişkin düzenlemeler kapsamında yer alacak sisteme giriş, taşıma miktarı bildirim ve taşıma hizmetinin programlanması, taşıma miktarının tespiti, kesinti işlemi, sevkiyat kontrolü, sistem dengelemesi, iletişim sistemi, kapasite tahsisi, doğal gaz teslimi ve ölçüm işlemi gibi şebeke işleyişine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

6.1 Boru Hatlarıyla İletim

Doğal gaz piyasasında faaliyet göstermekte olan ithalat ve toptan satış şirketlerince 2014 yılında iletim şebekesine 9 adet Giriş Noktası’ndan toplam yaklaşık 50,5 milyar Sm³ doğal gaz girişi yapılmıştır. Söz konusu giriş miktarının % 79,92’si BOTAŞ ve % 20,08’i özel sektör ithalat ve toptan satış şirketlerince gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan, 2014 yılında iletim şebekesinden toplam yaklaşık 50,3 milyar Sm³ doğal gaz çekişi yapılmıştır. En yüksek giriş ve çekiş miktarları doğal gaz talebinin yüksek olduğu kış aylarında gerçekleşmiş olup, 2014 yılında iletim şebekesine giriş ve çıkış yapan toplam doğal gaz miktarının aylık dağılımı Şekil 6.1’de görülmektedir.

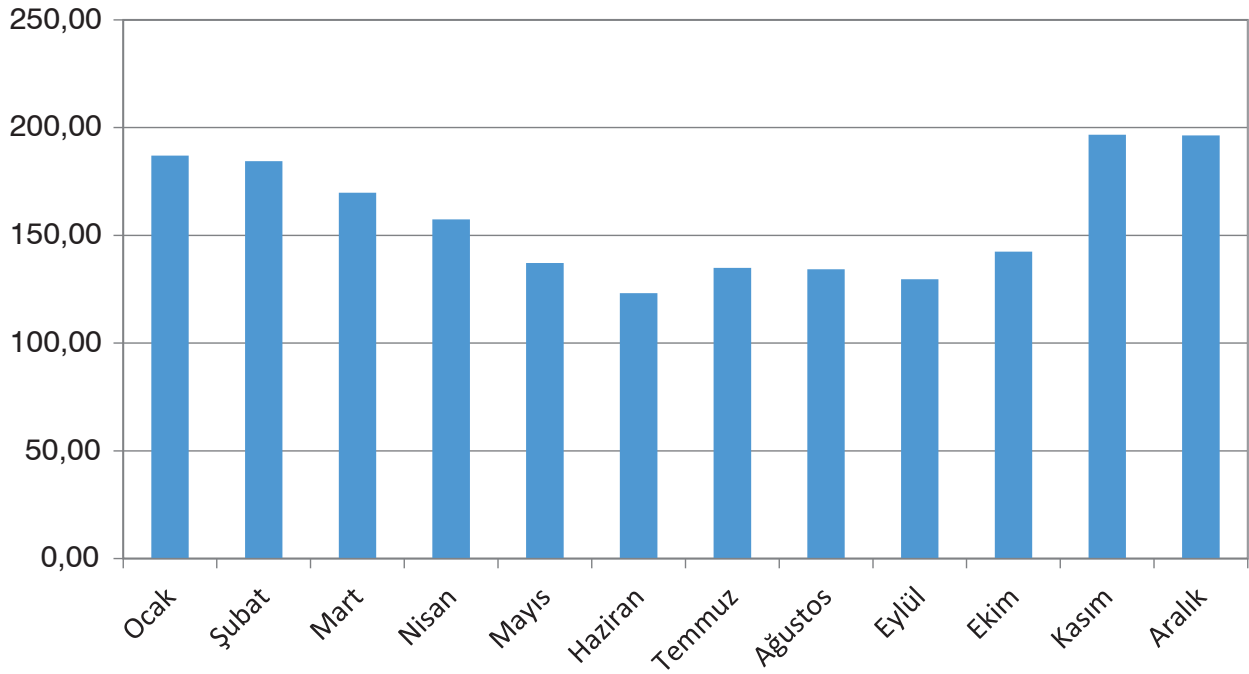

Şekil 6.1: 2014 Yılında İletim Şebekesine Giriş ve Çıkış Yapan Doğal Gaz Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm³)

Bununla beraber, 2014 yılında doğal gaz iletim şebekesinde en yüksek günlük çekiş (pik talep) 26/11/2014 tarihinde 196,72 milyon Sm³ olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında doğal gaz iletim şebekesinde her ay gerçekleşen en yüksek günlük çekiş miktarlarının dağılımı Şekil 6.2'de yer almaktadır.

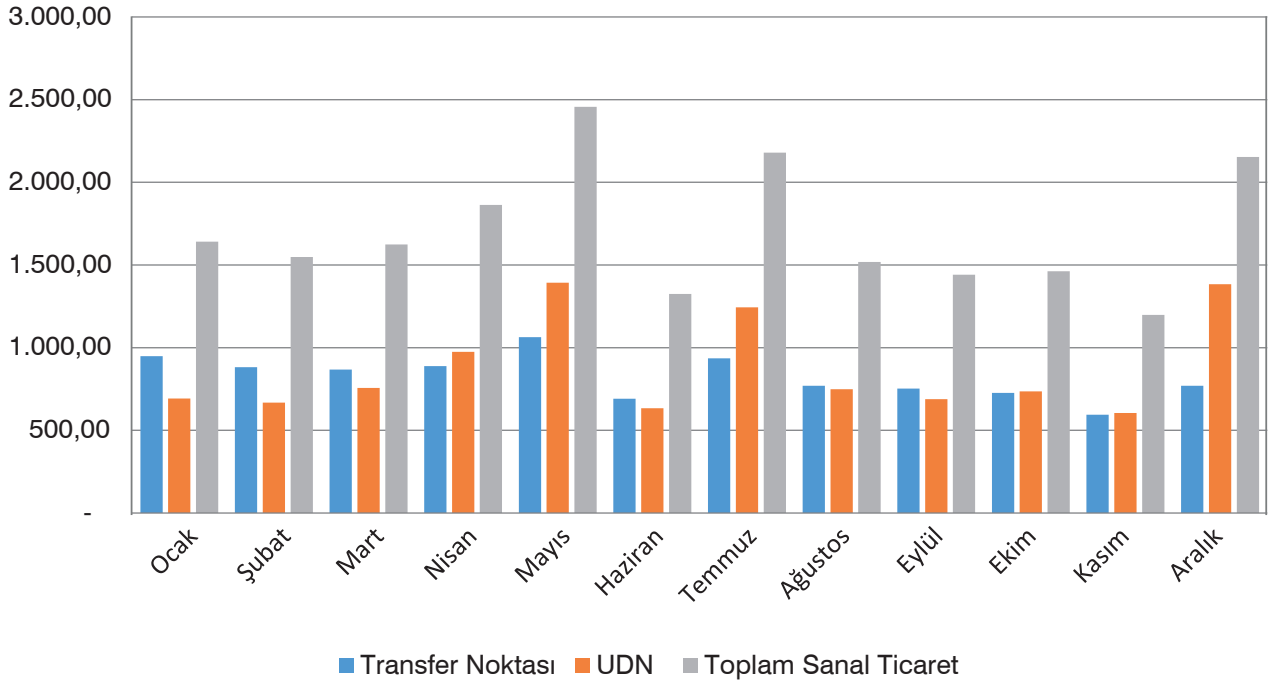
Tablo 6.1: 2014 Yılında En Yüksek Günlük Çekiş Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
İletim Şebekesinden En Yüksek Çekiş Miktarı	187,04	184,42	169,77	157,37	137,21	123,20	134,96	134,30	129,59	142,40	196,72	196,39

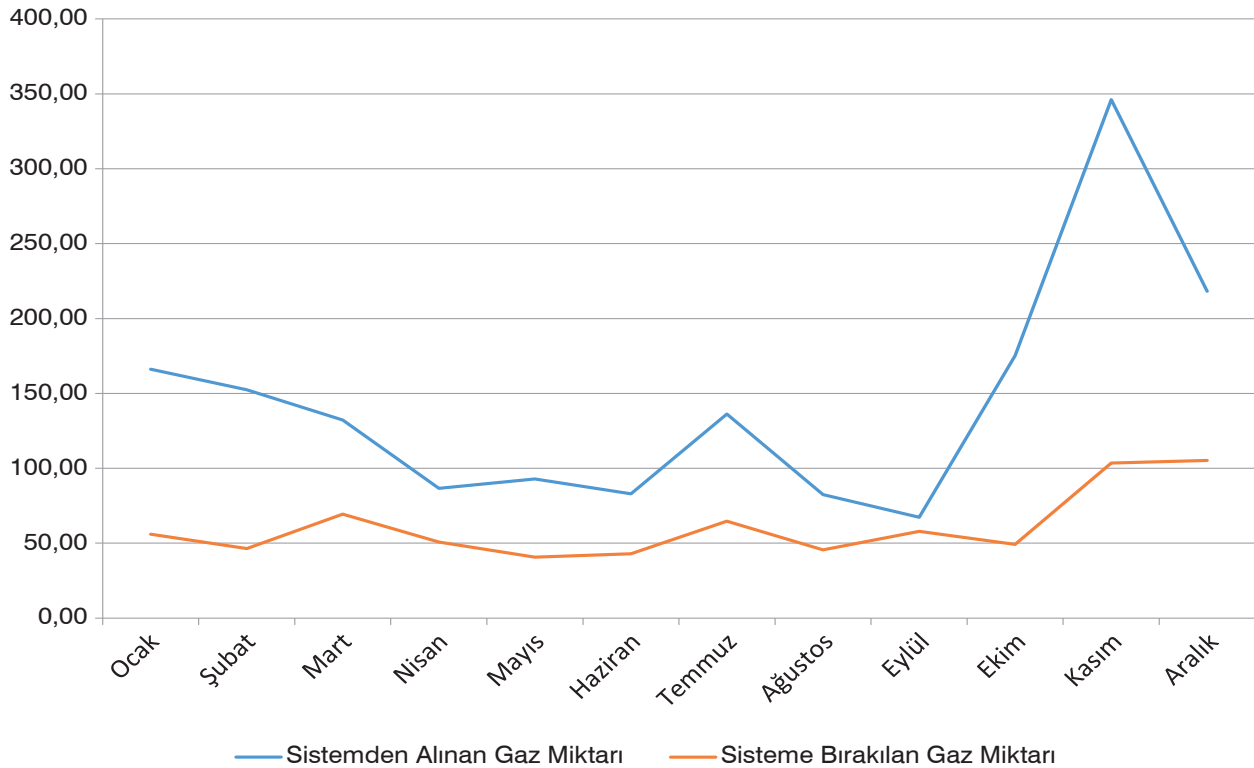
Şekil 6.2: 2014 Yılında En Yüksek Günlük Çekiş Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm³)

İletim şebekesine 9 adet Giriş Noktası'ndan giriş yapan doğal gaz 2014 yılında doğal gaz iletim şebekesinde faaliyet gösteren 28 taşıtan tarafından taşınmıştır. BOTAŞ haricindeki özel sektör ithalat ve toptan satış şirketlerince 2014 yılında doğal gaz iletim şebekesinde yaklaşık 10,14 milyar Sm³ doğal gaz taşınmıştır. Taşıtanların iletim şebekesi üzerinde gerçekleştirdikleri ticari faaliyetlere baktığımızda; doğal gaz iletim şebekesinde ulusal dengeleme noktası (UDN) ve transfer noktalarında 2014 yılında taşıtanlarca gerçekleştirilen sanal ticaret toplam yaklaşık 20,41 milyar Sm³ olmuştur. Sanal ticaret hacminin % 51,55'i UDN'de % 48,45'i ise transfer noktalarında gerçekleşmiştir. Sanal ticaretin yaklaşık %88,41'i özel sektör taşıtanlar ve %11,59'u BOTAŞ tarafından gerçekleştirilmiştir. Şekil 6.3'te 2014 yılında UDN ve transfer noktalarında gerçekleşen sanal ticaret hacminin aylık dağılımı görülmektedir.

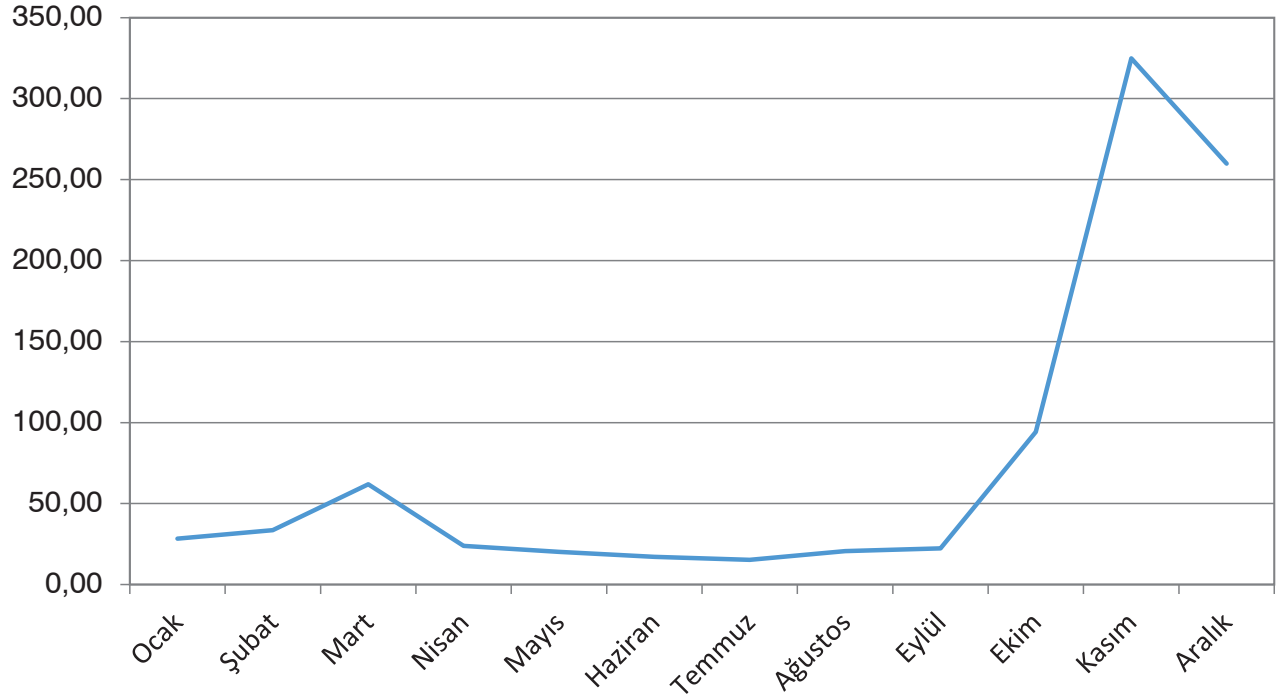
Şekil 6.3: 2014 Yılında Gerçekleşen Sanal Ticaretin Aylık Dağılımı (Milyon Sm³)

İletim şebekesinde faaliyet gösteren taşıtanlar 2014 yılında yaklaşık 2.470,49 milyon Sm³ dengesizliğe neden olmuşlardır. Dengesizliğin özellikle doğal gaz talebin yüksek olduğu kış ayları ile soğutma ihtiyacına bağlı elektrik talebinin yüksek olduğu yaz aylarında artış gösterdiği gözlemlenmiştir. 2014 yılında gerçekleşen dengesizliğin yaklaşık % 70,38'i sistemden gaz alınması (negatif dengesizlik) ve % 29,62'si ise sisteme gaz bırakılması (pozitif dengesizlik) şeklinde gerçekleşmiştir. İletim şebekesinde 2014 yılında gerçekleşen dengesizlik miktarının aylık dağılımı Şekil 6.4'te görülmektedir.

Şekil 6.4: 2014 Yılında İletim Şebekesinde Gerçekleşen Dengesizlik Miktarının Aylık Dağılımı (Milyon Sm³)

Taşıtanların dengesizliklerini gidermek üzere gün sonunda yaptıkları gün sonu ticaret hacmi ise 2014 yılında toplam yaklaşık 922,17 milyon Sm³ olmuştur. Şekil 6.5'te görüldüğü üzere, 2014 yılında gün sonu ticaretin aylık dağılımı ile Şekil 6.4'te yer alan iletim şebekesinde gerçekleşen dengesizlik miktarının aylık dağılımı paralellik göstermektedir.

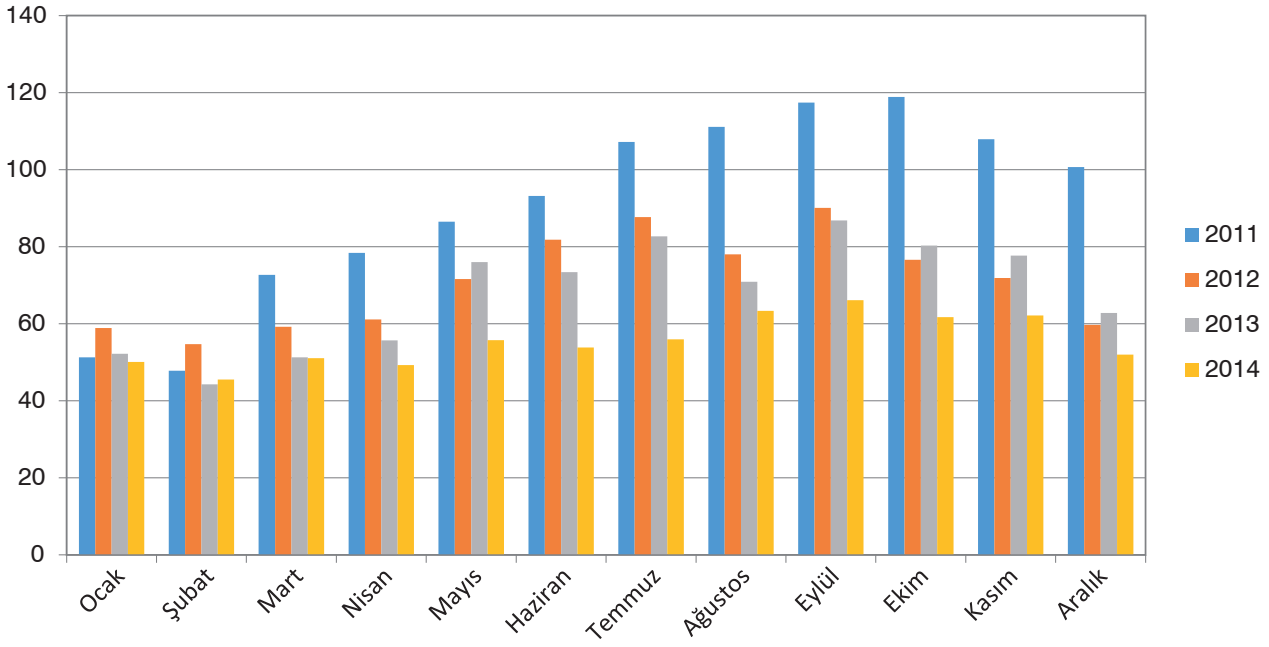
Şekil 6.5: 2014 Yılında İletim Şebekesinde Gerçekleşen Gün Sonu Ticaretinin Aylık Dağılımı (Milyon Sm³)

6.2 LNG İletimi

Kanun gereği iletim faaliyeti boru hattı yoluyla yapılabildiği gibi, Kurul'dan lisans almak şartıyla LNG taşıma vasıtalarıyla da gerçekleştirilebilmektedir. 2014 yılında faaliyette olan 10 iletim (LNG) lisansı ile toplam 666,78 milyon Sm³ LNG taşınmış olup, yıllara göre iletilen aylık LNG miktarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

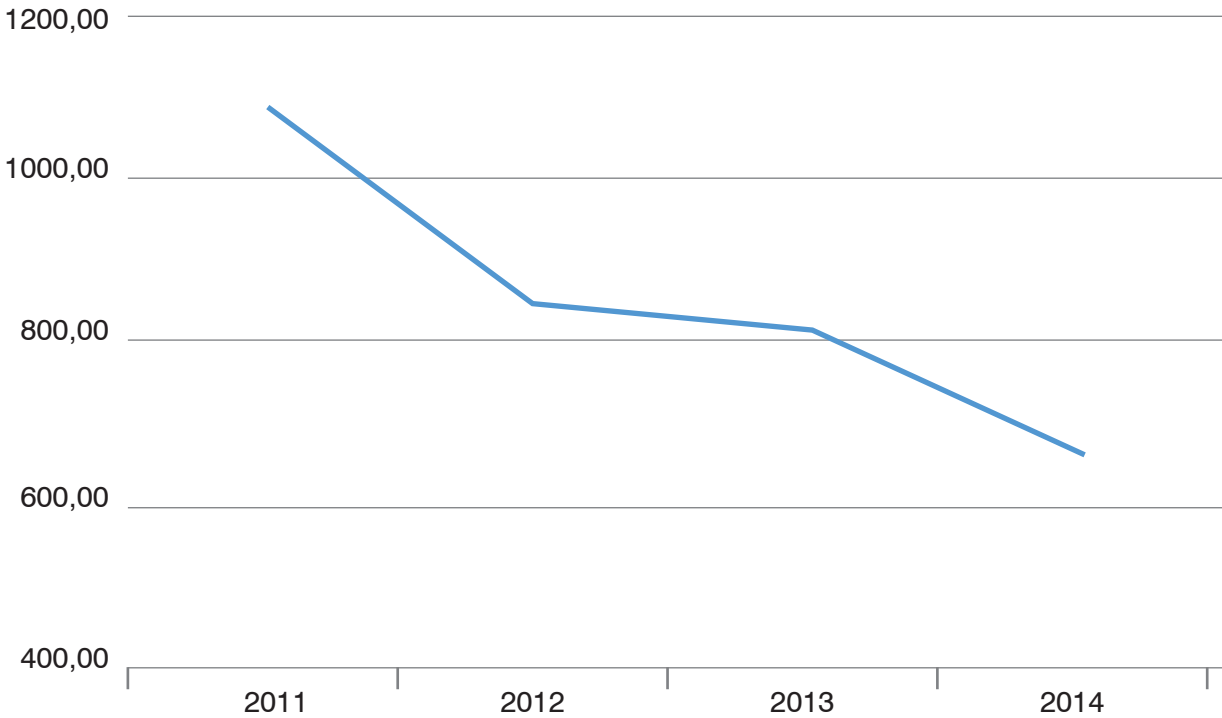
Tablo 6.2: Yıllara Göre İletilen Aylık LNG Miktarları (Milyon Sm³)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2011	51,3	47,8	72,7	78,4	86,5	93,2	107,2	111,1	117,4	118,9	107,9	100,7	1093,00
2012	58,9	54,7	59,2	61,1	71,6	81,8	87,7	78	90,1	76,6	71,9	59,7	851,30
2013	52,2	44,3	51,3	55,7	76	73,4	82,7	70,9	86,8	80,3	77,7	62,8	814,00
2014	50,09	45,50	51,05	49,26	55,73	53,86	55,96	63,35	66,11	61,74	62,16	51,97	666,78

Şekil 6.6: Yıllara Göre İletilen Aylık LNG Miktarları (Milyon Sm³)

İletilen LNG miktarının, nihai tüketilen LNG olduğu düşünüldüğünde, LNG tüketiminin yıllara göre azaldığı dikkat çekmektedir.

Şekil 6.7: Yıllara Göre İletilen LNG Miktarlarının Karşılaştırması (Milyon Sm³)

7. Dağıtım

7.1 Dağıtım Lisans İhaleleri

Doğal Gaz Piyasası Kanunu gereği, şehir içi doğal gaz dağıtım hizmeti, Kurum tarafından belirlenen Dağıtım Bölgesi için açılan ihaleyi kazanarak dağıtım lisansı alan şirket tarafından yerine getirilmektedir.

Kurum tarafından açılan şehir içi doğal gaz dağıtım ihaleleri sonrasında, mevcuttaki 7 şirket ile birlikte dağıtım şirketi sayısı 69'a, gaz arzı sağlanan dağıtım bölgesi sayısı 65'e, gaz arzı sağlanan il sayısı ise 71'e ulaşmıştır.

Daha önceki yıllarda hazırlanan sektör raporlarında il bazında veri sunulmasında problem yaşanmaktayken, 2014 yılında bildirimlerde yapılan son değişikliklerle problem ortadan kaldırılmış olup; dağıtım bölgesine ilişkin veriler ise "Şehir" ayrımı yapılmadan şirketlerin toplam verileriyle sunulmuştur.

7.2 Şebeke Yatırım Performansları

2014 yılı sonu itibarıyla doğal gaz arzı sağlanmış olan 65 dağıtım bölgesinde yapılan toplam yatırım tutarı yaklaşık 10,4 milyar TL (KDV hariç) olmuştur.

2014 yılı sonu itibarıyla, Dağıtım lisansı almış olan şirketler tarafından inşa edilen çelik boru hattı uzunluğu yaklaşık 9.486 km, polietilen boru hattı uzunluğu yaklaşık 63.967 km, servis hattı uzunluğu 25.160 km, servis hattı sayısı ise 4.887.989'u bulmaktadır. Türkiye'de doğal gaz dağıtım lisansı almış şirketlerce gerçekleştirilen toplam yatırım miktarları (işletme giderleri ve KDV hariç), inşa edilen çelik ve polietilen boru hatlarının uzunlukları Tablo 7.1'de gösterilmektedir.

Tablo 7.1: Dağıtım Bölgeleri Toplam Yatırım Tutarı, Çelik ve Polietilen Şebeke Uzunlukları

Dağıtım Şirketleri	Çelik Boru Hattı Uzunluğu (m)	Polietilen Boru Hattı Uzunluğu (m)	Yatırım Miktarı (TL)
AGDAŞ ADAPAZARI GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	270.805	1.946.622	212.747.859
AKMERCAN BATIKAR DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	69.324	165.117	14.687.077
AKMERCAN DELTA DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	32.773	233.297	27.928.163
AKMERCAN GEPA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	30.111	143.896	13.502.290
AKMERCAN MUĞLA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	6.929	22.965	4.294.322
AKMERCANGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	64.991	653.754	63.531.185
AKSA AFYON DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	65.098	396.712	58.985.547

Dağıtım Şirketleri	Çelik Boru Hattı Uzunluğu (m)	Polietilen Boru Hattı Uzunluğu (m)	Yatırım Miktarı (TL)
AKSA BALIKESİR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	87.978	567.189	55.815.895
AKSA BANDIRMA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	21.091	191.870	24.889.425
AKSA BİLECİK BOLU DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	146.687	598.626	108.327.833
AKSA ÇANAKKALE DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	61.518	457.368	62.982.301
AKSA DÜZCE EREĞLİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	138.445	946.820	93.424.504
AKSA ELAZIĞ DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	70.030	420.773	57.294.613
AKSA GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	477.094	1.507.051	272.124.647
AKSA GEMLİK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	12.751	127.995	15.326.673
AKSA GÜMÜŞHANE BAYBURT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	24.277	134.707	20.152.652
AKSA KARADENİZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	58.015	295.304	54.492.840
AKSA MALATYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	103.862	722.950	77.412.542
AKSA MANİSA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	76.826	535.062	71.604.017
AKSA MUSTAFAKEMALPAŞA SUSURLUK KARACABEY DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	135.964	215.072	46.163.540
AKSA ORDU GİRESUN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	39.240	341.459	55.461.912
AKSA SİVAS DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	73.125	623.415	59.062.534
AKSA ŞANLIURFA DOĞAL GAZ DAĞITIM LİMİTED ŞİRKETİ	85.272	310.832	45.306.315
AKSA TOKAT AMASYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	74.139	726.429	84.283.165
AKSA TRAKYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	38.566	172.520	22.942.677
AKSA VAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	48.425	311.996	38.543.220
ARMADAŞ ARSAN MARAŞ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	96.525	907.490	100.147.624
ARMAGAZ ARSAN MARMARA DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	94.205	787.279	110.846.211
BAHÇEŞEHİR GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	8.598	64.441	3.668.895
BAŞKENT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	1.339.622	5.568.862	1.104.229.849

Dağıtım Şirketleri	Çelik Boru Hattı Uzunluğu (m)	Polietilen Boru Hattı Uzunluğu (m)	Yatırım Miktarı (TL)
BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	372.715	3.567.458	547.491.333
ÇİNİGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	89.597	855.697	119.688.258
ÇORDAŞ ÇORLU DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	58.474	453.054	72.524.158
ÇORUM DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	56.889	499.375	41.411.011
DİYARBAKIR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	72.082	473.779	47.304.501
ENERYA AKSARAY GAZ DAĞITIM A.Ş.	53.918	342.531	38.716.584
ENERYA ANTALYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	123.948	412.439	96.286.156
ENERYA AYDIN GAZ DAĞITIM A.Ş.	85.973	210.740	36.853.080
ENERYA DENİZLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	145.974	1.071.032	124.266.872
ENERYA EREĞLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	27.858	204.665	17.720.755
ENERYA ERZİNCAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	10.294	206.793	28.499.047
ENERYA KAPADOKYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	79.697	521.581	64.004.679
ENERYA KARAMAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	17.722	315.130	31.988.155
ENERYA KONYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	220.486	1.471.122	3.185.675
ESGAZ ESKİŞEHİR ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. A.Ş.	134.524	1.178.816	138.320.482
GAZDAŞ GAZİANTEP DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	218.036	1.870.413	317.151.086
İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.736.122	14.831.436	3.695.494.542
İNEGÖL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	31.633	440.096	40.857.282
İZGAZ İZMİT GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	322.776	2.301.371	337.826.999
İZMİRGAZ ŞEHİR İÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	386.097	2.104.118	325.671.794
KARGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	105.713	874.694	73.804.115
KARGAZ KARS ARDAHAN DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. TAAH. SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	51.862	235.658	29.447.665
KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	248.626	1.648.297	128.427.740
KIRGAZ KIRIKKALE-KIRŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	125.114	1.068.259	57.234.372

Dağıtım Şirketleri	Çelik Boru Hattı Uzunluğu (m)	Polietilen Boru Hattı Uzunluğu (m)	Yatırım Miktarı (TL)
KIZILCAHAMAM DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	9.087	48.342	6.189.650
PALEN ENERJİ DOĞAL GAZ DAĞITIM END. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	43.061	421.094	71.087.857
PALGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	138.164	1.139.259	251.638.259
POLGAZ POLATLI DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	69.772	189.464	44.726.929
SAMGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.	77.445	829.117	89.667.383
SELÇUK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	14.993	182.964	15.419.014
SİİRT BATMAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	28.020	222.440	30.954.767
SÜRME Lİ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	49.687	530.423	36.341.186
TOROSGAZ ISPARTA BURDUR DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	78.013	810.055	66.466.661
TRAKYA BÖLGESİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	314.269	1.874.229	346.594.992
UDAŞ UŞAK DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	35.441	464.058	62.318.724
Genel Toplam	9.486.368	63.967.872	10.415.762.090

Tablo 7.2: Dağıtım Bölgeleri Toplam Servis Hattı Uzunlukları ve Servis Hattı Sayıları

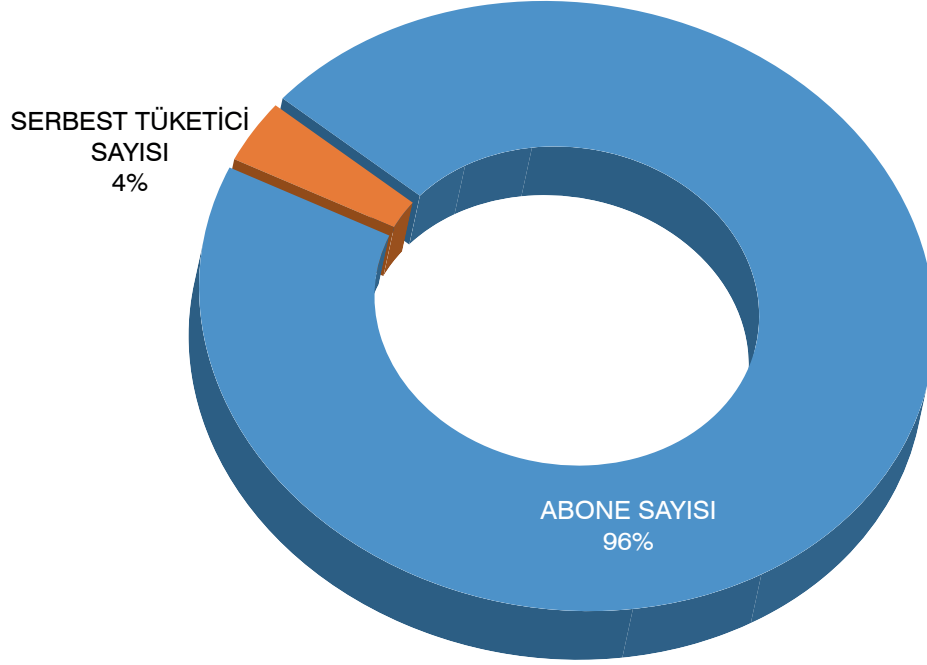
Dağıtım Şirketi	Servis Hattı Uzunluğu (m)	Servis Hattı Sayısı
AGDAŞ ADAPAZARI GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	741.951	72.785
AKMERCAN BATIKAR DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	43.271	3.845
AKMERCAN DELTA DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	107.047	11.910
AKMERCAN GEPA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	57.109	5.570
AKMERCAN MUĞLA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	5.204	507
AKMERCANGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	286.230	22.835
AKSA AFYON DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.	194.308	17.060
AKSA BALIKESİR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	265.554	32.607
AKSA BANDIRMA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	83.605	9.529
AKSA BİLECİK BOLU DOĞAL GAZ DAĞITIM	247.301	24.706

Dağıtım Şirketi	Servis Hattı Uzunluğu (m)	Servis Hattı Sayısı
AKSA ÇANAKKALE DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	235.716	24.048
AKSA DÜZCE EREĞLİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	409.822	29.815
AKSA ELAZIĞ DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	251.901	18.336
AKSA GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	638.547	40.118
AKSA GEMLİK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	40.654	6.538
AKSA GÜMÜŞHANE BAYBURT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	44.531	4.415
AKSA KARADENİZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	92.009	9.591
AKSA MALATYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	262.902	24.451
AKSA MANİSA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	219.297	26.974
AKSA MUSTAFAKEMALPAŞA SUSURLUK KARACABEY DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	111.464	13.983
AKSA ORDU GİRESUN DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.	134.871	13.319
AKSA SİVAS DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	276.106	25.371
AKSA ŞANLIURFA DOĞAL GAZ DAĞITIM LİMİTED ŞİRKETİ	116.255	6.981
AKSA TOKAT AMASYA DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.	299.075	31.347
AKSA TRAKYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	39.826	4.015
AKSA VAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	145.682	8.675
ARMADAŞ ARSAN MARAŞ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	212.055	2.273.175
ARMAGAZ ARSAN MARMARA DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	325.187	33.482
BAHÇEŞEHİR GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	20.897	1.995
BAŞKENT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	3.338.107	203.533
BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	1.555.593	188.700
ÇİNİGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	325.346	35.066
ÇORDAŞ ÇORLU DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	207.416	17.858
ÇORUM DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	234.823	17.479
DİYARBAKIR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	96.955	8.073
ENERYA AKSARAY GAZ DAĞITIM A.Ş.	121.592	10.098
ENERYA ANTALYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	137.249	9.979
ENERYA AYDIN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	54.975	4.865
ENERYA DENİZLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	437.614	41.371
ENERYA EREĞLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	83.729	6.450
ENERYA ERZİNCAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	128.730	9.624
ENERYA KAPADOKYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	202.479	16.745
ENERYA KARAMAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	114.711	9.516

Dağıtım Şirketi	Servis Hattı Uzunluğu (m)	Servis Hattı Sayısı
ENERYA KONYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	597.264	44.558
ESGAZ ESKİŞEHİR ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	660.114	69.634
GAZDAŞ GAZİANTEP DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.	355.275	37.618
İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.476.965	806.872
İNEGÖL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	147.493	18.688
İZGAZ İZMİT GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	940.059	98.107
İZMİRGAZ ŞEHİR İÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	1.141.677	103.295
KARGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	390.102	27.560
KARGAZ KARS ARDAHAN DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. TAAH. SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	54.654	4.385
KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	599.761	35.380
KIRGAZ KIRIKKALE-KIRŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	449.085	27.651
KIZILCAHAMAM DOĞALGAZ DAĞITIM A.Ş.	16.032	1.301
PALEN ENERJİ DOĞAL GAZ DAĞITIM END. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	197.427	15.308
PALGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	477.743	51.198
POLGAZ POLATLI DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	90.918	6.892
SAMGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	179.847	26.297
SELÇUK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	56.298	5.663
SİİRT BATMAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	70.792	4.719
SÜRMEİ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	241.431	15.879
TOROSGAZ ISPARTA BURDUR DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	279.669	29.671
TRAKYA BÖLGESİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	651.948	59.624
UDAŞ UŞAK DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	138.649	20.349
Genel Toplam	25.160.899	4.887.989

7.3 Abonelik ve Bağlantı Bilgileri

2014 yılı sonu itibariyle doğal gaz hizmeti götürülen 71 ilde toplam abone sayısı 10.765.377'ye, serbest tüketici sayısı ise 440.241'e ulaşmıştır.

Şekil 7.1: 2014 Yılı Sonu İtibariyle Abone-Serbest Tüketici Sayısının Dağılımı (%)

İl bazında konut abone sayılarının dağılımı incelendiğinde ilk 3 sırada İstanbul (4.117.614), Ankara (1.521.409) ve Bursa (685.015) illerinin geldiği görülmektedir.

Tablo 7.3: 2014 Yılı Sonu İtibariyle İl bazında Konut Abone Sayısının Dağılımı

İl	Abone Sayısı	İl	Abone Sayısı
ADANA	42.320	KAHRAMANMARAŞ	67.389
ADIYAMAN	40.727	KARABÜK	42.308
AFYONKARAHİSAR	37.520	KARAMAN	28.707
AKSARAY	41.572	KARS	12.925
AMASYA	39.898	KASTAMONU	28.288
ANKARA	1.521.409	KAYSERİ	240.567
ANTALYA	14.953	KIRIKKALE	52.879
ARDAHAN	658	KIRKLARELİ	53.633
AYDIN	7.980	KIRŞEHİR	36.699
BALIKESİR	130.076	KİLİS	3.517

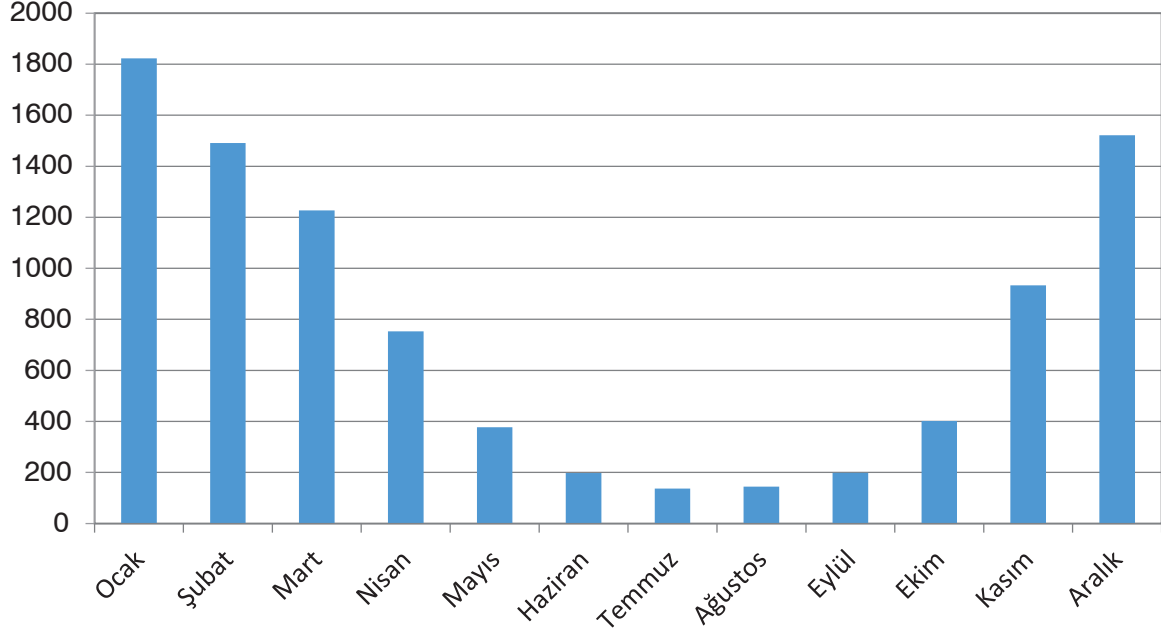
il	Abone Sayısı	il	Abone Sayısı
BARTIN	3.163	KOCAELİ	419.520
BATMAN	19.383	KONYA	251.238
BAYBURT	8.091	KÜTAHYA	78.108
BİLECİK	38.669	MALATYA	106.321
BOLU	34.072	MANİSA	74.705
BURDUR	20.570	MERSİN	29.812
BURSA	685.015	MUĞLA	201
ÇANAKKALE	59.619	NEVŞEHİR	30.033
ÇANKIRI	20.485	NİĞDE	35.301
ÇORUM	81.996	ORDU	33.229
DENİZLİ	124.219	OSMANİYE	11.532
DİYARBAKIR	109.424	RİZE	25.834
DÜZCE	41.015	SAKARYA	123.200
EDİRNE	35.478	SAMSUN	150.881
ELAZIĞ	79.479	SIİRT	11.903
ERZİNCAN	26.156	SİVAS	88.573
ERZURUM	82.641	ŞANLIURFA	45.765
ESKİŞEHİR	237.488	TEKİRDAĞ	164.273
GAZİANTEP	111.278	TOKAT	52.385
GİRESUN	3.818	TRABZON	24.811
GÜMÜŞHANE	4.174	UŞAK	40.724
HATAY	22.185	VAN	28.905
ISPARTA	46.266	YALOVA	58.235
İSTANBUL	4.117.614	YOZGAT	41.621
İZMİR	336.454	ZONGULDAK	38.513
Genel Toplam	10.758.400		

Tablo 7.4: 2014 Yılı Sonu İtibariyle Dağıtım Şirketi Bazında Konut Abone Sayısının Dağılımı

Dağıtım Şirketi	Abone Sayısı
AGDAŞ ADAPAZARI GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	117.478
AKMERCAN BATIKAR DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	5.725
AKMERCAN DELTA DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	16.885
AKMERCAN GEPA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	5.722
AKMERCAN MUĞLA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	201
AKMERCANGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	40.727
AKSA AFYON DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	37.520
AKSA BALIKESİR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	81.000
AKSA BANDIRMA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	34.673
AKSA BİLECİK BOLU DOĞAL GAZ DAĞITIM	69.105
AKSA ÇANAKKALE DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	67.891
AKSA DÜZCE EREĞLİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	76.966
AKSA ELAZIĞ DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	79.479
AKSA GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	105.849
AKSA GEMLİK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	21.349
AKSA GÜMÜŞHANE BAYBURT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	12.265
AKSA KARADENİZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	50.645
AKSA MALATYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	106.321
AKSA MANİSA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	74.705
AKSA MUSTAFAKEMALPAŞA SUSURLUK KARACABEY DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	29.185
AKSA ORDU GİRESUN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	38.131
AKSA SİVAS DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	88.573
AKSA ŞANLIURFA DOĞAL GAZ DAĞITIM LİMİTED ŞİRKETİ	45.765
AKSA TOKAT AMASYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	92.283
AKSA TRAKYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	17.688
AKSA VAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	28.905
ARMADAŞ ARSAN MARAŞ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	67.389
ARMAGAZ ARSAN MARMARA DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	86.103
BAHÇEŞEHİR GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	5.633
BAŞKENT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	1.491.495
BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	575.512
ÇİNİGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	78.108

Dağıtım Şirketi	Abone Sayısı
ÇORDAŞ ÇORLU DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	72.908
ÇORUM DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	81.996
DİYARBAKIR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	109.424
ENERYA AKSARAY GAZ DAĞITIM A.Ş.	41.572
ENERYA ANTALYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	14.953
ENERYA AYDIN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	7.980
ENERYA DENİZLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	124.219
ENERYA EREĞLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	22.057
ENERYA ERZİNCAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	26.156
ENERYA KAPADOKYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	65.334
ENERYA KARAMAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	28.707
ENERYA KONYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	218.800
ESGAZ ESKİŞEHİR ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	236.547
GAZDAŞ GAZİANTEP DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	114.795
İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.094.293
İNEGÖL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	50.121
İZGAZ İZMİT GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	265.003
İZMIRGAZ ŞEHİR İÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	336.454
KARGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	95.658
KARGAZ KARS ARDAHAN DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. TAAH. SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	13.583
KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	240.567
KIRGAZ KIRIKKALE-KIRŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	88.053
KIZILCAHAMAM DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	3.603
PALEN ENERJİ DOĞAL GAZ DAĞITIM END. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	82.641
PALGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	141.628
POLGAZ POLATLI DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	26.311
SAMGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	132.912
SELÇUK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	10.381
SİİRT BATMAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	31.286
SÜRMELİ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	43.146
TOROSGAZ ISPARTA BURDUR DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	66.836
TRAKYA BÖLGESİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	180.476
UDAŞ UŞAK DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	40.724
Genel Toplam	10.758.400

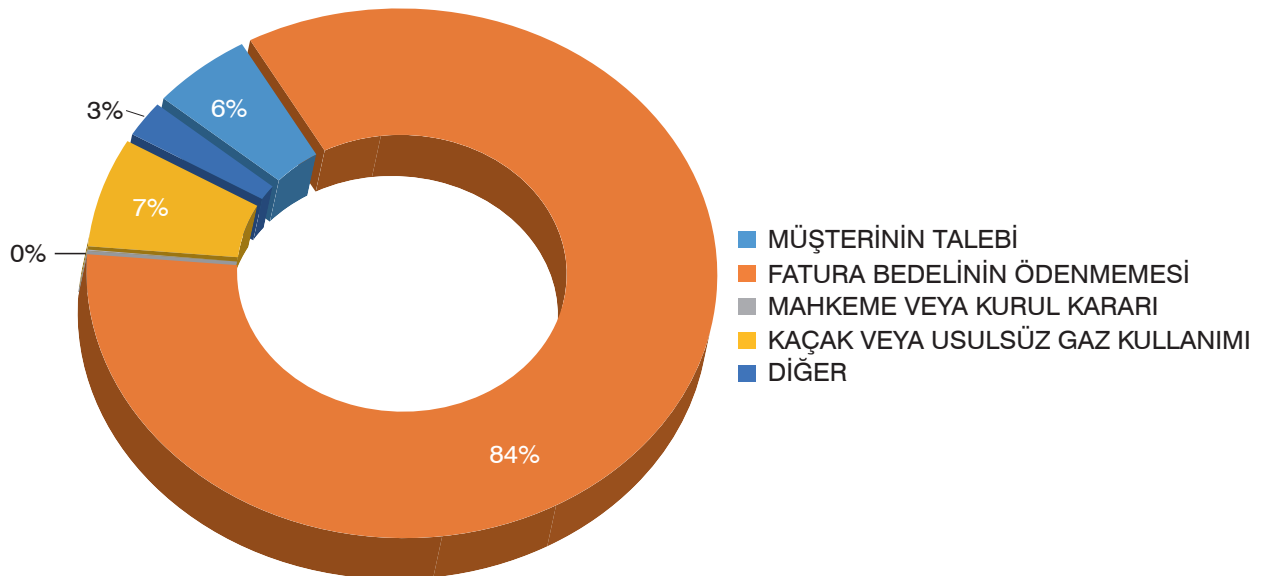
Doğal gaz abonelerinin 2014 yılı içerisinde aylar itibariyle gerçekleştirdikleri tüketim miktarlarına bakıldığında, doğal gaz tüketiminin özellikle kış aylarında yükseldiği ve Ocak ayında (1,8 milyar Sm^3) en yüksek değere ulaştığı görülmektedir. 2014 yılında konut tüketiminin en düşük olduğu ay Temmuz ayı (137 milyon Sm^3) olarak gerçekleşmiştir. Bu durum Şekil 7.2’de gösterilmektedir.

Şekil 7.2: Doğal Gaz Abonelerinin 2014 Yılı Aylık Doğal Gaz Tüketim Miktarları (Milyon Sm^3)

7.4 Doğal Gaz Dağıtım Hizmetinin Durdurulması (Geçici Gaz Kesintisi)

2014 yılı içerisinde dağıtım şirketleri tarafından 991.192 adet geçici gaz kesintisi yapıldığı tespit edilmiştir. Kesintilerin yaklaşık %84,50’sinin fatura bedelinin zamanında ödenmemesi, %7,17’sinin kaçak ve usulsüz doğal gaz kullanımı sebepleriyle, %5,65’inin ise müşteri talebi üzerine gerçekleştirildiği görülmektedir. 2014 yılında gerçekleşen geçici gaz kesintisi nedenleri Şekil 7.3’te gösterilmektedir.

Şekil 7.3: 2014 Yılı Geçici Doğal Gaz Kesintisi Nedenleri (%)

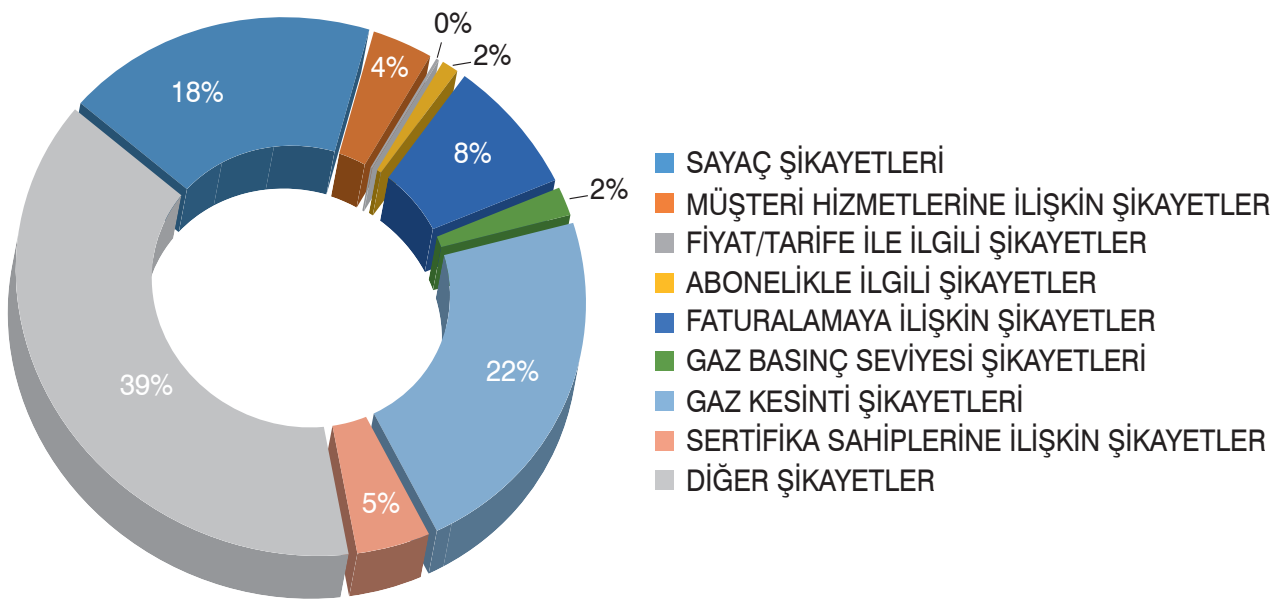
7.5 Başvuru ve Şikâyetler

Tüketiciler tarafından dağıtım şirketlerine yapılan başvuru ve şikâyetler; sayaç (ölçme hassasiyeti, arıza, hatalı okuma vb.), doğal gaz basınç seviyesi, gaz kesintisi, sertifika sahiplerine ilişkin şikâyetler ve çeşitli şikâyetler olarak sınıflandırılabilir.

Buna göre dağıtım şirketlerine 2014 yılında toplam 191.782 adet başvuru ve şikâyette bulunulmuş olup, bu başvuru ve şikâyetlerin yaklaşık %18,41'ini sayaçlar, %22,36'sını doğal gaz kesintisi, %2,18'ini doğal gaz basınç seviyesi, %4,74'ünü sertifika sahiplerine ilişkin şikâyetler ve %38,62'sini de diğer hususlarla ilgili (bağlantı talebi vb.) başvuru ve şikâyetler oluşturmaktadır. 2014 yılında tüketiciler tarafından dağıtım şirketlerine yapılan başvuru ve şikâyet konularının oransal dağılımı Şekil 7.4'te gösterilmektedir.

Tablo 7.5: 2014 Yılında Tüketiciler Tarafından Dağıtım Şirketlerine Yapılan Başvuru ve Şikâyet Konularının Dağılımı

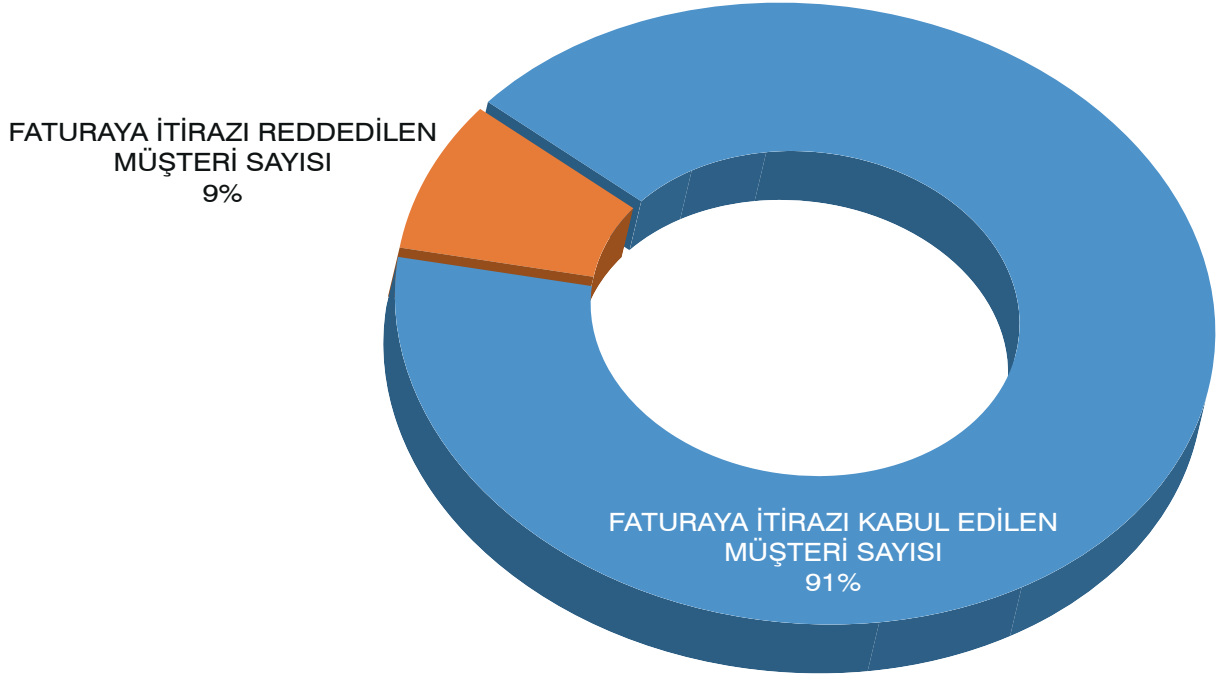
Şikâyet sebepleri	Şikâyet Sayısı	Pay (%)
Sayaç şikâyetleri	35.313	18,41
Müşteri hizmetlerine ilişkin şikâyetler	7.453	3,89
Fiyat/Tarife ile ilgili şikâyetler	132	0,07
Abonelik ile ilgili şikâyetler	2.746	1,43
Faturalamaya ilişkin şikâyetler	15.919	8,30
Gaz basınç seviyesi şikâyetleri	4.182	2,18
Gaz kesinti şikâyetleri	42.885	22,36
Sertifika sahiplerine ilişkin şikâyetler	9.085	4,74
Diğer şikâyetler	74.067	38,62
Genel Toplam	191.782	100,00

Şekil 7.4: 2014 Yılında Tüketiciler Tarafından Dağıtım Şirketlerine Yapılan Başvuru ve Şikâyet Konuları (%)

7.6 Fatura İtirazları

Dağıtım şirketlerine iletilen fatura itirazları; itiraz sayısı, itirazı kabul edilen müşteri sayısı, itirazı reddedilen müşteri sayısı başlıklarıyla incelenmiş olup Şekil 7.5'te gösterilmektedir. Buna göre, 2014 yılı içerisinde düzenlenen faturaların 27.003 adedine itiraz başvurusu olduğu ve bu itirazların yaklaşık %91'inin dağıtım şirketlerince yeniden değerlendirilmek üzere kabul edildiği görülmektedir. Ayrıca dağıtım şirketlerinden elde edilen verilere göre 2014 yılı Aralık ayı sonu itibariyle zamanında ödenmeyen fatura sayısı yaklaşık toplam 8.4 milyondur.

Şekil 7.5: 2014 Yılı Tüketicilerin Fatura İtiraz Başvuruları (%)

7.7 Acil Müdahale

Dağıtım şirketlerine 2014 yılı içerisinde toplam 480.872 adet acil müdahale ihbarı gelmiştir. 24.179 adet acil durumlardan dolayı kesinti yapılmıştır. Dağıtım şirketlerinin acil durumlara müdahale etmek üzere 1.914 adet personel ve 432 adet aracı bulunmaktadır.

7.8 İstihdam

Dağıtım şirketlerinin 2014 yılı istihdam bilgileri aşağıda yer alan 7.6 tablosunda belirtilmektedir.

Tablo 7.6: 2014 Yılı Aralık Ayı Sonu İtibariyle Dağıtım Şirketlerinin Personel Sayısı Bilgileri

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kadrolu Personel Sayısı	Müteahhit Elemanı ve Taşeron Firma İşçi Sayısı
AGDAŞ ADAPAZARI GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	44	114
AKMERCAN BATIKAR DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	37	63
AKMERCAN DELTA DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	44	46
AKMERCAN GEPA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	26	7
AKMERCAN MUĞLA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	18	29
AKMERCANGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	51	16
AKSA AFYON DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	49	26
AKSA BALIKESİR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	43	17
AKSA BANDIRMA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	26	5
AKSA BİLECİK BOLU DOĞAL GAZ DAĞITIM	102	88
AKSA ÇANAKKALE DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	74	46
AKSA DÜZCE EREĞLİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	73	30
AKSA ELAZIĞ DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	44	59
AKSA GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	192	244
AKSA GEMLİK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	25	13
AKSA GÜMÜŞHANE BAYBURT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	30	13
AKSA KARADENİZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	63	68
AKSA MALATYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	600	340
AKSA MANİSA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	69	45
AKSA MUSTAFAKEMALPAŞA SUSURLUK KARACABEY DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	41	3
AKSA ORDU GİRESUN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	69	35
AKSA SİVAS DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	64	19
AKSA ŞANLIURFA DOĞAL GAZ DAĞITIM LİMİTED ŞİRKETİ	49	10
AKSA TOKAT AMASYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	96	81
AKSA TRAKYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	32	2
AKSA VAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	40	20
ARMADAŞ ARSAN MARAŞ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	59	27
ARMAGAZ ARSAN MARMARA DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	89	28
BAHÇEŞEHİR GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	26	0
BAŞKENT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	695	510
BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	275	48
ÇİNİGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	21	50
ÇORDAŞ ÇORLU DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	66	10

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kadrolu Personel Sayısı	Müteahhit Elemanı ve Taşeron Firma İşçi Sayısı
ÇORUM DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	48	0
DİYARBAKIR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	48	55
ENERYA AKSARAY GAZ DAĞITIM A.Ş.	32	21
ENERYA ANTALYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	56	53
ENERYA AYDIN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	38	90
ENERYA DENİZLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	73	131
ENERYA EREĞLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	24	12
ENERYA ERZİNCAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	28	15
ENERYA KAPADOKYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	60	40
ENERYA KARAMAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	28	24
ENERYA KONYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	84	139
ESGAZ ESKİŞEHİR ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	60	45
GAZDAŞ GAZİANTEP DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	112	168
İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.133	2.130
İNEGÖL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	71	36
İZGAZ İZMİT GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	229	146
İZMİRGAZ ŞEHİR İÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	163	292
KARGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	82	0
KARGAZ KARS ARDAHAN DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. TAAH. SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	45	5
KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	129	353
KIRGAZ KIRIKKALE-KIRŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	89	12
KIZILCAHAMAM DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	32	0
PALEN ENERJİ DOĞAL GAZ DAĞITIM END. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	44	11
PALGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	45	72
POLGAZ POLATLI DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	49	1
SAMGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	101	69
SELÇUK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	21	2
SİİRT BATMAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	52	39
SÜRMEİ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	43	0
TOROSGAZ ISPARTA BURDUR DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	73	44
TRAKYA BÖLGESİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	184	151
UDAŞ UŞAK DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	47	38
Genel Toplam	7.555	6.306

8. Tüketim

30/01/2014 tarih ve 4855 sayılı Kurul Kararı ile 46.500.000.000 Sm³ olarak belirlenen 2014 yılı ulusal doğal gaz tüketim miktarı 4,77% sapmayla, 1,13 milyon Sm³ 'lük kayıp bölümü dâhil 48.717.179.257 Sm³ olarak gerçekleşmiştir.

8.1 Sektörel Tüketim

2014 yılı ulusal doğal gaz sektörel tüketim miktarları Tablo 8.1'de verilmektedir.

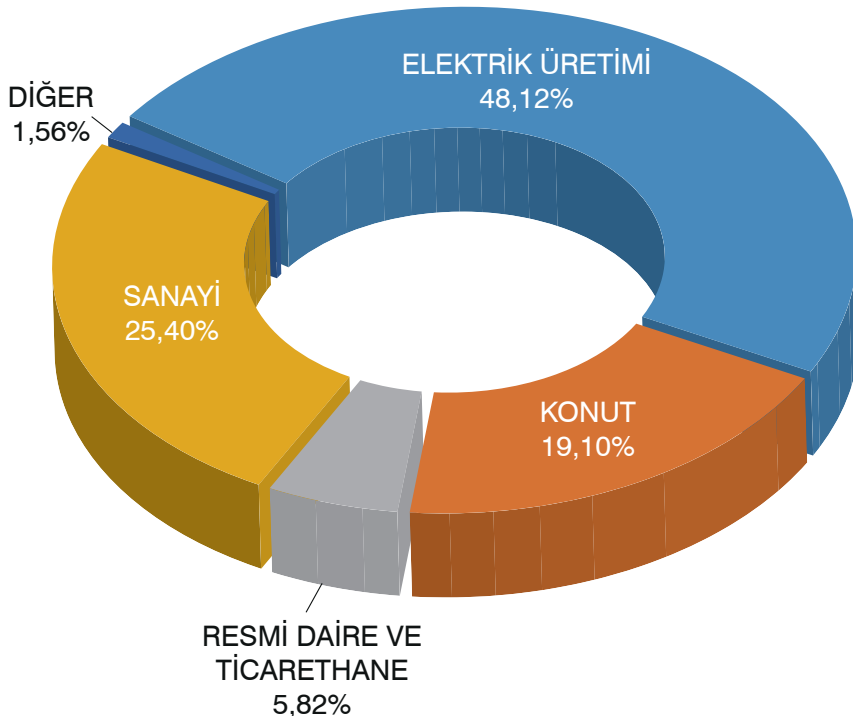
Tablo 8.1: 2014 Yılı Sektörel Tüketim Tablosu (Milyon Sm³)

Sektör	Tüketim Miktarı	Pay (%)
1. Dönüşüm/Çevrim Sektörü	23.441,97	48,12
1.1. Elektrik Santralleri	13.889,77	28,51
1.2. Otoprodüktör Elektrik Santralleri	6.629,27	13,61
1.3. Isı ve Elektrik (CHP) Santralleri	133,14	0,27
1.4. Otoprodüktör Isı ve Elektrik Santralleri	128,88	0,26
1.5. Isı Santralleri	-	0,00
1.6. Otoprodüktör Isı Santralleri	2.660,91	5,46
1.7. Diğer (Açıklamaya not yazınız)	-	0,00
2. Enerji Sektörü	367,41	0,75
2.1. Petrol Rafinerileri	0,03	0,00
2.2. Yüksek Fırınlar	0,00	0,00
2.3. Elektrik, CHP ve Isı Santrallerinde yakıt olarak tüketilen	242,77	0,50
2.4. Diğer	124,61	0,26
3. Ulaşım Sektörü	86,56	0,18
3.1. Araç yakıtı	82,55	0,17
3.2. Boru hattı taşımacılığı	0,22	0,00
3.3. Diğer	3,79	0,01
4. Sanayi Sektörü	12.375,53	25,40
4.1. Ağaç ürünleri işleme	177,00	0,36
4.2. Alkol ve alkol ürünleri	24,56	0,05
4.3. Ametal mineraller (cam, seramik, çimento, vs.)	1.758,67	3,61
4.4. Demir - Çelik	1.355,35	2,78
4.5. Demir dışı metal üretimi ve işleme (krom, bakır, vs.)	486,76	1,00
4.6. Gıda ve içecekler	815,36	1,67

Sektör	Tüketim Miktarı	Pay (%)
4.7. Gübre	634,50	1,30
4.8. İnşaat (inşaat ürünleri, yol yapım, vs.)	319,52	0,66
4.9. Kağıt, selüloz ve baskı	229,65	0,47
4.10. Kimya (petrokimya dahil)	1.701,40	3,49
4.11. Madencilik ve taş ocakçılığı	131,29	0,27
4.12. Makine sanayi	53,97	0,11
4.13. Tekstil, deri ve giyim sanayi	725,75	1,49
4.14. Tütün ve tütün ürünleri	15,58	0,03
4.15. Ulaşım araçları sanayi (otomotiv, uçak sanayi, vs.)	141,72	0,29
4.16. OSB'ler	3.267,74	6,71
4.17. Diğer	536,71	1,10
5. Hizmet Sektörü	3.018,49	6,20
5.1. Ticarethane	1.764,15	3,62
5.2. Resmi daire	1.071,99	2,20
5.3. Diğer	182,36	0,37
6. Diğer Sektörler	9.426,09	19,35
6.1. Konut	9.304,42	19,10
6.2. Tarım/Ormancılık	22,80	0,05
6.3. Hayvancılık (balıkçılık, kümes ve ahır hayvancılığı, vs.)	37,68	0,08
6.4. Diğer	61,19	0,13
7. Kayıplar	1,13	0,00
Genel Toplam	48.717,18	100,00

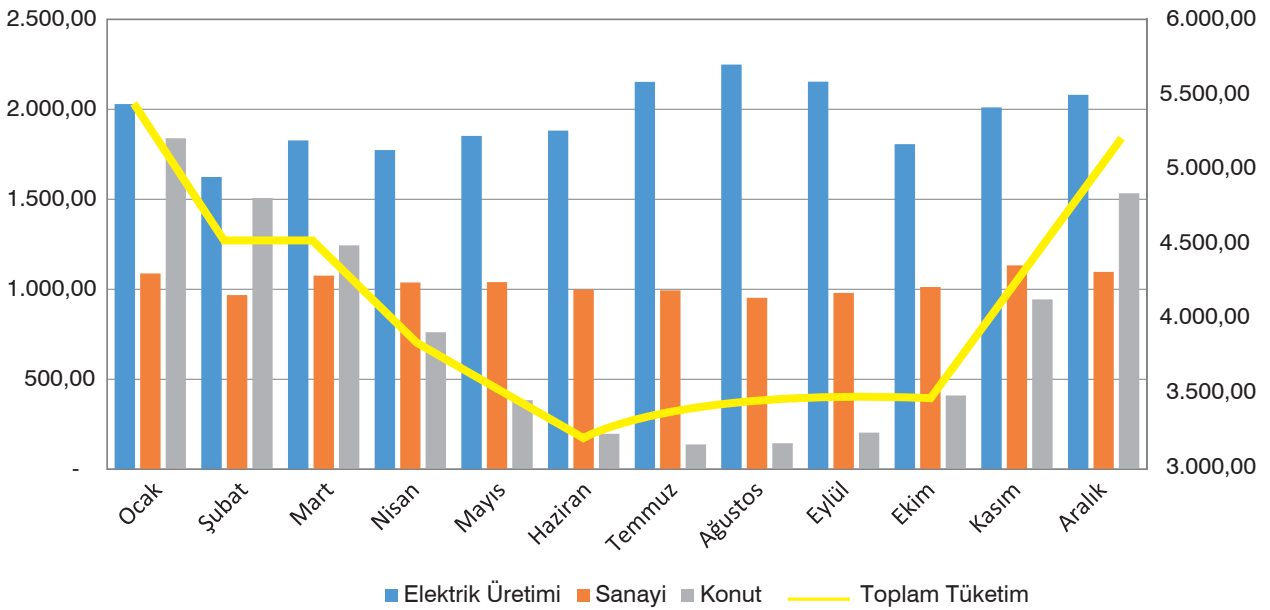
2014 yılının sektörel dağılımı yüzde olarak hesaplandığında; konut tüketimi %19,10, elektrik tüketimi %48,12 ve sanayi tüketimi %25,40 olarak gerçekleşmiştir. Diğer temel sektörleri de kapsayan bu durum Şekil 8.1'de görülmektedir.

2014 yılında elektrik üretimi için kullanılan doğal gaz miktarı 2013 yılına oranla %11,35 artış gösterdiği dikkat çekmektedir.

Şekil 8.1: 2014 Yılı Doğal Gaz Sektörel Tüketim Dağılımı (%)

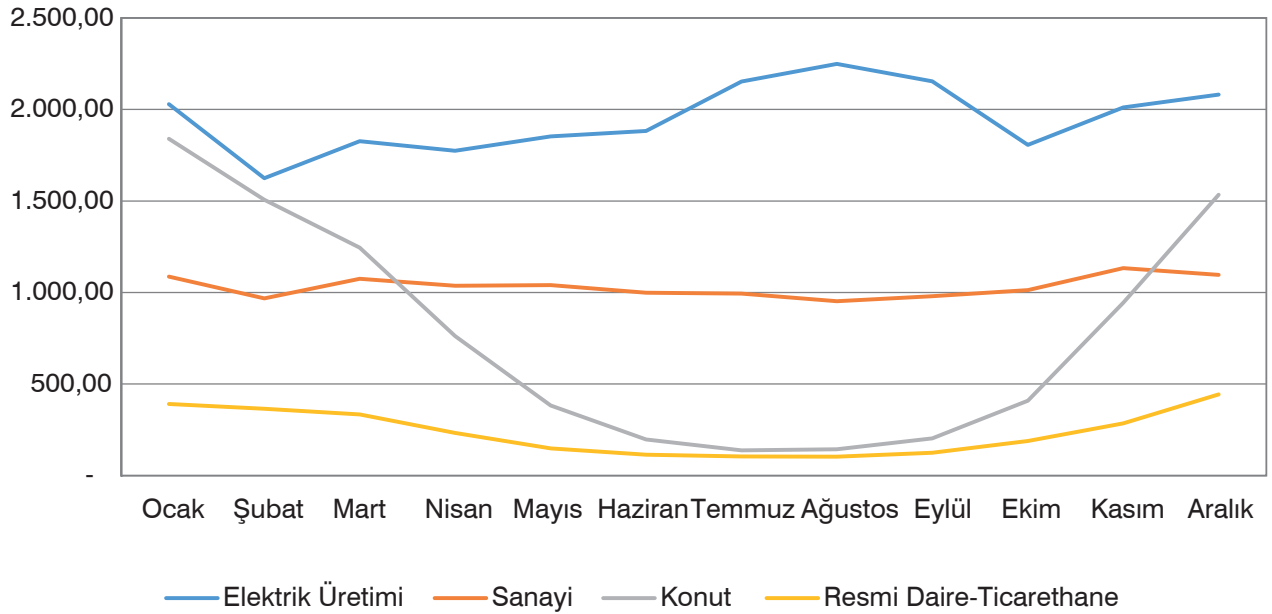
2014 yılında doğal gaz tüketiminin aylık bazda sektörel tüketim dağılımlarının toplam tüketime etkileri Şekil 8.2'de gösterilmektedir. Doğal gaz tüketim miktarının en düşük aylık değeri 3.230,67 milyon Sm³ olarak Haziran ayında gerçekleşmiştir. En yüksek aylık tüketim ise 5.438,44 Milyon Sm³ olarak Ocak ayında gerçekleşmiştir. 2014 yılındaki aylık ortalama tüketim 4.059,76 milyon Sm³ olup Ocak, Şubat, Mart, Kasım ve Aralık aylarında doğal gaz tüketimi ortalama tüketimin üzerinde gerçekleşmiştir.

Şekil 8.2: Aylık Bazda Sektörel Tüketim Dağılımlarının Toplam Tüketime Etkileri (Milyon Sm³)

Elektrik üretiminde kullanılan doğal gazın toplam aylık tüketim miktarı içindeki payı Mayıs-Ekim döneminde %50'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Temmuz-Eylül döneminde ise %60'ın üzerinde gerçekleşmiştir. Konut sektöründe tüketilen aylık doğal gaz miktarının toplam aylık tüketimdeki payı Ocak-Şubat döneminde %30'un üzerinde gerçekleşmiş olup, konut sektörünün aylık tüketim miktarları içindeki payının en yüksek olduğu ay ise %33,83 ile Ocak ayı olmuştur. Sanayi sektöründe tüketilen aylık doğal gaz miktarının aylık toplam tüketim içindeki payı 2014 boyunca %19,99 ile %30,92 arasında bir seyir izlemiştir.

2014 yılı sektörel tüketim miktarlarının aylık bazdaki değişimi Şekil 8.3'te gösterilmektedir. Aylık tüketim değerleri itibariyle en çok değişkenlik gösteren sektör konut sektörü olmuştur. Konut sektörü tüketimi Mart-Haziran döneminde hızlı bir düşüş göstermiş, Eylül-Aralık döneminde ise hızla artışa geçmiştir. Sanayi sektöründe tüketilen doğal gaz miktarı aylık bazda fazla değişkenlik göstermezken, elektrik üretiminde kullanılan doğal gaz miktarı Haziran-Ağustos döneminde artan bir seyir takip etmiştir.

Şekil 8.3: 2014 Yılı Aylık Doğal Gaz Sektörel Tüketim Seyri (Milyon Sm³)

Diğer taraftan; nihai tüketiciye satış yapan şirketlerin, lisanslarına göre hangi sektörlerle ne kadar satış yaptıkları Tablo 8.2'de verilmektedir.

Tablo 8.2: 2014 Yılı Lisans Sahiplerinin Nihai Tüketiciye Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarlarının Sektörel Dağılımları (Milyon Sm³)

Tüketim Sektör Adı	Tüketim Alt Sektör Adı	İthalat		Toptan Satış		Sıkıştırılmış Doğal Gaz		Dağıtım	Toplam
		Spot (LNG)	Uzun Dönem	Üretim harici	Üretim yapan	Satış	İletim Dağıtım		
1. Dönüşüm Sektörü	1.1. Elektrik Santralleri	246,98	12.799,63	354,53	33,13	-	-	455,51	13.889,77
	1.2. Otoprodüktör Elektrik Santralleri	-	6.486,98	-	55,81	-	-	86,48	6.629,27
	1.3. Isı ve Elektrik (CHP) Santralleri	-	-	132,65	-	-	-	0,49	133,14
	1.4. Otoprodüktör Isı ve Elektrik Santralleri	27,83	-	-	3,73	-	-	97,32	128,88
	1.5. Isı Santralleri	-	-	-	-	-	-	-	-
	1.6. Otoprodüktör Isı Santralleri	-	2.660,91	-	-	-	-	-	2.660,91
	1.7. Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-
	Toplam	274,81	21.947,52	487,18	92,67	-	-	639,79	23.441,97
2. Enerji Sektörü	2.1. Petrol Rafinerileri	-	-	0,03	-	-	-	-	0,03
	2.2. Yüksek Fırınlr	-	-	-	-	0,00	-	-	0,00
	2.3. Elektrik, CHP ve Isı Santrallerinde yakıt olarak tüketilen	3,25	137,35	25,06	-	-	-	77,11	242,77
	2.4. Diğer	0,10	123,56	0,02	-	0,08	-	0,84	124,61
	Toplam	3,36	260,91	25,10	-	0,08	-	77,95	367,41
3. Ulaşım Sektörü	3.1. Araç yakıtı	-	-	0,08	-	15,71	0,98	65,78	82,55
	3.2. Boru hattı taşımacılığı	-	-	-	-	-	-	0,22	0,22
	3.3. Diğer	-	-	-	-	3,51	-	0,29	3,79
	Toplam	-	-	0,08	-	19,22	0,98	66,28	86,56

Tüketim Sektör Adı	Tüketim Alt Sektör Adı	İthalat		Toptan Satış		Sıkıştırılmış Doğal Gaz		Dağıtım	Toplam
		Spot (LNG)	Uzun Dönem	Üretim harici	Üretim yapan	Satış	İletim Dağıtım		
4. Sanayi Sektörü	4.1. Ağaç ürünleri işleme	0,64	-	161,73	0,23	0,02	0,01	14,37	177,00
	4.2. Alkol ve alkol ürünleri	-	-	5,68	2,55	0,00	-	16,32	24,56
	4.3. Ametal mineraller (cam, seramik, çimento, vs.)	78,20	363,73	731,91	134,96	0,24	0,09	449,54	1.758,67
	4.4. Demir - Çelik	270,12	453,90	291,81	0,42	0,47	0,04	338,59	1.355,35
	4.5. Demir dışı metal üretimi ve işleme (krom, bakır, vs.)	34,73	220,55	31,57	-	1,46	0,70	197,74	486,76
	4.6. Gıda ve içecekler	17,42	239,92	207,31	10,47	34,27	1,85	304,12	815,36
	4.7. Gübre	5,00	291,75	295,73	-	-	-	42,02	634,50
	4.8. İnşaat (inşaat ürünleri, yol yapım, vs.)	3,51	4,84	209,98	8,39	18,09	0,00	74,72	319,52
	4.9. Kağıt, selüloz ve baskı	5,40	2,19	126,87	3,73	0,14	0,15	91,16	229,65
	4.10. Kimya (petrokimya dahil)	23,53	1.052,07	441,53	3,47	0,63	0,13	180,04	1.701,40
	4.11. Madencilik ve taş ocakçılığı	-	-	38,74	0,00	11,62	0,00	80,93	131,29
	4.12. Makine sanayi	0,32	-	27,48	-	1,25	2,08	22,84	53,97
	4.13. Tekstil, deri ve giyim sanayi	2,70	28,24	196,27	66,58	4,79	0,02	427,16	725,75
	4.14. Tütün ve tütün ürünleri	-	-	3,68	-	-	-	11,90	15,58
	4.15. Ulaşım araçları sanayi (otomotiv, uçak sanayi, vs.)	8,64	57,34	2,14	-	1,19	2,17	70,23	141,72
	4.16. OSB'ler	55,17	1.813,55	1.098,27	-	0,15	-	300,60	3.267,74
	4.17. Diğer	1,82	1,61	109,12	-	0,66	0,41	423,10	536,71
Toplam	507,21	4.529,69	3.979,83	230,81	74,97	7,66	3.045,37	12.375,53	
5. Hizmet Sektörü	5.1. Ticarethane	-	-	23,49	-	1,79	5,52	1.733,35	1.764,15
	5.2. Resmi daire	1,75	0,26	10,02	0,21	2,69	0,67	1.056,39	1.071,99
	5.3. Diğer	0,26	3,77	96,16	-	1,52	1,05	79,58	182,36
	Toplam	2,02	4,03	129,68	0,21	6,01	7,25	2.869,31	3.018,49
6. Diğer Sektörler	6.1. Konut	-	4,58	0,51	-	0,50	0,01	9.298,81	9.304,42
	6.2. Tarım/Ormancılık	-	-	12,30	0,03	1,70	0,08	8,68	22,80
	6.3. Hayvancılık (balıkçılık, kümes ve ahır hayvancılığı, vs.)	3,05	-	22,26	0,01	1,34	0,05	10,96	37,68
	6.4. Diğer	-	-	0,51	-	0,15	0,03	60,51	61,19
	Toplam	3,05	4,58	35,59	0,05	3,70	0,16	9.378,96	9.426,09
7. Kayıplar	7.1. Kayıplar Genel	-	-	0,46	-	0,02	0,05	0,60	1,13
Toplam	790,44	26.746,73	4.657,92	323,73	103,99	16,10	16.078,27	48.717,18	

8.2 İl Bazında Tüketim

2014 yılında 48.717.179.257 Sm³ olarak gerçekleşen ulusal doğal gaz tüketim miktarının illere göre dağılımı Tablo 8.3'te verilmektedir.

Tablo 8.3: 2014 yılı İl Bazında Tüketim Miktarları (Sm³)

İl Adı	Tüketim Miktarı	İl Adı	Tüketim Miktarı
ADANA	449,13	İZMİR	5.025,85
ADİYAMAN	41,28	KAHRAMANMARAŞ	175,35
AFYONKARAHİSAR	76,42	KARABÜK	98,81
AĞRI	6,12	KARAMAN	106,30
AKSARAY	91,73	KARS	34,65
AMASYA	71,01	KASTAMONU	39,74
ANKARA	3.448,65	KAYSERİ	519,95
ANTALYA	1.309,60	KIRIKKALE	327,02
ARDAHAN	1,38	KIRKLARELİ	855,18
ARTVİN	1,29	KIRŞEHİR	65,74
AYDIN	95,92	KİLİS	5,73
BALIKESİR	1.365,25	KOCAELİ	3.850,78
BARTIN	27,85	KONYA	568,34
BATMAN	41,76	KÜTAHYA	427,13
BAYBURT	15,11	MALATYA	169,34
BİLECİK	520,19	MANİSA	580,13
BİNGÖL	1,53	MARDİN	13,10
BİTLİS	2,45	MERSİN	1.013,11
BOLU	104,38	MUĞLA	21,91
BURDUR	57,70	MUŞ	0,48
BURSA	4.377,65	NEVŞEHİR	42,37
ÇANAKKALE	386,10	NİĞDE	57,49
ÇANKIRI	48,44	ORDU	49,98
ÇORUM	127,45	OSMANİYE	113,66
DENİZLİ	1.235,62	RİZE	63,53
DİYARBAKIR	143,32	SAKARYA	3.463,21
DÜZCE	150,56	SAMSUN	1.586,58
EDİRNE	56,42	SIİRT	11,40
ELAZIĞ	100,86	SİNOP	0,94
ERZİNCAN	43,22	SİVAS	137,87
ERZURUM	212,30	ŞANLIURFA	337,91
ESKİŞEHİR	836,38	ŞIRNAK	0,95
GAZİANTEP	515,73	TEKİRDAĞ	2.585,63
GİRESUN	4,94	TOKAT	87,45
GÜMÜŞHANE	7,80	TRABZON	32,32
HAKKARİ	0,11	UŞAK	181,45
HATAY	733,08	VAN	173,77
IĞDIR	0,18	YALOVA	209,39
ISPARTA	84,58	YOZGAT	85,42
İSTANBUL	8.386,27	ZONGULDAK	417,49
Genel Toplam	48.717,18		

8.3 Lisans Sahiplerince Nihai Tüketiciye Yapılan Doğal Gaz Satış Miktarları

2014 yılında 48.717.179.257 Sm³ olarak gerçekleşen ulusal doğal gaz tüketim miktarının %56,52'sini ithalat lisansı sahipleri, %33,00'ünü dağıtım lisansı sahipleri, %10,23'ünü toptan satış lisansı sahipleri ve %0,25'ini ise sıkıştırılmış doğal gaz lisansı sahipleri nihai tüketicilere satmış bulunmaktadır.

Yapılan bu satışların şirket bazındaki miktar ve payları Tablo 8.4, Tablo 8.5, Tablo 8.6 ve Tablo 8.7'de belirtilmektedir.

Tablo 8.4: 2014 Yılı İthalat Lisansı Sahiplerinin Nihai Tüketiciye Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarları (Milyon Sm³)

Şirket Unvanı	Satış Miktarı	Pay (%)
BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ	26.220,72	95,22
GAZPORT DOĞALGAZ TOPTAN SATIŞ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	496,75	1,80
SHELL ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	461,88	1,68
HİPOT ENERJİ VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	127,39	0,46
ERDGAZ DOĞAL GAZ TOPTAN SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	99,28	0,36
KİBAR ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	39,13	0,14
GDF SUEZ ENERJİ TİCARET VE PAZARLAMA A.Ş ANONİM ŞİRKETİ	29,98	0,11
ANGORAGAZ DOĞALGAZ TOPTAN SATIŞ İTH. İHR. SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	27,88	0,10
BOSPHORUS GAZ CORPORATION ANONİM ŞİRKETİ	24,99	0,09
GLOBAL MADEN DOĞALGAZ PETROL VE KİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	9,05	0,03
EGE GAZ ANONİM ŞİRKETİ	0,10	0,00
Genel Toplam	27.537,17	100,00

Tablo 8.5: 2014 Yılı Sıkıştırılmış Doğalgaz Lisansı Sahiplerinin Nihai Tüketiciye Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarları (Milyon Sm³)

Şirket Unvanı	Satış Miktarı	Pay (%)
NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	70,93	59,07
ATAERK AKARYAKIT ÇİMENTO İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	8,30	6,91
HABAŞ SİNAİ VE TIBBİ GAZLAR İSTİHSAL ENDÜSTRİSİ A.Ş.	6,60	5,49
GİTAŞ GAZ İŞLETMELERİ TAŞIMACILIK ANONİM ŞİRKETİ	5,09	4,24
CNG GAZ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3,93	3,27
ALBE DOĞALGAZ DAĞITIM VE ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM LİMİTED ŞİRKETİ	3,40	2,83
AKPET GAZ ANONİM ŞİRKETİ	2,87	2,39
ERTUĞRUL ÇİMENTO AKARYAKIT İNŞAAT MAKİNA NAKLİYAT TURİZM İÇ VE DIŞ TİCARET SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	2,69	2,24
CNGAZ PETROL ÜRÜNLERİ DAĞITIM VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2,35	1,96
SOCAR TURKEY LNG SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	2,16	1,79
TEZ OKSİJEN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1,92	1,60
DOĞALHAYAT PETROL ÜRÜNLERİ, CNG, GAZ, İNŞAAT, GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1,84	1,54
YILMAZLAR SİNAİ VE TIBBİ GAZLAR PAZARLAMA SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1,54	1,29
İSTANBUL ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1,41	1,17
ANG DOĞAL GAZ TAŞIMACILIK DÖNÜŞÜM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1,32	1,10
KARABÖRK GAZ PAZARLAMA VE TİCARET LTD. ŞTİ.	1,26	1,05
CMY GAZ ÜRÜNLERİ MÜHENDİSLİK İNŞAAT NAKLİYAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1,00	0,83
İNCİ ENERJİ LPG DOĞALGAZ VE AKARYAKIT SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	0,81	0,68
ARAR PETROL VE GAZ ARAMA ÜRETİM PAZARLAMA A.Ş.	0,25	0,21
YEYPAŞ YEREL YÖNETİMLER GAZ PAZARLAMA İNŞAAT TURİZM NAKLİYAT REKLAMCILIK TAAHHÜT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	0,19	0,16
DOĞAN OKSİJEN GAZ VE DEMİR ÜRÜNLERİ SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	0,15	0,13
TİNSA TIBBİ VE SİNAİ GAZLAR SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	0,04	0,03
SERALGAZ SİNAİ VE TIBBİ GAZLAR İNŞAAT MALZEMELERİ TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	0,01	0,01
ARAM PETROL ÜRÜNLERİ İNŞAAT GIDA TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ.	0,01	0,01
Genel Toplam	120,09	100,00

Tablo 8.6: 2014 Yılı Toptan Satış Lisansı Sahiplerinin Nihai Tüketicie Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarları (Milyon Sm³)

Şirket Unvanı	Satış Miktarı	Pay (%)
OMV ENERJİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	964,58	19,36
ZORLU DOĞAL GAZ İTHALAT İHRACAT VE TOPTAN TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	888,50	17,84
AYGAZ DOĞAL GAZ TOPTAN SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	873,91	17,54
ENERYA GAZ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	812,67	16,31
SOCAR GAZ TİCARETİ ANONİM ŞİRKETİ	410,84	8,25
EWE ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	261,78	5,25
THRACE BASIN NATURAL GAS (TÜRKİYE) CORPORATION TÜRKİYE-ANKARA ŞUBESİ	168,60	3,38
TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI	155,13	3,11
ODAŞ DOĞALGAZ TOPTAN SATIŞ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	140,57	2,82
İPRAGAZ ANONİM ŞİRKETİ	131,65	2,64
HABAŞ SINAI VE TIBBİ GAZLAR İSTİHSAL ENDÜSTRİSİ ANONİM ŞİRKETİ	84,02	1,69
AKPET GAZ ANONİM ŞİRKETİ	43,95	0,88
OR-CAN DOĞAL GAZ TOPTAN SATIŞ DAĞITIM LİMİTED ŞİRKETİ	19,39	0,39
ENERJİ GRUP SIVI DOĞAL GAZ LNG AKARYAKIT PETROL ÜRÜNLERİ TOPTAN SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	12,22	0,25
SOCAR TURKEY LNG SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	11,99	0,24
AYTEMİZ GAZ ANONİM ŞİRKETİ	1,81	0,04
GÜNEY DOĞAL GAZ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	0,04	0,00
GASTRANS ENERJİ SANAYİ VE TİCARET AŞ	-	-
Genel Toplam	4.981,65	100,00

Tablo 8.7: 2014 Yılı Doğal Gaz Dağıtım Lisansı Sahiplerinin Nihai Tüketicie Yaptığı Doğal Gaz Satış Miktarları (Milyon Sm³)

Şirket Unvanı	Satış Miktarı	Pay (%)
İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	5.040,22	31,35
BAŞKENT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	2.130,02	13,25
BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	633,39	3,94
İZMİRGAZ ŞEHİR İÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	536,03	3,33
AKSA BİLECİK BOLU DOĞAL GAZ DAĞITIM	530,70	3,30
AKSA GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	449,77	2,80
TRAKYA BÖLGESİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	417,62	2,60
ENERYA KONYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	356,19	2,22
İZGAZ İZMİT GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	340,52	2,12
ESGAZ ESKİŞEHİR ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	297,41	1,85
KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	289,77	1,80
PALGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	282,94	1,76
ÇİNİGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	269,19	1,67
SAMGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	220,23	1,37
AKSA MANİSA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	200,16	1,24
AKSA ŞANLIURFA DOĞAL GAZ DAĞITIM LİMİTED ŞİRKETİ	192,78	1,20
AKSA DÜZCE EREĞLİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	179,83	1,12
ENERYA DENİZLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	175,71	1,09
AKSA VAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	171,54	1,07
KARGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	170,59	1,06
ARMADAŞ ARSAN MARAŞ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	170,13	1,06
AGDAŞ ADAPAZARI GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	161,22	1,00
GAZDAŞ GAZİANTEP DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	157,54	0,98
AKSA MALATYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	156,18	0,97
PALEN ENERJİ DOĞAL GAZ DAĞITIM END. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	139,95	0,87
ÇORDAŞ ÇORLU DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	133,49	0,83

Şirket Unvanı	Satış Miktarı	Pay (%)
AKSA TOKAT AMASYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	132,24	0,82
AKSA SİVAS DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	129,19	0,80
KIRGAZ KIRIKKALE-KIRŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	112,74	0,70
ARMAGAZ ARSAN MARMARA DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	110,93	0,69
TOROSGAZ ISPARTA BURDUR DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	110,62	0,69
ÇORUM DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	103,52	0,64
DİYARBAKIR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	100,06	0,62
AKSA ELAZIĞ DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	99,37	0,62
AKSA BALIKESİR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	92,19	0,57
SÜRMELİ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	85,41	0,53
ENERYA KAPADOKYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	85,10	0,53
AKSA ÇANAKKALE DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	82,02	0,51
AKSA TRAKYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	77,17	0,48
AKSA MUSTAFAKEMALPAŞA SUSURLUK KARACABEY DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	72,21	0,45
AKSA BANDIRMA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	65,59	0,41
ENERYA KARAMAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	62,59	0,39
UDAŞ UŞAK DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	60,92	0,38
AKSA KARADENİZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	60,51	0,38
AKSA AFYON DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	60,25	0,37
ENERYA ANTALYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	56,86	0,35
İNEGÖL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	56,49	0,35
ENERYA AKSARAY GAZ DAĞITIM A.Ş.	51,74	0,32
ENERYA ERZİNCAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	42,73	0,27
AKMERCANGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	40,73	0,25
AKSA ORDU GİRESUN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	40,02	0,25
SELÇUK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	35,04	0,22
KARGAZ KARS ARDAHAN DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. TAAH. SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	34,36	0,21
ENERYA EREĞLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	33,96	0,21
SİİRT BATMAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	30,04	0,19
AKSA GEMLİK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	28,50	0,18

Şirket Unvanı	Satış Miktarı	Pay (%)
POLGAZ POLATLI DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	26,98	0,17
AKMERCAN BATIKAR DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	20,97	0,13
AKSA GÜMÜŞHANE BAYBURT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	20,79	0,13
BAHÇEŞEHİR GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	19,87	0,12
AKMERCAN DELTA DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	13,87	0,09
ENERYA AYDIN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	9,60	0,06
AKMERCAN GEPA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	6,21	0,04
KIZILCAHAMAM DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	3,75	0,02
AKMERCAN MUĞLA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	0,00
Genel Toplam	16.078,27	100,00

Dağıtım bölgesi içinde bulunan ancak tedarikçilerden doğal gaz satın alan serbest tüketicilere ilgili şehirdeki doğal gaz dağıtım şirketi tarafından taşıma hizmeti verilmektedir. Dağıtım şirketlerinin yapmış olduğu 2014 yılına ait taşıma miktarları Tablo 8.8'de gösterilmektedir.

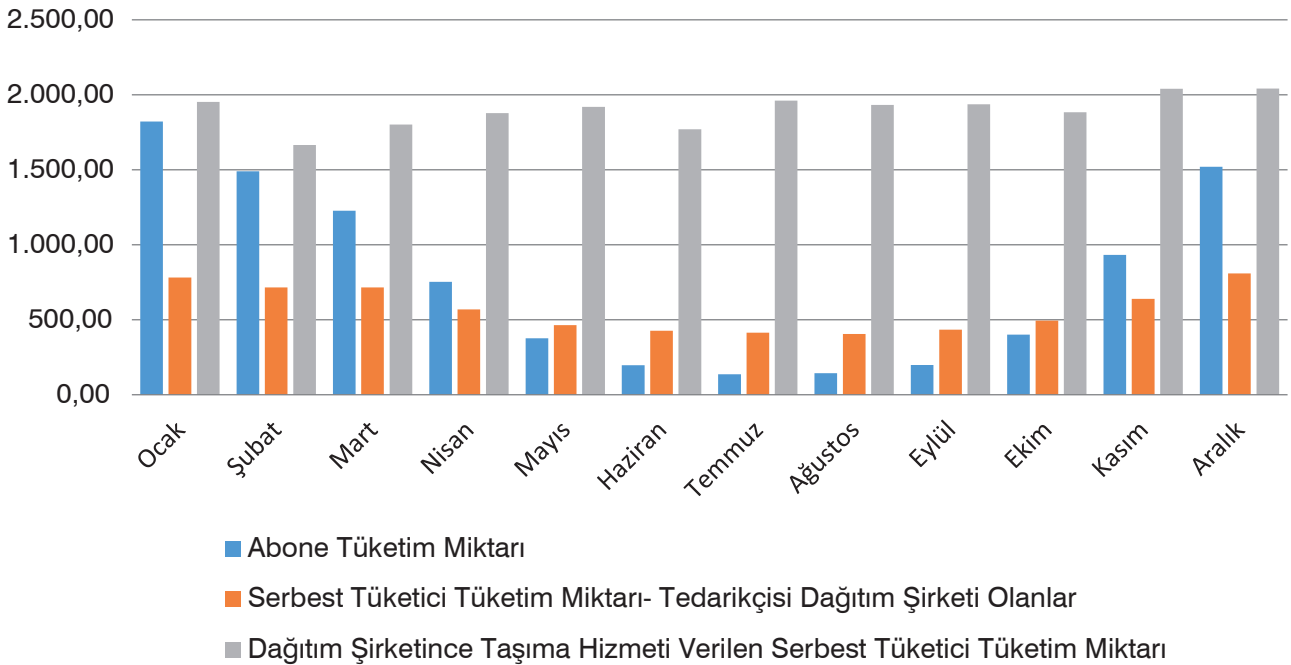
Tablo 8.8: 2014 Yılı Dağıtım Şirketlerinin Serbest Tüketicilere Taşıma Yaptığı Gaz Miktarları ve Payları (Milyon Sm³)

Şirket Unvanı	Taşıma Miktarı	Pay (%)
AGDAŞ ADAPAZARI GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	3.243,59	14,24
İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.010,94	13,21
BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	2.485,58	10,91
İZMIRGAZ ŞEHİR İÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	2.353,16	10,33
AKSA GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	1.428,49	6,27
İZGAZ İZMİR GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.396,17	6,13
PALGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.254,22	5,50
BAŞKENT DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	1.214,18	5,33
TRAKYA BÖLGESİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	938,22	4,12
ENERYA DENİZLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	791,87	3,48

Şirket Unvanı	Taşıma Miktarı	Pay (%)
SAMGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	485,32	2,13
ESGAZ ESKİŞEHİR ŞEHİRİÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET VE TAAH. ANONİM ŞİRKETİ	383,54	1,68
AKSA MANİSA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	366,12	1,61
AKSA DÜZCE EREĞLİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	364,94	1,60
GAZDAŞ GAZİANTEP DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	361,62	1,59
AKSA GEMLİK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	332,30	1,46
KIRGAZ KIRIKKALE-KIRŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	276,73	1,21
AKSA BİLECİK BOLU DOĞAL GAZ DAĞITIM	220,19	0,97
KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZ. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	216,32	0,95
ARMAGAZ ARSAN MARMARA DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	193,86	0,85
İNEGÖL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	179,53	0,79
ÇİNİGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	154,40	0,68
AKSA ÇANAKKALE DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	147,88	0,65
AKSA ŞANLIURFA DOĞAL GAZ DAĞITIM LİMİTED ŞİRKETİ	140,56	0,62
ENERYA ANTALYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	130,03	0,57
UDAŞ UŞAK DOĞALGAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	120,00	0,53
ENERYA KONYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	88,64	0,39
AKMERCAN GEPA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	56,33	0,25
POLGAZ POLATLI DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	53,11	0,23
ÇORDAŞ ÇORLU DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	46,66	0,20
ENERYA KARAMAN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	43,32	0,19
AKSA MUSTAFAKEMALPAŞA SUSURLUK KARACABEY DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	39,21	0,17
ENERYA AKSARAY GAZ DAĞITIM A.Ş.	38,47	0,17
ENERYA EREĞLİ GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	32,71	0,14
TOROSGAZ ISPARTA BURDUR DOĞALGAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	24,58	0,11
AKSA TOKAT AMASYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	24,17	0,11
ENERYA AYDIN GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	20,64	0,09
AKMERCAN BATIKAR DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	20,60	0,09

Şirket Unvanı	Taşıma Miktarı	Pay (%)
KARGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	18,01	0,08
AKSA BALIKESİR DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	13,80	0,06
AKSA MALATYA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	12,01	0,05
SİİRT BATMAN DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	10,96	0,05
PALEN ENERJİ DOĞAL GAZ DAĞITIM END. VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	9,58	0,04
ÇORUM DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	8,28	0,04
AKSA BANDIRMA DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	8,14	0,04
AKSA AFYON DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	7,56	0,03
SELÇUK DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	7,16	0,03
AKSA SİVAS DOĞAL GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	6,47	0,03
ENERYA KAPADOKYA GAZ DAĞITIM A.Ş.	4,52	0,02
Genel Toplam	22.784,69	100,00

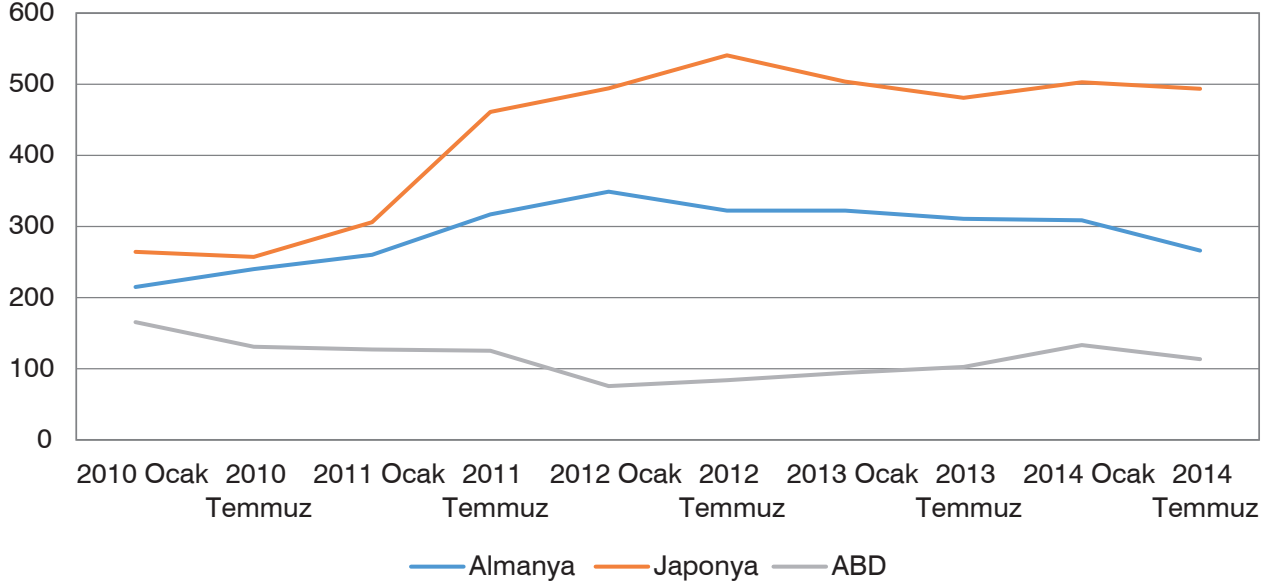
Doğal gaz dağıtım şirketlerinin 2014 yılında abone ve serbest tüketicilerine yaptıkları satış miktarı ile dağıtım bölgeleri içerisinde bulunan ve başka tedarikçilerden doğal gaz satın alan serbest tüketicilere taşıma yaptıkları doğal gaz miktarına ilişkin karşılaştırma Şekil 8.4'te belirtilmektedir.

Şekil 8.4: 2014 Yılı Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Toplam Doğal Gaz Satış Bilgileri (Milyon Sm³)

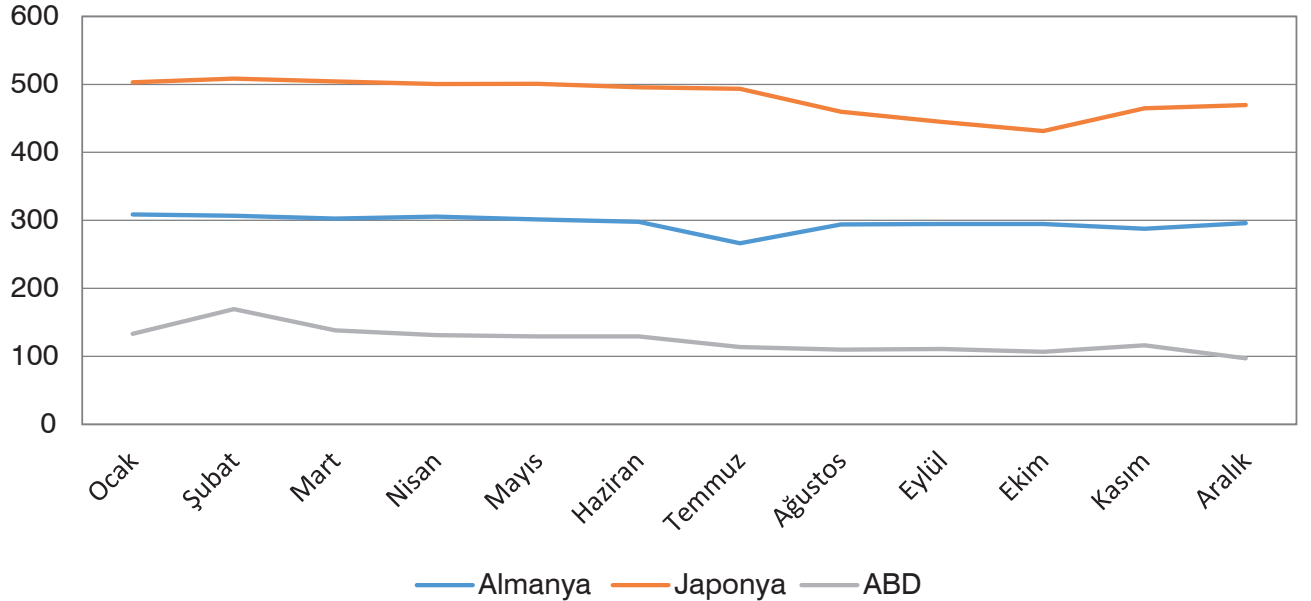
9. Tarife ve Fiyatlandırma

9.1 Dünya

Kaynak: IMF, http://www.imf.org/external/np/res/commod/External_Data.xls

Şekil 9.1: 2009-2014 Yılları Arasında Dünya Doğal Gaz Fiyatları (\$/1000m³)*

Şekil 9.2: 2014 Yılında Dünya Doğal Gaz Fiyatları (\$/1000m³ 1)*

*Almanya: Rus gazının Almanya sınırındaki fiyatı

Japonya: Japonya'da Endonezya LNG fiyatı

ABD: Louisiana'da (Henry Hub) doğal gazın spot fiyatı

Kaynak: IMF, http://www.imf.org/external/np/res/commod/External_Data.xls

1 Kaynak metninde \$/MMBtu olan birim, \$/1000m³'e çevrilmiştir. Çevrim katsayısı olarak 1000m³=28,32 MMBtu kullanılmıştır.

9.2 Avrupa Birliği ve Türkiye²

Tablo 9.1: Tüketim Aralıklarına Göre Konut Doğal Gaz Fiyatları (vergiler hariç), 2014

Tüketim aralıkları (m ³)		Euro/m ³		TL/m ³	
		2014/1	2014/2	2014/1	2014/2
T < 522	AB	0,82	0,94	2,45	2,68
	Türkiye	0,30	0,33	0,88	0,95
522 ≤ T < 5219	AB	0,55	0,59	1,63	1,68
	Türkiye	0,29	0,33	0,85	0,93
T ≥ 5219	AB	0,50	0,50	1,47	1,43
	Türkiye	0,29	0,33	0,86	0,95

Tablo 9.2: Tüketim Aralıklarına Göre Konut Doğal Gaz Fiyatları (vergiler dâhil), 2014

Tüketim aralıkları (m ³)		Euro/m ³		TL/m ³	
		2014/1	2014/2	2014/1	2014/2
T < 522	AB	1,02	1,17	3,04	3,33
	Türkiye	0,36	0,40	1,06	1,15
522 ≤ T < 5219	AB	0,71	0,77	2,11	2,18
	Türkiye	0,35	0,40	1,03	1,13
T ≥ 5219	AB	0,66	0,67	1,95	1,90
	Türkiye	0,35	0,40	1,04	1,14

² Bu kısımda EUROSTAT (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/database>) verilerinden faydalanılmıştır. Kaynak metinde GJ cinsinden olan tüketim aralıkları, 1 GJ= 26,1 m³ değeri kullanılarak m³'e çevrilmiştir. 1 m³=10,64 kWh eşitliği esas alınmıştır. 2014 yılı için ilk 6 ayda ortalama 1 Euro=2,971TL; ikinci altı ayda ortalama 1 Euro=2,851TL olarak kabul edilmiştir.

Tablo 9.3: Tüketim Aralıklarına Göre Sanayi Doğal Gaz Fiyatları (vergiler hariç), 2014

Tüketim aralıkları (m ³)		Euro/m ³		TL/m ³	
		2014/1	2014/2	2014/1	2014/2
T < 26094	AB	0,50	0,52	1,50	1,48
	Türkiye	0,28	0,31	0,83	0,89
26094 ≤ T < 260940	AB	0,45	0,44	1,34	1,25
	Türkiye	0,28	0,31	0,82	0,88
260940 ≤ T < 2609400	AB	0,38	0,36	1,13	1,04
	Türkiye	0,25	0,27	0,75	0,78
2609400 ≤ T < 26094000	AB	0,32	0,31	0,95	0,88
	Türkiye	0,25	0,27	0,73	0,77
26094000 ≤ T ≤ 104376000	AB	0,30	0,29	0,88	0,81
	Türkiye	0,25	0,27	0,73	0,76

Tablo 9.4: Tüketim Aralıklarına Göre Sanayi Doğal Gaz Fiyatları (vergiler dâhil), 2014

Tüketim aralıkları (m ³)		Euro/m ³		TL/m ³	
		2014/1	2014/2	2014/1	2014/2
T < 26094	AB	0,67	0,70	2,00	1,99
	Türkiye	0,34	0,38	1,00	1,07
26 094 ≤ T < 260940	AB	0,60	0,59	1,79	1,67
	Türkiye	0,34	0,37	1,00	1,06
260 940 ≤ T < 2609400	AB	0,50	0,47	1,50	1,35
	Türkiye	0,31	0,33	0,91	0,95
2609400 ≤ T < 26094000	AB	0,42	0,40	1,24	1,13
	Türkiye	0,30	0,33	0,89	0,93
26094000 ≤ T ≤ 104376000	AB	0,38	0,37	1,13	1,04
	Türkiye	0,30	0,32	0,89	0,93

Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi No:51/C 06530 Yüzüncüyıl / ANKARA
Tel: (312) 201 40 00 Faks: (312) 201 40 50

www.epdk.org.tr